

باشترين پىشوا

رېبازەكا كارتىكەر بولۇشىنىڭ ئەتكەنلىكىنىڭ (عاصىمەتلىكىنىڭ) ۋەزىەتلىكىنىڭ

بەرگىن دەرىجى

پەرتوكا قوتابى

ئەندامىيەتلىكىنىڭ ئەندامىيەتلىكىنىڭ

وەزىەتلىكىنىڭ ئەندامىيەتلىكىنىڭ

باشترين پيشه وا

رېيازه کا کارتيکه بو ژياناما پيغەمبەرى (ﷺ)

نفيسيين : المهندس صالح بكلي
وهرگيران بو زمانى كوردى : كوفان شيرزاد

نفيسيينغا تەفسىر

بو بەلاقىرنى

ھەولىر : شەقەمن ۳۰ مەترى ل تىزىك منارا چول

+964 750 818 08 65

www.al-tafseer.com

tafseeroffice@yahoo.com

/TafseerOffice

مافن چاپ كىنى يىن پاراستىيە

چاپا تىيكتى : 2021 ز، 1442 ك.

ئامادە كىرنا پىرسىتى : پەرتوكخانا تەفسىر

بكلى ، المهندس صالح

باشترين پيشهوا ، رېيازه کا کارتيکه بو ژياناما پيغەمبەرى (صلى الله عليه وسلم) المهندس صالح بكلى (نفيسير) ، كوفان شيرزاد (وهرگيان) 132

لاپەرە،

21 * 29 سم

باھەت : ژياناما : ژياناما پيغەمبەرى (ﷺ)

ISBN: 978-9922-654-04-1

ريشه بهريه کا گشتى يىن هەريما كوردستانى ژمارا سپاردنى (488) يى سالا (2021) پا پىداي.

مەرج نىنه ئە و بير و بوجونىن دناف ۋى پەرتوك دا هەمان بير و بوجونىن پەرتوكخانا تەفسىر بن .

دېزاين: نفيسيينغا تەفسىر

باشترين پيشهوا

رېيازه کا کارتيکه بو ژياناما پيغەمبەرى (ﷺ)

ب ناقن خوداین مهزن و دلوغان

ل چهند سالین دوماهییئ چهندین ترانه و کیمکرن ب کهسا یه تیبا پیغه مبه ری ﷺ هاتنه کرن و ئەفه ژی وەکو ریکەک بۆ شکاندنا ئیسلامن وەک دین و شەریعت، بەلئ ل بەرانبەر ۋىن چەندى ب ملیونە ما سلمان دەركەفتەن و نەرازىيۇونا خۆ دياركىر دەمان دەم دال پۇزئاشاي چەندىن كەس ل دېرى ۋىن چەندى پاوهستىيان و بەحسا مەزناھىيى پیغەمبەری كر ﷺ، قىچا ئەو پىن رازىيۇون ۋىي، و كەسىن دەمارگىرى ژى كرى دەمارگىرىيَا وان زىدەتلىقەت و ئەف زنجىرا بىررېزىكىنى دووبارە دىكىر، و واقعن (زیوارى) موسىلمانان بەردەواام دى مىنیت ل ژىير بارەكى خراب بەرانبەر قەبۈلكرىنا جىهانى بۆ دینن ئیسلامن، و هەرجار ئەف پرسىيارا ب مەترسى دەھىتە كىرن:

بۇچى موسىلمانان بەرى هەر كەسەكى مفا ژ جوانىيى ئائىنى ئیسلامن وەرنەگرت، و هەروەسا مفا ژ ژيانىاما پیغەمبەری خۆ يى سەرەتكە قىتى ﷺ نەدىت ژ بەرى كو بۇ هەر كەسەكى دى بەيتە بەحس كىرن؟

ئەگەر بھىيى سەحکەيە ژيانىاما پیغەمبەری ﷺ دى بىنى زەممەت و لىن گەريانەكا ئىكچار زۆر ياب كومكىن و ب دەستت ئىخستنا دەنگوباسان فە هاتىيە بىرن، بەلئ ئارىشە ئەوە كو يابىن ژگەھاندىنى و ژ دەست دانا چاقلىكىنى هەر چەندە خودى يى كريي (باشتىرين چاقلىكەر) هەتا پۇزا قىامەتى.

خالا جياواز دىن پىبازى دا ئەفەيە (تابلوىن سەرەتكە قىتى ﷺ) ئەوا كو پىكھاتى ژ ژيانىاما پیغەمبەری خوشقى ﷺ ب پەنگەكىن پاست و دروست، و كو مە ب شىۋاپى زنجىرەكىن چىكىرىيە ژ لايىن دەمى و جەھى شە و هەتا دەگەھىتە قى سەرەتمەن كو ئەم تىدا دېزىن وەكى پىكىشە گرىيادانەك د نافبەرا ھينگى و ئەفرو دا، و ئەگەر مە نەكربا ب شىۋاپى زنجىرەي و هەردوو سەرەتمەن پىكىشە گرىي نەدابان هەما دا بىتە قەگوھاستنا ژيانىما و چەند رۈيدانەكىن مىزۇويى و ရابردووى.

و ھىزرا ۋىن تابلوى ل سەر بنەمايىن پوح و گيانى ھارىكارييىن هاتىيە دانان، كو ئەفە ژى هوکارەكە بۆ دروستبۇونا پىروزى گوھۆرىنى، ئەھۋى كوتاكە كەسىن جشاڭى ئاشا دكەن و پاشى دېيتە لەپىنەكاجشاڭى و بارودوخى پىنگاڭ پىنگاڭ دگەورىن و بەردەواام كار ل سەر دكەن هەتا دېيتە سىستەمەكى نوى.

و د ۋى بەشى دا (بەشى دووئى ژ پىبازى) سى پىروزە بەردەواام د گەل مە دەمینن (سەرەتكە قىتى، و ھەزروبيىر، و دەستتەك)، پېشى مشەختبۇونى پیغەمبەری مە ﷺ دېيتە سەرەتكە ئىكەن ل مەدینى، و دېيتە خودانى دەستتەلاتى ل ويىرى، و ل ويى دەمى بازنى (دەستتەكى) بەرفەھ دېيت هەتا (جشاڭى) ھەمىيەن ۋەدگەتىت، قىچا ب ۋىن دەزگەھىن مەزن لەپىنە دكەن و كار دكەن و ئارمانجا وان بەرهە پىشىتە بىنالىقەن ھەزروبيىيە ئەوا كو وان باوهەرە پىن ھەى، و ھەندى (ھەزروبيىرە) دېيتە گيانى جشاڭى

کو د نافبەرا خوداینی و مەدەنیيەتن دا کوم دکەت د جىهانەکىن دا کو د شرك و زوردارىيىن دا نقوم بىوون...
ئەف هەرسى تىشە بەردهوام بۇون ب تايىھەت د پەيمانا مەدەنى دا رويدانان مەزىن بىيى ۋەبرىن و ئەزمۇوتىن دژوار يېن ل دويىش ئىك د گەل پېغەمبەرى عَزِيزٌ اللّٰهُ و ھەۋالىن
وى و گيانى نوى يېن جىڭى پەيدا بۇون، بەلىن ۋان ھەمى رويدانان ئەزمۇونەكا مەزىن نىشا ھەمیان دا، ب كورتى دشىپىن بىزىن ئەف ھەمى رويدانە و د شى دەمىن
كىم دا ئەزمۇونەكا ب مەرمى ياخودايى بۇون دا كو بۇ جىڭى مروقايدەتىيىن بىنە وانە و وجەكى بۇ خۇزى بىگرن و بىبىتە جەن فېرگەنلىقى.
و بابهەتن (جىڭى) كارتىكىننى بۇ قوتابى ب ساناهى دکەت د گەل بابەتن ۋيانىتامى، و ب ساناهى ئاستىن ھشىاركىننى بەرز دکەت، و تىكەھەشتىن بەرانبەر ھەفرىكى و
مەترسىيان بلند دکەت ئەۋىن كول پاشەپۇزى دى پۇي ب پۇي ژىنگەها وى بن...
گەلهك جىڭى دنالىن ژې بەر نەبۈونا ئېمەنەسى و بەلاقىوونا تاوانان و بىساتىيان يان دىاربۇونا ھندهك دىاردە و نەخوشىيان ل دەف ھندهك تاكان وەكى ھەۋارىيىن يان
ئالودەبۇونا ل سەر ماددىن بېھوشكەر...

سەرەرای مەزاختنا بودجەكى زور و دانانا كومەكا پىلانان بۇ كېمبۈونا ۋان جورە دىاردان، بەلىن د گەل قىن چەندى ھەمېيىن ھەر نەشىايىنە خۇزى پىزگار بىكەن، بەلكو
پۇز بۇ رۇزى ئەف دىاردىن ھە بەرەف زىدەبۈونى دېن، گەلهك رېك و چارەسەرى ھاتنە جەرباندىن، گەلهك رېكخېراو و ھەۋپەيمانى ھاتنە دانان دا كو پۇي ب پۇي
بۇونا ۋان دىاردا بىكەن بەلىن ئەنچام نە يېن پېشىپىنى كرى بۇو...

ئەرئى رېك چىيە كو ھەمى مروقايدەتى د ۋيانەكا ب قەدر و ب بەها دا بىزىت يَا كو ھېيىزى مروقى بىت ئەو مروقى كو خودى د ئەزەل دا ب قەدر و ب بەها ئېخستى؟
گەلهك ل ۋيانىاما مروقايدەتىيىن گەپىيام و ئەزمۇوتىن وان، كو كەسىن چاڭ و بىرمەند بىزاف تىیدا كربوو، يان سەكىدايدەتىيەكا مەزىن ب رېقە بىربوو،...
من نەدىت باشتىر ژئەزمۇونا پېغەمبەرى عَزِيزٌ اللّٰهُ د ۋەگوھاستنا بازىرەكىن بچوپىك دا ل بىابانا گۈزىرتا عەرەبان بۇ پايتەختەكىن مەزىن ب ئېمەنیيا خەلکىن وى، و ب بەرفەھىيَا
وەلاتىيىن وى، و ب ھىزا لەشكەر ئى، و دادىيَا بېرىمارا وى، و راستەپېتىيَا يَا حۆكمىن وى ۋە...
ئەف ئەزمۇونە چەوا دەمست پىن كى؟ و چەوا سەركەفتىن ئىينا د چارەسەركىندا ئارىشىن ئالوز دا؟ و دى چەوا د شى سەرەدەمى دا مفای ژۇ بىنин؟
ئەف ئەوه يَا كو دى پېكە ئاشكەرا كەين د قىن گەشتىن دا (**پېغەمبەر عَزِيزٌ اللّٰهُ و سەركەدايدەتىيىا جىڭى**)

ئەندازىيار: صالح بن بکير بکلى

جهزادىئىر ۲۳ ربىع الثانى ۱۴۴۰ھ / ۳۱ دىسمبر ۲۰۱۸م

وانا ئېكى

دەستپىّكا بازىرى مەدىنە
«ئاقاكرنا گيانى جقاكى»

ب نافی خودی و ل سه ر بهره که تا خودی

پرسیار

جشاک ین ههی و مللہت ین ئامادهیه، بھلئی
دھستهه لاتداری دئ ھیتھ فھگوهاستن و سه رکردايھتی

دئ ھیتھ گوهورپین...

و دھما کو دھسته کە کانوی د کارگیرییا جشاکی دا يان
پېنځراوه کن دا دھیتھ دانان...

پېنګافین دھستپیکن چنه مروف بھاقیت د سه رکردايھتییا
خه لکی دا؟

و دئ چھوا باوهريیا خه لکی ب دھست خو ھه ئینی؟

بۆ بھرسقا ڦان پرسیاران دئ لئ گهريانه کى د ژيانناما پیغەمبەرى
خودی دا عَلَيْهِ الْكَلَمُ کەين.

**ئاخفتن خوش و شرين نابيت ، ئەگەر ب
بە حسکرنا باشترينى مروفان نەبىت عَلَيْهِ الْكَلَمُ**

دەقى ئىكى:

هندى مشەختبۇونە پويدانە كا مەزىنە د مىڭۈۋىيا ئىسلامىن دا، د بارودوخەكى سەخت را بورى، تاقىكىرنەك بۇ بۇ باوهرىيَا خودان باوهران و هەرۋەسائىزمۇونەك بۇو بۇ ئاستىن زانىنا بىرۇباوهرىن وان، مشەختىيان وەلاتىن خۆ و مالىئىن خۆ و كەس و كارىئىن خۆ و عەشىرەتتىن خۆ ھېلان ژ پىچەمەت بەرسىت دانا بانگەوازىيَا پىغەمبەرى ﷺ، دەمما كو قورەيشىيان پىك ل صوھەيىن پومى گرتى ب هىيچەتا هندى كو وي مال و سەرەتتىن خۆ ژ وي كارى خۆ كوم كربوو يىن كو وي ل مەككەھى كرى، صوھەيىن مالىن خۆ بۇ وان ھېلا و مشەخت بۇو دا كو بگەھىتە پىغەمبەرى ﷺ فىچا پىغەمبەرى ﷺ گوت: (رېج صەھىب_صوھەيىن فايىدە كر).

فىچا پويدانىن قىنى مشەختبۇونە دىبىنە بەلگە ل سەر سلامەتى و ساخلىەمىيا پەرەردە پىغەمبەرى ﷺ بۇ صەھابىيان ل مەككەھىن خودى ژ وان رازى بىت_ و بۇونە جىڭر و خودانىن ئاڭاكرندا دەولەتتا ئىسلامى يانىسى (١).. و بەيغا (پەيمانا) عەقەبە دەستتىپىكا گىانى كاركىندا ئىسلامىن ل مەدىنىي، چۈنكى مەزنىن وان بېرىار دا كو پىغەمبەرى ﷺ ب سەر بېخن و پشتەقانىيا وي بکەن، وەكى كو چەوا كارى بالىوزى ئىكىن د ئىسلامىن دا (موصعەبىن كورى ئومەيرى) كارەكى بىنەجه بۇو، و هەر دىسان وان دوازىدە كەسىن كو وە ل خەلکن مەدىنىي كرى كو چافەرەتلىنى پىغەمبەرى بن ﷺ و د ئامادە بۇون كود گەل وي كار بکەن بۇ ئاڭاكرندا گىانى ئىسلامى يىن نوى، ئەو گىانى كو عەرەبان قەت نەذانى بەلكو مروقايدەتىيەن ھەمييىن نەذانى كو جشاڭەكى شارستانىيە و يىن گونجايدە گەل رېبازا خودايى.

بەلى ئەف ھەمى ئامادەكرندا دەررۇونى يا مەزىن ل بەرى ھاتنا پىغەمبەرى ﷺ

بۇ مەدىنىي ژ بەرچ بۇو

-
-
-
-

نهف سه رکردا یه تیبا راست ل دهست پیکا دهسته لاتا وی وهکی وی فروکتیه ل دهمن فرینت و پیش بلندبوقونا وی، هه رچه نده هیش نه ویا ل سه ر عه ردی فروکخانی به لئن نه و بزاقه کا تیکجار زور دکهت و ب لهزاتیه کا بهیز دلثیت دا کو ئازاد بیت ژراکیشانا عه ردی و دا کو یا بهرد وام بیت د فرین و بلندکرنی دا و هه روہسا لفینین وی بو لاین راستن و لاین چپن دا کو جیگیر بیت د حالی فرین و بلندبوقونا خو دا، هینگکی فروکخان دی خوجه بیت ل سه ر ئاراستی دروست و لهزاتیا پیده.....

خـلـکـی مـهـدـینـی بـ پـیـشـواـزـیـهـ کـاـ گـهـرـمـ وـ بـ رـیـزـ وـ قـهـدـرـ ۶ـهـ بـ خـیـرـهـاتـنـاـ پـیـغـهـمـبـهـرـیـ کـرـ عـلـیـهـ وـ بـ دـهـنـگـیـنـ بـلـنـدـ هـوـزـانـ دـگـوـتـنـ وـ هـمـیـانـ گـاـزـیـ دـکـرـ کـوـ بـچـیـتـهـ مـالـاـ وـیـ،ـ وـ دـبـهـرـ جـ مـالـانـ رـاـ نـهـدـبـورـیـ ئـهـگـهـرـ هـفـسـارـیـ دـهـوارـیـ وـیـ نـهـگـرـتـبـاـ،ـ بـلـنـ ۶ـیـغـهـمـبـهـرـیـ خـودـیـ عـلـیـهـ ۶ـیـنـ تـیـگـهـهـشـتـیـ بـوـوـلـ بـهـرـ نـهـهـاتـ کـوـ ئـهـ وـ ئـیـکـیـ بـ سـهـرـ ئـیـکـیـ بـیـخـیـتـ،ـ وـ هـلـبـلـاـرـتـاـ مـالـیـ هـیـلـاـ بـ هـیـقـیـاـ خـیـشـتـرـاـ خـوـ ۶ـهـ وـ گـوـتـ:ـ (ـدـعـوـهـاـ فـهـیـ مـأـمـوـرـةـ رـیـکـاـ وـیـ بـکـهـنـ خـودـیـ ئـهـمـرـیـ لـنـ کـرـیـ).

و بهنوه نه جار هاتن و ب چه کی پیشوازیا پیغه مبه ری صلی الله علیہ و آله و سلم کر، و ئه چه نده جهن شانازیی بwoo بو پیغه مبه ری صلی الله علیہ و آله و سلم و نیشانا هندی بwoo کو بهنوه نه جاریا دشیا پشته قانیا خو بو پیغه مبه ری صلی الله علیہ و آله و سلم دیار بکهن، و هه رومسا دهربین بwoo ژ پیگریا وان ب پهیمانا پشته قانی و سه رئیخستن ئه وا کو د به یعا عقه بنی دا دایه پیغه مبه ری صلی الله علیہ و آله و سلم

پیغمه‌بری خودی د بهرسنا فن پیشوازیین هات و ب دله‌کن مهزن د گهل وان تیکه‌هه بیو، و ههست و کار و دهربرینا وان گوهه‌وری ب حه‌ژیکرن و ڤیانی ده‌ما کو په‌سنا ټه‌نصاران (پشته‌ثانان) کری ب فه‌رموده‌ین خو، به‌حسا فه‌زلی وان دکهت و کاروباریین وان بلند دکهت وهکی گوتنا وي:

((لَوْلَا هِجْرَةً لَكُنْتُ امْرَأً مِنَ الْأَنْصَارِ، وَلَوْ سَلَكَ النَّاسُ وَادِيًّا وَشَعْبًا لَسَلَكْتُ وَادِيَ الْأَنْصَارِ وَشِعْبَهَا))^(١)

بوجى پىغەمبەرى ئىك ژ مەزىيەن صەحابا نەھەلبىزارت بۇ كارى ئاڭاڭىنى، و هەما ئەو ب كارگىرى و رېشەبرنا جىڭاڭى رايىا

- ---

(١) صه حيحا يوخاري، كتبيا «التمنى».

پەرتووکىن تايىهت ل دۆر زيانىنما پىغەمبەرى ﷺ فەدىكىرن كۆ هەمى خەلکىن مەدىنىت ب
ھاتنا پىغەمبەرى ﷺ دلخوش نەبوون، بەلكو ھندەك د ناڭ دا بۇون دەمما كۆ پىغەمبەر
ﷺ ھاتى وان پىن نەخوش بۇو چۈنكى دەستەنەلاتدارىيا وان نەمما و دويشەفتىيىن وي
زى ھاتنە وەرگىتن، و ھەروەسە جوهى (يەھودى) زى ل مەدىنىت بۇون و ب ھاتنا
پىغەمبەرى ﷺ نەخوش بۇون، بەلىن د گەل ھندى پىغەمبەرى ﷺ گەلەك بىزاف دىك

كۆ ۋىيانا وان ب دەست خۆ فە بىنيت يان كارتىكىرنا وان يان نەرىنى بگۇھۇرىت و ئىكەم پىنگاڭ پىغەمبەرى ﷺ پشتى قىن چەندى ھافىتى ئاڭاكرنا مزگەفتا (نەبەوى)
بۇو، و ئەو جەھە بۆ مزگەفتىن ھەلبىزارت يىن كۆ حىشىترا وي دەست نىشان كرى، و ئەو پارچا عەردى ژ دوو زاروکىن شىتىم كرى، و ئەو ب خۆ ب كارى ئاڭاكرنى
پابوو، قىجا وي (لېنە) د گەل بەرا فەدگوهاستن د گەل صەحابان ئەف نەشىدە دىكوت:

اللهم لا عيش إلا الآخرة اللهم ارحم للأنصار والمهاجرة

ئانکو: (ياخودى چ زيان نىن زيان ئاخىرەتى نەبىت * ل گونەھىن ئەنصار و مشەختىيان خوش بىه).**

و ھندى موسىلمان بۇون د كەيف خوش و دلخوش بۇون، و دەمما وان دىدىت كۆ پىغەمبەر ﷺ كەسىن ب سەر كەسى ناتىخىت و كەسىن ژ كەسى باشتىلى ئاكەت
ئەو پىتر دەھاتنە ھاندان بۆ كرنا كارى، و د گەل كرنا كارى وان ئەف نەشىدە دىكوت: (لئن قعدنا والنبي يعلم لذاك منا العمل المضل) ئانکو: (ئەگەر ئەم ۋوينشىن
و پىغەمبەرى كار كر، ب راستى ئەفه بۆ مە بەرزە بۇونە)

قىجا وان د گەل ئىك كار دىكىر و دەمما دىدىت كۆ پىغەمبەر ﷺ يىن د گەل وان پىشكدارە د كارى دا و ب نەرم و حەليمى و وەستىيان ۋە، بەلكو ب خوشى و ئەجىر ۋە
يىن كار دىكەن، قىن چەندى پىتر ئەو ھاندان بۆ كارى، نىنە خوشتر كار د گەل پىغەمبەرى ﷺ، نىنە خەلات مەزنىر و ب قەدرىتىر بۆ وى يىن پىشكدارى كرى د گەل
پىغەمبەرى ﷺ د ئاڭاكرنا ئىكەم مزگەفت دا ل سەر ۋوين عەردى دا كۆ عەبدىنیيَا خودى تىيدا بەيىتە كرنى!...)

**بۇچى پىغەمبەرى ﷺ ئىك ژ مەزىيەن صەحابا نە ھەلبىزارت بۆ كارى
ئاڭاكرنى، و ھەما ئەو ب كارگىرى و رېشەبرى ئەجىلىنى جەڭلىنى چەڭلىنى**

-
-
-
-
-

دهقان چار

ئىكەم تىشىن پىغەمبەرى ﷺ خەم ئى خارى دەمما كەھشتىيە مەدینى ئاڭاڭىندا مزگەفتى بۇو دا كو ۋوكتىن ئىسلامنى لى بېينە دىيار كىن و ب جە ئىنان، ئەوين كوب درىزاھىيا دەمى دژايەتىيا وان دهاتە كىن، و مزگەفت نە ب تىن بۇ پەرسىتىيە، هندى ئايىن ئىسلامتىيە عەردەمى بۇ موسىلمانان يىن كرييە مزگەفت و پاقىزى، بەلكو مزگەفت بۇ هندى ئىيە دا كو

موسىلمان تىقىھ بگەنە ئىك و تىدا فىرى ئىسلامنى و ئەركانىن وى بىن، و دا بىيىتە جقاتەك بۇ وان كۈئە و پىن بگەنە ئىك و دا ئەو كەسىن ئىبەرى نوکە ب درىزاھىيا دەمى دژايەتى د ناڭبەرا وان دا هەى ل سەر دەمىن جاھلىيەتى، ئىدى حەزىكىن و قىان دناڭبەرا وان دا چىپپىت، و دا بىيىتە مەيدانەك بۇ كارگىرييَا هەمى كاروبارىن ژيانا وان.

و دگەل قىن هەمييى ئەف مزگەفتە بىبوو (جەن فەھەويانى_ ئانكۇ خانى) بۇ گەلەك ئىمشەختىيىن ئاوارە ئەققىن كۈچ خانى و مال و كەس و كار نەبۇون و دگۇنە وان (اھل الصفة) و پىغەمبەرى ﷺ گەلەك جار ب شەف گازى وان دكىر و ل سەر سەھابىان دابەش دكىن و دەستەكەك ئى وان دگەل وي پىغەمبەرى دژيان. سەرەرای وان كاروبارىن پىغەمبەر ﷺ پىشە مژوپىل و كارىن وي يىن زۆر، دگەل هندى وي ﷺ دەمەك تايىبەت كربوو بۇ هندى كودگەل خەلکى بروينىت، و د هەلکەفتىن وان دا ئامادە دبۇو، و سەرەدانان نەساخىن وان دكىر، و د خوشىيىن وان دا ئامادە دبۇو، و نقىچىل سەر مرييىن وان دكىر، و هەوجەيىيىن لاواز و هەزارىن وان دقة تاند، و دگەل كەسىن يېشيان يىن هارىكار بۇو و ئاستەنگ د رېكان دا نەدھىلان، و قەت خۇز وان بلندىر نەددىت و نە ئى خۇز وان بىزار دكىر.

**بۇچى پىغەمبەرى خودى ﷺ بابۇو ب سەرەدان و چاپىكەفتىن و پشکدارى كىن د
ھەمى ھەلکەفتىن گشتى دا**

ھەر ئىكسەر پشتى هاتنا پىغەمبەرى ﷺ موسىمان كەفتنه بەر ئارىشىن سەخت و دژوار، ۋان ئارىشان جوهىيان متايى بازركانىيىن ھەلگرت ل بازارى (بەنى قىنقاع)، و ھەروەسأ ئارىشا ئىنانا ئاڭى ۋ بىران ل نىزىك بازىرى، ۋىچا پىغەمبەرى ﷺ دلى موسىمانان بىرە ھندى كۆئە و بىرا (رومە) بىرن، و ئىمامى عوثمانى كورى عەفانى

خودى ژى رازى بىت - ب مالى خۇئە و بىر كىرى و كىرە خىّر (وهقف) بۇ موسىمانان و ھەروەسأ ئاگەھدار كىرن ب كرينا بازارەكىن تايىبەت و كۆ دئ ھندەك مەرج و ۋەوشتىن نوى بۇ ھەبن (راستىكىي، حەرام كىرنا ھلگرتقا متاي، كىرنا غشى د تەرازىيى دا)، و پاشى چوو سەر عەردى بازارى و دوعا بەرەكەتنى بۇ صەحابىيەن خۇ كىر، و ھەرگرتنا پارا ژ دوكاندارا قەدمەغە كىر (كۆ ژ بەرى ئىسلامى ئەف چەندە ھەبۈو)، و ل وى دەمى موسىمانان ج پىك نەبۈون كۆ وەختىن ئىشىزان پى بىزان، ۋىچا پىغەمبەرى ﷺ و د گەل صەحابان ل پىكەكىن دگەريا، ھينگى عەبدوللاھى كورى زەيدى پىكا بانگ دانى بۇ دىت و پىغەمبەرى خودى ﷺ ب ۋىن چەندى رازى بۇو، و بانگ دان نە ب تىن پىكەك بۇو بۇ زانىنا وەختىن ئىشىزى بەلكو ئە و چەندە ژى دگەھاند كۆ ئىسلامە سەركىدا يەتىيىن ل بازىرى دكەت، و پىكەك بۇو بۇ كومىشە كىرنا مللەتى بلەز ل دەمەين نەچارىيىن.

پىغەمبەرى خودى ﷺ ناھەكى نوى بۇ مەدینى دانا ئەۋۇزى (طيبة) بۇو كۆ ژ بەرى نوكە ناھى وئى (يەشىب) بۇو، و پشتى چەند ھەيشەكاكا ژ مشەختىووننى خودى فەرمان ل وان كر كۆ ئە و بەرى قىبلى ژ (بىت المقدس بەيتول مەقدس) وەرگىرن بۇ (كەعبا پىرۇز) ل مەككەھىن، و پاشى خودى رۇزى فەرز كىرن ئە و پۇزىيىن كۆ موسىمانان كۆم دكەت ل سەر سىستەمى ژيانى يې رىكھستىن د شەف و رۇزى دا ب درىز اھىيا ھەيشەكى...

بوجى ئەف ب جە ئىنان و ئەف گورانكارىيىن بلەز د ۋىن دەقى پىنجى

من د قیٽ ئەز ل سەر

ریبازا پیغەمبەرى بەم ﷺ

ھەر چەندە ئەز مشەخت نەبوويمە و چ پشته قان ژى ل دەف من نىن

ئەرى ئەم چ بکەين؟

پىدھىيە ل سەر مە چاڭ ل ریبازا پیغەمبەرى ﷺ بکەين

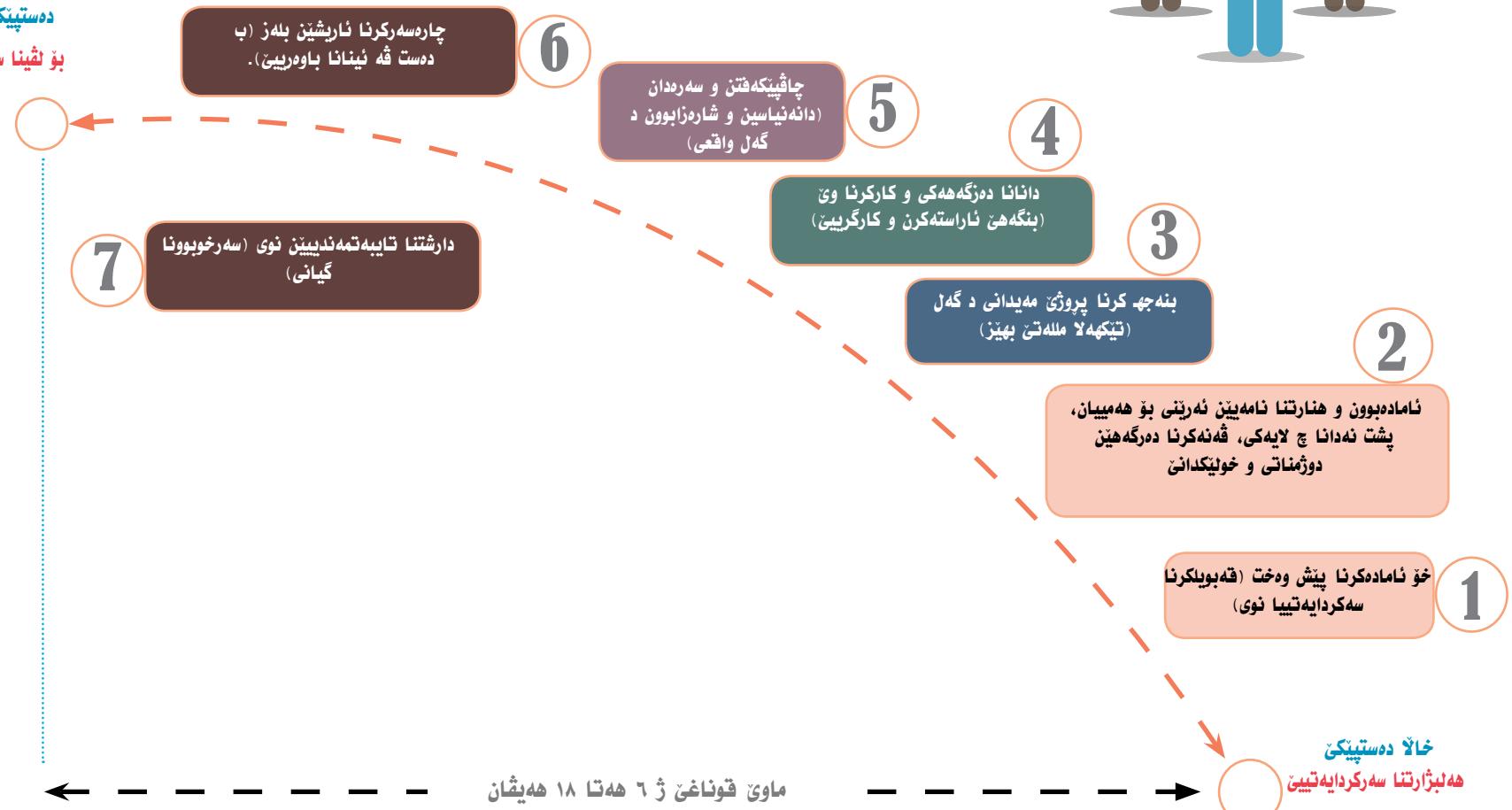
ژۇي فىر بىين: ژيانا خۆ نوى بکەين و هزروپىرىن خۆ پىش بېخىن بىىسى كۈزى خەلکەكى دويىر بىين يان ژىخەم و
كوفانىن وان بىن ئاگەھە بىين يان خۆ د سەر ئىشان و ھەلوىستىن وان را بەھافىزىن.

تى بگەھە و بىينە

پىغەمبەرى خودى شىا گيانەكى نوى و ئازاد بۆ موسىلمانان بىانىت ل مەدينى، و شىا پشتا خۆ ب خۆ راست بکەت بىيى كو خۆ بۆ دوژمەن خۆ بشكىنېت، و شىا باوهرييا خەلکى ب دەست خۆ بېخىت ل دويش ۋان ٧ كارىن ب پېز:

دەستپىكى كىيارى
بۇ ئىشنى سەركەدىيەتىيىن

ماوى قۇناغى ٢٦ ھەتتا ١٨ ھەيغان

بیینه و هزر تیدا بکه

دهما پیغەمبەر ﷺ کەھشتىيە (قباء) ئى خودى ئىلھام دا پیغەمبەرى خۆ، و ديسان دەما گەھشتىيە مەدينى ژى و وي ب خۆ پشکدارى د ئافاكىنا مزگەفتىن دا كرى و بەر كىشايىن، و د قىن دەلىقىن دا خودى فەرمان لىن كر كو مزگەفتىن ئاشا كەت، و بەھرا مە ژى ژئەجري تى نىخست دەما كۆئەم نېپىرا تىقە دكەين، و ھەروەسا د ھافيتنا ھەر پېڭاكاھەكى دا بۆ مزگەفتىن گونەھەكى دغەفريت و دەرهەجىن مروڤى بلند دىن، و ھەروەسا كرنا (ئەتكافن) تىقە بۇ زكىرى و زانىنى ژ پېچەمەت رېكا خودى، زىدەبارى ئىن چەندى ئەف ئاۋاھىيىن ل سەر عەردى و خۆ ئەگەر چەند يىن بچىك و سادە ژى بىت كرە مالا خۆ (مالىن خودى) ل سەر عەردى ... ئەگەر خودى ب تىن پەرسىن ژ مە ۋىلاپا فەرمانا مە نەدكىر ب نېپىرەن كومى (جەماعى) يان ئافاكىنا مزگەفتان، چونكى نېپىرا موسىلمانى ل مال نىزىكتەرە بۆ خشوعىن و دوييرتە ژ رويمەتىيىن بەلىن خودى ب لاوازىيا مروڤان يىن زانايە، و خودى دزانى كۆئەگەر ئەم بىمەنەن ب تىن نەشىن پاراستن ل سەر باوهەرييَا خۆ بکەين، و وي دزانى كۆئەم نەشىن ب تىن پېڭىرىيىن ب ئەركىن دينى وي بکەين، و نەشىن ب تىن دعەردى دا خېرى ئاشا بکەين... فىجا ئەو مزگەفتا دەستپېكى رۇژا موسىلمانى ل وىرئ دەست پى دكەت و ل وىرئ رۇژا وي ب دوماھى دەپت و د ناۋەرە وان دوو وختان دا لقىيەن وي دەپتە رېكخىستن، فىجا هنگى ئەو خۆ نادەته لايىن چيانا دونيايىن و زوھدى بۆ دونيابىي بکەت، مزگەفت قوتاپخانەيەكە موسىلمانەكى سەربەست ژى چىدكەت دەھمان دەم دا يىن گرىيادى ب خودايىن خۆ ۋە... هەندى خودىيە حەز مە دكەت فىجا ئەو بۆ مە تىشەكى دروست ناكەت بىن حىكمەت و مەرمەم، و قەت وەستىان و پەزىلى و شەھەستن بۆ مە نەقىت، بەلكو ھەمى فەرمان و پاشقەلەيداپىن وي خېر و باشىنە، فىجا چ ئەم مەرمەما وي بزانىن يان نە... ئېك ژ ناقىن خودى (**الرشيد**) -ئانكۇ رېننىشاندەرەي بەندەپىن خويە.

ژ بەر بکە و بىنە
بىرا خو

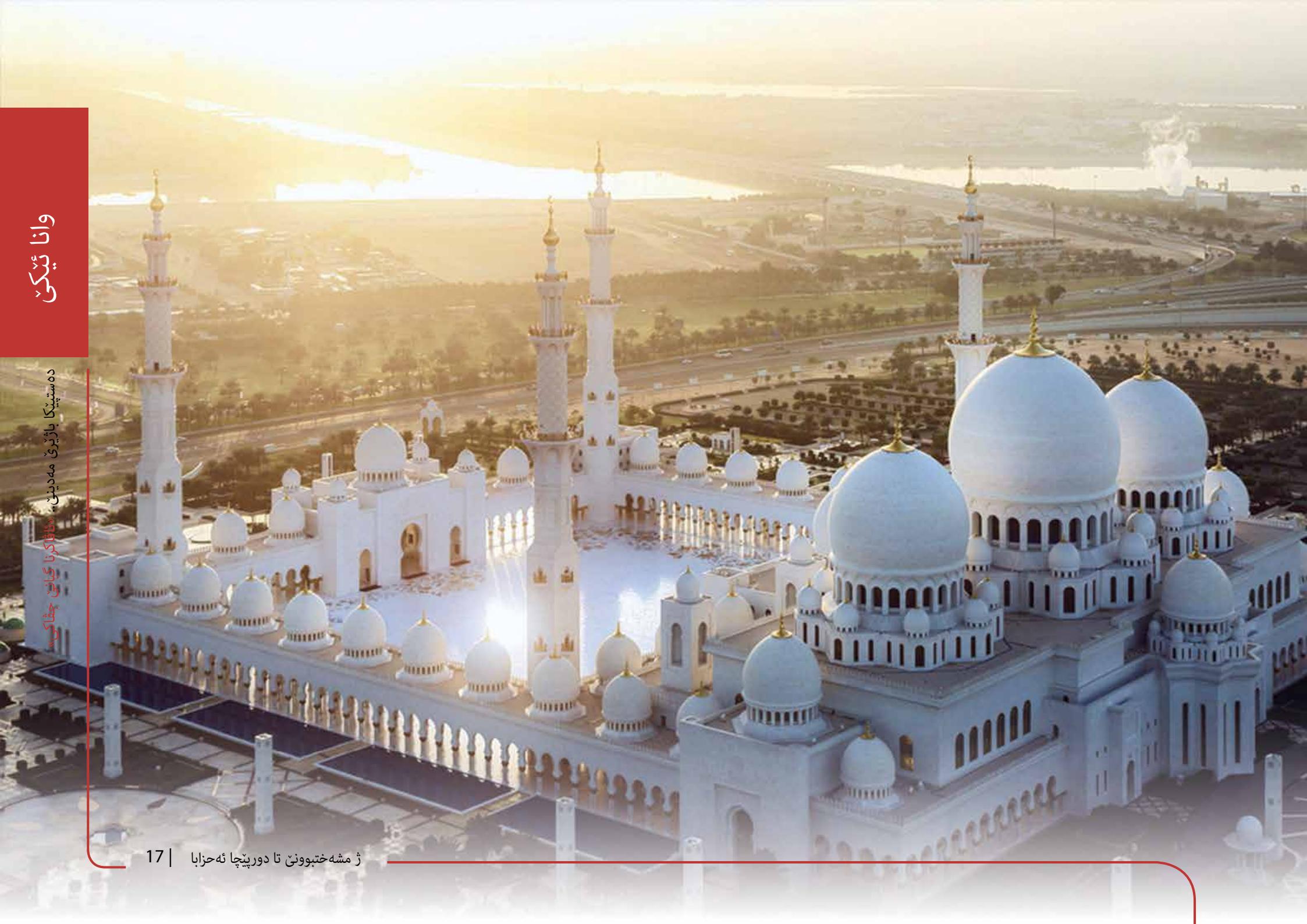
خودايىن مەزن دېيىزىت: إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدُ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَى أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ [التوبه: ١٨].

گەشتا پیغەمبەرى خودى ﷺ و سەرکردايەتىيَا وي بۆ جشاکى دى يا بەرددەوام
بىت د ۋان پرسىيارىن بەيت دا:

تەخا جشاکى ژ چەندىن دەستەكىن جودا و رەوشەنېرىن جوراوجور و ئاپتەن ئېك دويير پېك دەپت
ئەرى دى چەوا رېڭىرىيىن ل دووبەرەكىيىن كەى د ناۋەرە ۋان ھەمى گيانىن جودا دا؟ و دى چەوا گونجاندىن و پېك خوشكىرنەكا جشاکى وبەرددەوام د ناۋەرە وان دا پەيدا كەين؟

ئەقە ئەو پرسىارىن يىن كو دى ل وانا بەيت ئاشكەرا كەين ب حەزكىندا خودى ...

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدُ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ

ھەما ھەر ئەو خەمىن ژ مالىئەن خودى دخۇن و وان ئاڭدا دەكەن يېن باوهەرى ب خودى ھەي)

دبىت مشەختىبۇونا گەنجان ژ مزگەفتىن تە بىشىنىت، و مالىئەن خودى بىنە جەن خواتىن و نېستنا بەتالان...

و تو دخازى كى ماڭىن خودى بەهايىن وان و جەن وان يېن دروست بىزقىرىتەقە و بېيتە جەن گەھاندىنا پەياما خودى يَا دروست...

ل ھندەك گەنجان بگەرە ژ وان يېن كى دەھىنە مزگەفتان.

01

وەسا خۆ بدانى كى هوين ليزنا گەنجىن ھارىكارن بۆ خزمەتكىندا مزگەفتىن.

02

ل ھندەك ھىزروپىران بگەرن كى بۆ ب جە ئىننانى ب ساناهى بن يان ھندەك دىاردىئەن نەرىنى كى
ب ساناهى بھىنە ژ ناڭ بىن.

03

دانوستاندىن د گەل سەرپەرشتىن مزگەفتان بىكەن بۆ ب جە ئىننانى.

04

ب كارى ب جە ئىننانى راپىن و ھارىكارىيى ژ خودى بخازن، و ئەنjam دانا كارىن خۆ ژ دەملىن
نەقىزان دوپەر بىكەن دا كى د پاراستى بن ژ رويمەتىيىن و ئالولۇزىيىن.

05

وانا ئىكىن

دەپتىنىڭ بازىزىي مەدىنىي، «ئاڭىزنى كىانى جەڭ»

وانا دووئی

براینی و په یمانا مه دینی...

«دروستکرنا پېڭ خوشبوونا جفاکى»

ب ناڻن خودي و ل سه ر بهره که تا خودي

پرسيا

د چاکه کي دا کوم و دهسته کين ڙيک جودا ڙ بنياتين
ڙيک دويرو، و شارستانين چوراوجور و ڙياره کا ل
ئاستين جودا جودا ڏيزين.

ئهري دئ چهوا پيڪن ل شهرو و تيڪدانئ د نافبهرا
شان گياتين ڙيک جودا گري؟ و دئ چهوا ئاشتیه کا
بهره وام د ناف وان دا ئافا که؟ به لکو دئ چهوا
شي وکھي کو جفاک مقاي ڙفنجوداهي و ئاسين
جودا جودا بىبن؟

بو بهرسقا ڦان پرسياران دئ لئ گهريانه کن د ڙياناما پيغه مبهري
خودي دا کهين ﷺ.

ئاخفتن خوش و شرين نابيت ، ئهگه رب
به حسکرنا باشترين مروقان نهبيت ﷺ

دەقى ئىككى

دەما پىغەمبەر ﷺ ھاتىيە مەدىنە دىت
کو خەلکى د ناقبەرا دوو ھوزىيەن مەزن دا
دابەش كرينىھ ئەو ژى: ئەوس و خەزەرج
بۇون، و د ناقبەرا ھەردۇو ھوزان دا شەرەكىن بەردەواام ھەبۇو بۆ ماوى چىل سالان قەكىشىباوو كو دېيىزنى رۇزا (بعاث)، و ئاگرى ئى شەپى نەقەمرى ھەتا بەرى
چەند ھەيچەكىن كىم ژ مشەختىبۇنا پىغەمبەرى ﷺ، و ئەو دابەش بىبۇون ھندەك ژوان ھاتقە د دىنەن ئىسلامن دا وھندەك مانە ل سەر كوفرى و پەرسەتنا صەنەمان...
ول مەدىنەن ھندەك ھوزىيەن جوهىيان ھەبۇون كود كەفن دا جىراتتىن وان بۇون، كو خودان ھىز بۇون و خودان مال و سەرەوت بۇون، و خودان سروشتەكى ئاسى
و ئالۇز بۇون، و دەلھان دا دەپىيان، و ھەرددەم وان خۆل سەر سەرىخ لەتكى مەدىنەن مەزن دىكىر و ب دىنەن خۆ يى ئاسمانى و بىناتى خۆ يى سامى دخورىن.
و د ۋان بارودوخان دا شاندىن ل دويىش ئىك ژ مشەختىيان ژ مەككەھىن بەرەف مەدىنەن ۋە دچۇون، ھەمى تىشت ل پشت خۆ ھىلان پىخەمەت دىنەن خۆ، و بىبۇنە
ئاوارە ل وارەكى نوی.

ئەگەر تو بەرپرسىار باي، دا چەوا گۈنجاندن و پىك خوشكىنى د ناش ۋان
كومىئىن ژىك جودا دا پەيدا كەي

-
-
-
-

پروژي حواندن پيغامبری ﷺ و سه رئيختنا گازيا نيسلامن هزره کا بجه رگ و مه زن بوو ژ بهر وان ئاريشين مه زن يېن کو که قىنه د رېكا واندا وەكى پويى ب پويى بونا قوره ييشيان و پيمانا عەرەبان ل دې وان، قىجاشان ئاريشە و با بهتان هزرا ئەنصاران مژوپيل كر و ئاريشين وان ژ بيرا وان بېرن و حالى وان يېن کو وەكى يېن وان برايان ئەوين کو ب پەخ تىكىھە و لېك دكەقىن، هەتا وى سېپىدەھىيائە و مەندەھوش كريين يا کو لەھىيە کا دژوار بسەر دا هاتى، و د گەل هاتنا ھاوارىن دەستپىكەن ھەمى راپۇون و كوم بۇون بەرامبەر قى مەترسىيەن، و ھەر تىكى ژ لاين خۆ فە هندى د شيان دا ھەمى و ژ وى تشتى ھەمى مەزاخت دا کو ژيانا برايىن خۆ قورتال بکەت ژ بهرى ياخۆ، و د وى دەلىقىن دا وان ئەو گفتارىيىن بهرى قى دەمى د نافېھە را وان داھەين ھەمى ژ بېر كرن...

و بارودوخى مشەختىيان يېن ئابورى گەلهىن بەرتەنگ بۇو، ھەمى مال و سامانى خۆ ل مەككەھەن ھىلاپۇون، خانى ھىلاپۇون، كەس و كار ھىلاپۇون، ئويجاخ ھىلاپۇون، ھەمى تشت ھىلاپۇون، و چۈونە بازىرەكىن ب ئىكجارى نوى، وەكى وى زەلامىن ژيانا خۆ و كارى خۆ و بازركانىيا خۆ دەھىلىت و بچىتە وەلاتەكى بىانى، بىن گومان دى ژيان بۇ وى ياب زەحەت بىت و كو سەر ژ نوى ل وىرى (ژ سفرى) دەست پىن بکەت... قىجا مشەختى چۈونە د گەل هندەك ئويجاخان كو پېشتر قەت پەيوەندى د گەل تىك نەبۇو، وەكى يادىار مەدینا مونە وەر ب خۆ ژى بارەك ژ ھەزارىيەن ھەلگرتبۇو، پتريا ئەنصاران نە كەسىن زەنگىن و حال خوش بۇون^(۱).

ئەگەر تو ل جەن بەرپرسى باي، دا چەوا كەفالەتا مشەختىيا كەي

-
-
-

(۱) ئەف دەقه ھاتىيە و مرگىتن ژ وانەيە كا دكتور راغب السرجاني

پىغەمبەرى خودى ﷺ بۆ چارەسەر كرنا ۋىن كىشىن (كىشا بن مالى و بىن كارىيى...) خۆ گەناندە كارەكى بھىز كو هەقىقرتەكا بلەز و باش ب خۆ ۋە دىگرت، ئەو ژى ئەو بۇو كو وى براينى د ناڤبەرا مشەختى و ئەنساران دا چىكىر د مالا ئەنسىن كورى مالكى ۋە خودى ژى رازى بىت، و ئەو (نۆت_٩٠) زەلام بۇون، نىقەك ژ وان مشەختى بۇون، و نىقەك ئەنسار بۇون، براينى د ناڤبەرا وان دا چىكىر كو ھەر تىشتن وان ھەبىت د ناڤبەرا خۆ دا لىكە بىلەن، و ھەروەسا براينى ل سەر ميراتى پاشتى مرنى ژ بلى يما مروۋاينىيەن^(١)!

ئەنساران بېيار دا كو مالىن خۆ و خانىيەن خۆ د ناڤبەرا خۆ و مشەختىيان دا لىكە كەن بەلكو ھەتا ھەۋىتىن خو!!! ژ تەبۇو ھورەيرە خودى ژى رازى بىت_ گوت: ئەنساران گوتتە پىغەمبەرى خودى ﷺ: (اقسم بىننا و بىن اخواتنا النخيل، قال: (لا)، فقالوا: فتكلفونا المؤونة ونشركم فى الثمرة، قالوا: سمعنا واطعنا_ ئەم د ناڤبەرا خۆ و برايىن خۆ دا دار قەسپا لىكە بىلەن، پىغەمبەرى خودى ﷺ گوتى: (نه)، گوتن: **قوىتى مە تىرا مە ھەيە و دى ھەوھە پېڭدار كەيىن د بەرھەمى دا، وان گوتن: مە گوھ لى بۇو وگوھدارى كر**، ئەنساران نە ب تىن هند ھارياكىريما وان كر كو تىرا وان بىلەن بەلكو پەت ژ ھارياكىرييەن بۇ وان ۋىيا، و ئەو د دلخوش بۇون ب دان و بەخشىنى، و وان مشەختى ب پېش خۆ و مال و كەس و كارىن خۆ ئىيختىن... و ۋىن عزەت و مەزنييَا مشەختىيان وانەك دا ئۆممەتىن ھەمييى، چۈنكى وان مەردىنييَا برايىن خۆ بۇ خۆ ب دەلىقە نەدىتن (ئانکو ئىستىغلال نەكىرن) و رازى نەبۇون كو ئەو بىنە بارەكىن گران ل سەر ملىن برايىن خو.^(٢)

**ئەرى ئەگەر تول جەن ئەنساران باي دا ب ۋە ئەرى مەزن ۋابى؟ و ئەو
چىيە دى تە پاڭ دەت كو تو ۋە ئەرى بىلە**

(١) «ابن القيم» فەگوھاستىيە
ئىمامت «بۇخارى» فەگوھاستىيە.

(٢) 25 | ۋە ئەنى خىتبوونى تا دورپىچا ئەحزابا

٥٥٣ چاری

د راستى دا ئەف پىنگاڭا هاتىيە ھاقيتن ب سەرنەدكەفت ئەگەر نە ژ باوهرييَا موكم يائەنصاران با ب وي ژقانى يىن كو خودى ل بەھشتىن بۇ داي، و ئەھەزرا نوى ياكو پىغەمبەرى خودى ﷺ چاندى ل دەمن دەستپىكا ھاتنا وان دا بۇ مەدينى، و پەرتۈوكىن فەرمۇودا (حەديسا) چەندىن فەرمۇودە ل دۆر ھاندانا براينى و كەفيلىبۇونا ئىك و مەزنىكىن ئەجري وان تومار كرينى، وەكى: (لا يؤمن أحدكم حتى يحب لأخيه ما يحب لنفسه _ باوهرييَا ئىك ژ و تمام نايىت هەتا ئەھەزرا براين خۇ بېتىت ياكى بۇ خۇ دېت)، و ژ وان فەرمۇودان (المسلم من سلم المسلمين من لسانه ويده_ موسىلمان دروست ئەھەزرا يىن كوموسىلمان ژ ئەزمانى وي و دەستىن ب سلامەت بن)، و ژ وان فەرمۇودان: (لا يدخل الجنة من لا يأمن جاره بوائقه_ ئەھەزرا ناچىتە بەھەشتىن يىن جىرانى وي ژ ئەزىزەتىما وي ئىمەن نەبىت) و گەلەك فەرمۇودىن دى... بەلىن پىغەمبەرى خودى ﷺ دېت كوي ئەقەھەمى تىرا ھندى ناکەن كوبراينى دناف دەولەتايىسلاما نوى دا خۇ جە بىيت، و ئەقەھە ژى ژ بەر ھندى بwoo كوي دېبىت گەلەك ھەۋارىكىن مەترسىدار ب كەفە بەر سىنگىن وان و نايىت مەرۆۋ مەسەلن بۇ نەفسىن و مەردىنييَا وي بەھىيەت، بەلكو دەشىابىت ھندەك ياسا و دەستورور بەھىنە دانان...

**ئەگەر تو ھاتبايە ھەلبىزارتىن بۇ سەرۋەرى پەيمانا جقاكى،
ئەرى دا چ ياسا و دەستوران بۇ دانى**

پىغەمبەرى مە ﷺ بۇ ئەھلى مەدينىن دانى كو ژ چەندىن ياساينىن ٻوون و ئاشكەرا پىك دهات، ژ وان ياسايان نەھىلانا جوداهىيىن د ناقبەرا هەمى موسلماناندا و كو ئاكنجىبىووپىن مەدينىن گيانىن پاشەپۈزىنە ژ بلى عەرەبىن دى، و ھەر ئويجاخەك بۇ چارەسەركىنا ئارىشىن ئالوز دېيت ئەو فدىا (دىة) ئارىشىن خۆ بىدەت، بەلى ئەگەر ھات و ئويجاخەك نەشىا فدىا خۆ بىدەت دېيت موسلمان ھەمى ھارىكارىيىا وان بىكەن، و ھەروەسا ۋەكەن گروپەكى بۇ پىكىفە گرىيىاندا دلوۋانى و مروۋانىيى د ناقبەرا تاكە كەسىن ئويجاخىن دا، و كومبۇونا خودان باواهاران بۇ نەھىلانا دەينىن گران دەمما كو ئويجاخ دكەفتە د كاودانەكى بەرتەنگ دا، و ھەروەسا دەمما كەسەك بکەفتە د خەلەتى يان خرابىيەكى دا دېيت دەستەكا ئويجاخىن وى ژ ڦىن خەلەتىيىن پاشقە بىهن و ل بەرانبەر وى بپراوهەستن، و نايىت چاۋىن خۆ ژى وەرگىريت، و ديسان تىدا ھاتبوو سەرئىخستنا وان جوھىيان يىن كو پەيمان د گەل موسلمانان گرىيىادى كو زولم و زوردارىيىن لىن نەكەن، و ئەف پەيمانە وەسأ ھاتە مور كرن و ئەگەر ل جەھەكى دووبەرەكىيەك چىبۇو دېيت بىزقىنە گوتنا خودى و بوجۇونا پىغەمبەرى خودى ﷺ.

و پىغەمبەرى مە ﷺ ھەمى شيان و دەستەه لاتا خەلکت بازىرى دا مەختىيان، ژ وان ئازادىيىا سەركىدايەتىيا لەشكەرى، بەلكو سەركىدايەتىيا دەولەتىن ھەمييىن، و ژ ئاوارەتىيىن ھاتقە قەگوھاستن بۇ ئەندامەكى بىناتى د لەشىن و كارى چڭاڭى دا، قىچا ئەف ئازادىيە و قەبۈلىكىنە ببۇ ئەگەرەك بۇ بلندبۇونا ئاستىن ژيانى ل مەدينىن بەنگەكى مەزن و د دەممەكى بلەز دا.

ب بوجۇونا تە، بوجى دەولەت ھەمى دەستوور و پەيمانان ددانن

-
-
-
-

من د ڦيٽ ئه زل سه ر پڻيازا

پڻغه مبه رئ خودئ بم

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

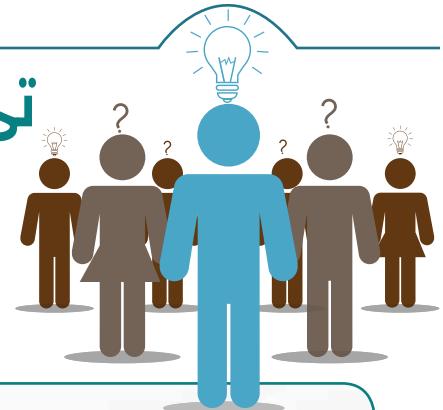
هه ر چه نده نه ئه م پشته ڦانين (ئه نصار) و نه ڙي مشه ختنينه و مه
د ڏستور و په يمان ڙي پيش ڦي ده مى هه بوونه

ئه رئ ئه م چ بکهين؟

پيڏقيه ل سه ر مه چاڻ ل پڻيمازا پڻغه مبه رئ خودئ بکهين

ڙ وي فير ببين: کار بکهين کو خه لکن ڙيک دوير نيزيکي ئيک بکهين و پرا خيرئ
د نافبه را وان دا ئاڻا بکهين، و قه درئ که س و کاريئ خو بگريين...

تىن بگەھە و بىبىنە

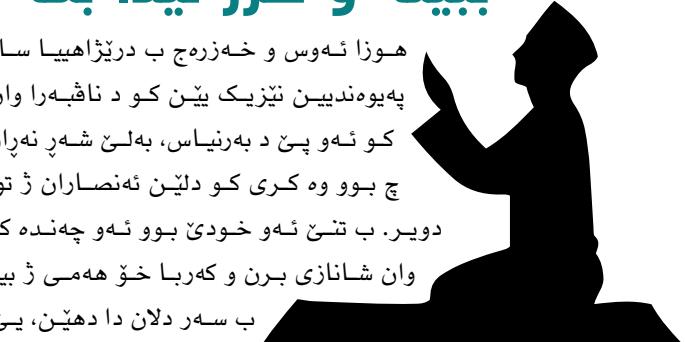
پىغەمبەرى مە ﷺ شيا گونجاندىن و پىك خوشكىدا جقاكى ئاثا بکەت د ژينگەھەكىن دا كو دەمارگىرى تىدا يَا دۇوار بۇو، دووبەرەكى بلەز تىدا پەيدا دبۇو، و د ناۋېرەرا وان دا كەرب و تولقەكىن ھەبۇو، ئەف گونجاندىنە د (٧) ئارمانجىن سەرەكى دا:

| 30 باشترين پىشەوا .. رېازەكا كارېكەر بۇ ژيانىما پېغەمبەرى (ئەم)

بېيىنە و ھزر تىدا بىكە

ھوزا ئەوس و خەزرج ب درېڭاهىيا سالان د ناف شەپ و دووبەرەكىيىن دا دژيان ب ئەگەرى باھتىن بىن پامان و نەبەركەفتى، ل سەر وان ھەمى پەيوەندىيەن تىزىك يىين كود ناپەۋەرا وان دا و ھەر چەندە كەسىن خودان عەقل و ژىر د ناف وان دا ھەبۈون، و سروشتى خىرى ئى ھەبۈو يىين كو ئەو پىن د بەرنىاس، بەلىن شەپ نەپاوهستىيا ھەتا مەزن و خودان قەدىيىن وان ھاتىنە كوشتن و ھەتا رېتكىن ئاڭا وان پويچ كرین ... ئەرى ئەو ج بۇو وە كىرى كو دلىن ئەن ناصاران ڙ تولقە كىرنى بەھىئە قەگوھاستن بۆ ۋەن براينى و مەردىيىنى؟ ڙ كوشتنا جىرانى تىزىك بۆ ۋەھەواندى بىانىيىن دويىر. ب تىن ئەو خودى بۇو ئەو چەندە كىرى كو باوهەرى ھاشىتە د دلىن وان دا، و كەرب ڑى ئىنا دەر، و ئەو ب كىشەكا مەزن قە مژوپىل كرن، فيجا وان شانازى برى و كەربا خۆ ھەمى ڙ بىر كر. خودىيە يىن **(جامع القلوب) دلان كوم دكەت.** ئەوه يىن پە زانا ب نەھىيىتىن دلان و وان گوھەرپىتىن ب سەر دلان دا دھىن، يىن خودان شيانە ل سەر وان، فيجا تو ئەى خاندە ئانىن ھېڭىدا داخوازا ھارىكارىيىن ڙ خودى بکە بۆ ب دەست ڦە ئىنانا دلىن عەبدىن وي، و بىسى وي تو نەشىي دلىن كەسىن ل سەر ئىانا خۆ كوم بکە، خۆ ئەگەر تو زېرىيىن دونىايىن ھەمېيىن خەرج بکە بۆ راپىبۇنا عەبەدەكىن وي تو نەشىي.

ڙ ئەبۇ ھورەيرەي خودى ئى راپى بىت گوت: پېغەمبەرى خودى ﷺ گوت: ((لَا تَحَسَّدُوا، وَلَا تَنَاجِشُوا، وَلَا تَبَاغِضُوا، وَلَا يَبْعِثُ
بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ، وَكُوْنُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا). المُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ، لَا يَظْلِمُهُ، وَلَا يَخْذُلُهُ، وَلَا يَحْرُمُهُ، وَلَا يَنْهَا
مَرْأَتِ (بِحَسْبِ امْرِيِّ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ، كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ: دَمُهُ وَمَالُهُ وَعِرْضُهُ)).

واتە: ((حەسويدىيىن ب ئىكودوو نەبەن، و ب سەر ئىكودوو زېدە نەكەن ب نىھەتا تىيېخىستىن و خوسارەتىيا ھە فالى خۆ، و كەربىيىن خۆ ڙ ئىكودوو
قەنەكەن و نەفيانا ئىكودوو ھەلەگىرن، و ڙ ئىكودوو سل نەبن و پشتا خۆ نەدەنە ئىك، و كېرىن و فروتنى ل سەر كېرىن و فروتنى ئىك نەكەن،
و عەبدىن خودى بن و برايىن ئىك بن، موسىلمان برايىن موسىلمانىيە، نە زوردارىيىن لىن دكەت و نە كېم دكەت، و نە دەھىليتە ب تىن بىن
ھارىكارى، و تەقۇوا يال قىتىرە و ئىشارەت كىرە سېنگىن خۆ سىن جاران، بەسى مروۋىچىيە خرابى ئەو برايىن خۆ يىن موسىلمان كېم بدانىت،
ھەمى تىشەكى موسىلمانى ل سەر موسىلمانى حەرامە، خوينا وي و مالى وي و نامويسا وي)). رواھ مسلم

زېھەر بىكە و بىنە بىرا خو

**گەشتا پېغەمبەرى خودى ﷺ و سەرگەدایەتىيا وي بۆ جەڭلى دى يا بەردهوام بىت د ۋان
پرسىارىن بېيت دا**

دېبىت ھنەك ڙ جەڭلى پېچ پېچە بەرەف دووبەرەكىيىن بچن ھەتا سەردى دكىشىتە شەرلى...

دى چەوا شىئىن وي دووبەرەكىيىن راوهستىيەن ب دانا كىمەتلىرىن قوربانىيىان؟ و دى چەوا شىئىن جەڭلى خۆ پارىزىن كو ئەڭا ھەنن ھەر چەندەكى دووبارە نەبىتەقە؟

ئەڭە ئەو پرسىارىن يىين كو دى ل وانا بەھىت ئاشكەرا كەين ب حەزىرنا خودى ...

ئەركى كرياري

١. كەمپەكا ئاواران بنياسە كول نيزىك تاخىن تە بىت و بکە دلى خۆ كو پشىدارىيىن د چاك كرنا بارودوخى وان دا بکە.
٢. خۆ نيزىكى وان بکە و بزانە كاشتىن ژەمىيىن پىتر وان پىدېشى پىن هەى چىيە، داخازا هارىكارىيىن ژېپرسى وى جەمى بکە بىن كو بەرپرس ژ كاروبارىيىن وان يان ژى ژ كومەلەكا (جەمعىيەكا) نيزىك وان.
٣. مالپەركى دروست بکە د تورىيىن جقاڭى دا بۇ كومەكىرنا كەلۋەلان بۇ ۋان كەسان، وەكى (جلوبەرگان/ دەرمانان/ پىدېشىن قوتابخانى/ نېنىيەن نىستن...هەت).
٤. هەر كەسەكىن پشىدارى د ۋى كارى دا كرى بىرا وى ب راپىزىبۇونا خودىي بىنە ل سەر ۋى كارى و مەزنىيا خەلاتىن وان ل رۇزا قىامەتى.
٥. فەرمۇددىيىن پېغەمبەرى ﷺ بەلاف بکە ئەويىن كول دۈز قەنجىيى و بەخشىيەن و هەروەسا چىروك و سەرەتاتىيىن صەحابان د مەذاختىن دا، دا كو خىر د نەفسان دا بلېيت.
٦. بەلگەنامەكىن دروست بکە كو ئارمانجىيىن پىروزەتىدا دىيار بکەت، و تىدا دەستتكە كا خودان ئارماج دەست نىشان بکە، و تىدا چاكسازىيىن جەن بلند دىيار بکە.
٧. زىكەستن د گەل بەرپرسى جەن تاخى يان كەمپىن بکە بۇ كومەكىرنا كەلۋەلان، دەستتىشانكىرنا وان كەسىن پىدېشى.
٨. كومەكىرنا كەلۋەلان و مالى سەرزمىرىyar بکە و د تورىيىن جقاڭى دا بەلاف كە و بۇ كەمەيان دىيار بکە كۆئەف ئەمانەتە گەھشتەن جەن وان.
٩. هارىكارىيىن ژ كومەلەين (جەمعىيىن) ناخخوبى و كەسىن بەرپرس بخازە يان پشىدارىيىن د گەل وان بکە د بەلاقىرنا شان كەلۋەلان دا.
١٠. ژ خودى بخازە كو ژ هەوهەمەيان قەبۈيل بکەت، و ژى بخازە كو دلىيەن هەوهەل سەر ۋىيان كوم بکەت، و سوپاسىيىا وى بکە كو تەوفيقا هەوهە داي بۇ ۋى كارى.

ھەفچەیمانا مەدینى

٨. و ئىمامانەتى خودى ئىكە يىن لاواز بەرەف يىن بەيىز دچىت دا هارى بکەت
٩. و ھەچىيىن ژ جوھىيان ل دويىش مە بھىت سەرئىخستان بۆ ويىه، بىيى زوردارى لىن بھىتە كرن و سەركەفتىن ل سەر بھىتە كرن.
١٠. و ئاشتىيا خودان باوهەران ئىكە، نىنە خودان باوهەركى بىيى خودان باوهەركى دى ب سالامەت بىت د شەپرى دال پىتاف رېكا خودى ئەگەر ل سەر وەكەھەشى دادىيىن نەبىت.
١١. خودان باوهەر وەكى ئىكەن د وى چەندىڭ دا كۆ خوين پەتىيەل پىتاف خودى.
١٢. و نايىت بىباوهەر ھارىكارىيەت قۇرەيشىيە بىن د مال و نەفسا وان دا، و نايىت بۆ وان بىنە پىتگەر ل موسىمانان.
١٣. ھەر كەسەكى ب نەحەقى و بىن گونەھ خودان باوهەركى بکۈزۈت ئەو دى ھىتە كوشتن، ئەو نەبىت كۆ كەس و كارىن كوشى پازى بىن ب نەكوشتنى ولۇ خوش بىن.
١٤. ھەمى خودان باوهەر ل سەر فى دەستوورىنە، و بۆ وان نىنە ل دەرى بپاوهەستن.
١٥. نە دروستە بۆ خودان باوهەران كۆ پەيمان شەكتىنە كى ب سەر بىخىت يان رېكەن بدهتنى، و ھەچىيىن ب سەر بىخىت يان رېكا وى بکەت لەعنەتا خودى ل سەر ويىه (لەعنەتا خودى دویربۇونە ژ دلوقانىيَا وى) و تورەبۇونا خودى بۆ ويىه ھەتا رۇژا قىامەتنى، و چ ئاخفتەن و تىشتەك ژ وى ناهىتە وەرگرتەن.
١٦. و هوين دچ تىشتى دا ژىك جودا بىن، دېقىت بىزقىن بۆ خودى و بۆ پېغەمبەر ئى بەرلەلەل.

ئەف نقىسىنە ژ موحەممەد پېغەمبەر ئى بەرلەلەل بۆ خودان باوهەر و موسىمانان ژ قورەيشى و خەلکى يەثربى، و ھەر كەسى دويىكەفتىا وان كرى و گەھشتىيە وان، و دگەل وان جىھاد كرى:

١. موسىمان ھەمى (ج مشەختى بىن يان ئەنصار) ھەمى ئوممەتەكىن ژ بلى مروققىن دى.

٢. مشەختى ژ قورەيشىيەن دى ل سەر مالىن خۆ بن و خوينا ئىك دەن، و ئەو دى فدىا ئىخسirىن خۆ ب دادى و قەنچى دەن د ناۋىبەرا خودان باوهەران دا، و ھەر ئويجاخەك ژ ئەنصاران دى ل سەر مالىن خۆ بىت و خوينا كوشتىيەن خۆ يىن ئىكىن دى دەن، و ھەر دەستەكەك ژ وان دى فدىا ئىخسirىن خۆ ب دادى دەت و ب قەنچى د ناۋىبەرا خودان باوهەران دا.

٣. نايىت خودان باوهەر بەلەنگازىن پىدەقى د ناڭ خۆ دا وەسا بەيىلەن، بەلكو دېقىت ب قەنچى فدىي بەدەنلى يان ب چاكى ھارىكارىيا وان بکەن.

٤. خودان باوهەر ژ خودى ترس د سەر وان كەسان دانە يىن زىدەگاڭى كرى، يان زوردارى يان گونەھ يان دوژمناھى يان خرابى د ناڭ خودان باوهەران دا.

٥. و دەستىن ھەمیيەن ل سەر دەستىن ويىه، خۆ ئەگەر كورى ئىك ژ وان ژ بىت.

٦. و نايىت خودان باوهەر خودان باوهەرى بکۈزۈت پېغەمەت كافرەكى.

٧. و نايىت كافرەكى ب سەر موسىمانەكى بېخى.

وانا سېيىٽ

بەلاقبۇونا خرابىيىٽ د جڭاڭى مەدینى دا
كارگىرىيا ل ھەڦىكىيا جڭاڭى...

ب ناڻي خودئ و ل سهه بهرهکهتا خودئ پرسيار

دناف جهاڪان دا چهندين قووناغين ل دويٺ ڦيڪ و ڙيڪ جودا پهيدا دبن، ڙئيمناهي و تيڪچوونئ، ل وي دهمي هندهک ڙ تاڪين جهاڪي پيچ پيچه بهرهه دووبهرهکي و تونديئن ڦهه دچن ههتا دگههيهه کرنا شهپري و پيشتنا خويين و خرابرنا تشتنان...
ول دهمي چيبيونا دووبهرهکي و شهپان دا...

سهه رکردي جهاڪي دئ چهوا شيئت ڦي کاوداني پاوهستينيت ب کيمترين ڦماره قورباننيان بدھت؟ و دئ چهوا جهاڪي خو ڦاريزين ڙ هندئ کو ههه چهند جارهه کان ئهه جوره کاودانه ٽيٽا پهيدا ببن؟

و دئ چهوا مفای ڙ فن ڙيڪ جودابونئ د ناف جهاڪي
دا وهرگريت؟

بُو بهرسقا ڦان پرسياران دئ لئ گهريانه کي د ڙياناما پيغه مبهه رئ خودئ ﷺ دا کهين

ئاخفتن خوش و شرين نايت ، ئهگهه ب به حسکرنا باشتريين مروڦان نهبيت ﷺ

دوقى ئىكىن:

دووبهرهكىيا ئىكىن

قورهيشىيان نامەك بۆ مەزنى موشركان ل مەدينى هنارت (عەبدوللاھى كورى ئوبەيى كورى سەلولى)، و ئەفە ئەو بۇويى كودلى خۇ برييە مەزناھى و سەركارىيەتىيەن ل مەدينى و تىزىك بۇو خەلکى مەدينى وى بىكەنە مەزنى خۇ، و ژې بەر قىن چەندى و هەروەسا ژې بەر وى نەقىانا عەبدوللاھى كورى سەلولى بۆ

پىغەمبەرى ﷺ ھەى، قورهيشىيان بۆ خۇ ب دەليقە دىت كو وي بۆ دژايەتى و ئازاردا تا پىغەمبەرى ﷺ ب كار بىنن، فيجا قورهيشىيان نامەك بۆ وي و بۆ موشركىن مەدينى ب پەنگەكىن گشتى هنارت، و تىدا گوتبوو: (ھەوھ ئەو زەلامى ژ مە يى ھەواندى، و ئەم سويند ب خودى دخوين يان دى شەرى وى كەن يان دى وى دەرىخن، يان ژى دى ب سەر ھەوھ دا گۈين ھەتا شەركەر يان ھەوھ بۆ خزمەتكارىيە دەھىلەنە ساخ) ئەقى كەسى منافق موشركىن ئهوس و خەزەج كوم ۋە كرەن، و بېياردا كوشەرى ئهوس و خەزەجىن موسلمانان بىكەت، فيجا موسلمانان ئەف كارى وان زانى، خۇ ئامادە كرەن بۆ پوى ب پوى بۇونا وان، و هەردوو دەستەكان چەكىن خۇ ئامادە كرەن، و ئەف شەپە ناڭخويى دەستپىكە كا ب مەترى بۇو.

ئەگەر تو بەرپرس باي، دا چەوا قىن دووبهرهكىيى ب دوماھى ئىنى

پىغەمبەرى خودى ئەلله تەھ دەنگوباسە زانى و هەر ئىكىسىر راپۇو و بلەز دگەل وان كەسان دايىن دگەل وى و چۈونە وى جەن دگەل وان كەسان دايىن دگەل وى و چۈونە وى جەن دگەل وەرەكى لىن پەيدا بىوو، ول دويش پىن چىبۇندا خۆ بىزاف كر ۋى شەپ و دووچەرەكىيەن براوهستىنىت، و ژېھرى شەپى ئەو گەھشته وان، و پىغەمبەرى خودى ئەلله دوو خالىن گىرنگ دانانە پىش چاڭ: **يا ئىكى:** خالا ھەفەركىيە، و ئازاراندا وۇدانى و ئى عىزەتا ل دەف باب وباپىرىن عەرەبان ھەمیان دا ھەمى و گوتە وان: (لقد بلغ وعد قريش منكم المبالغ، ما كانت تكيدكم باكثر مما تريدون ان تكيدوا به انفسكم_ گەفا قورەيشىيان گەھشته ھەوھ، و وان پتر فەندۇقىل بۇ ھەوھ نەفيایە وەكى ھەوھ ب خۆ بۇ خۆ ۋىيى)، و **يا دوو:** خالا دلوڭانى و مروۋانى و ئويچاخىن، گوتە وان: (تريدون ان تقاتلوا ابنائكم واخوانكم؟_ ئەرئ ھەوھ دېقىت ھۆين شەپى كورىن مللەتن خۆ و برايىن خۆ بىكەن؟).

قىچا دەما مللەتى ئەف ئاخفتىه گوھ لى بۇوين موسىلمان و موشرىكتىن وان ھەمى ژىكتە بۇون.

دەما جوھىيان دىتى كو خەلکى مەدینىت يىن پاشتەقانىيا پىغەمبەرى دكەن، ھەست ب مەترىسييەن كرل سەر گىانى خۆ يى ئابورى و لەشكەرى، زەلامەك ژ مەزىتىن وان ناقىن وى (شاشى كورىقىسى) بۇو، راپۇو گەنجەك فېيىكەر و گوتىن: ھەرە دگەل ئەنصاران ۋوينە خار، و بىرا وان ب پۇزا (بعاث) بىنە_ كو جەھەكە نزىك مەدینى، و دوماھى شەپ د ناۋىھەرائەوس و خەزەجەن دا د جاھلىيەتن دا ل وېرى بۇو، و بىرا وان ب وان نەشىدان بىنە يىن كو وان تىدا دگوتىن، قىچا ھىنگى دى سەرىن وان گەرم بن و ھەستى ئويچاخى و دەمارگىریيَا جاھلىيەتن ل دەف وان دى ھەۋىيەت، و وەسا ھەردۇو دەستەك دى لېك كەڤن...

و وەكى وى گوتى ئەو گەنچ چوو و ئەو كر يى وى گوتىيەن، و شەيتان كەفتە د ناۋىھەرائەوس و خەزەجەن دا ھەر چەندە ئەو خودان باوھر بۇون و د راستىگو ژى بۇون، دوو زەلام راپۇون ئېك ژئەوس بۇو و يىن دى ژ خەزەجىيان بۇو و شەپ و پېك دادان د ناۋىھەرائەوس و پاشى ئېك ژ وان گوتە ھەۋالىن خۆ يى دى: ئەگەر ھەوھ بېقىت دى بەرخىن ھەوھ زەرقىنەن، ئانكى دى ل شەپى زەرقىن وەكى پۇزىن جاھلىيەتن، قىچا ھەردۇو ئەوس و خەزەج تورە بۇون و كەربىن گىتن و گوتىن: مە وەكر_ ئانكى وەكى پۇزىن جاھلىيەتن دى زەرقىن، و د وى دەمى دا پىغەمبەرى خودى ئەلله يىن ۋوينشتى بۇو د ناۋ دەستەكەكىن دا ژ مشەختىيان، و ئەف دەنگوباسى ب مەترىسى گەھشتى.

ئەگەر تو بەرپرس باي، دا چەوا ئەنصاران راپىز كەي كو ئەو شەپى نەكەن د ناۋىھەرائەوس خۆ دا

ئەگەرى دووبەرەكىيىن: شەر
د ناپېھرا دوو كەسان دا

د قى سىيىخ

ئەنصار

مشەختى

پىغەمبەرى خودى صلی اللہ علیہ وسالہ وساتھی و د گەل وان مشەختىيىن د گەل وي دا ب تورەيى
و كەرب گرتى دەركەفت، هەتا گەھشتىيە دەف وان و گوتىن: (يَا مُعْشَر
الْمُسْلِمِينَ، إِلَهُ إِلَهُ، ابْدُعُوا الْجَاهِلِيَّةَ، وَإِنَا بَيْنَ أَظْهَرِكُمْ؛ ابْعَدْ أَنْ هَادِكُمْ
إِلَهُ، وَأَكْرَمْكُمْ بِهِ، وَقَطْعَ بِهِ عَنْكُمْ دُعَوَى الْجَاهِلِيَّةَ، وَاسْتَقْذِنْكُمْ بِهِ مِنْ
الْكُفَّارِ، وَأَلْفَ بِهِ بَيْنَكُمْ، تَرْجِعُونَ إِلَى مَا كَنْتُمْ عَلَيْهِ كَفَارًا ئَهْيَ گەلى

موسمانان، ئەز بىرا وە ل خودى دئىنم ژ خودى بىرسن، ئەرى هوين دى زقرنە گازىيا جاھليەتى، و ئەزىي د ناڭ ھەوه دا؟ ئەرى پشتى خودى بەرى ھەوه
دايە رىكا پاست كو ئىسلامە، و هوين ب ئىسلامى ب قەدر ئىختىن، و هوين ب ئىسلامى ژ گازىيا جاھليەتى بىزكار كىرين، و هوين ب ئىسلامى ژ كوفرى بىزكار
كىرين، و هوين ب ئىسلامى ل سەر ۋىيانى كوم كىرين، ئەرى هوين دى زقرنە ل سەر وئى رىكى يىا كو دەما هوين كافر هوين ل سەر بۇون)، فيجا هنگن مللەتى
زانى كو ئەۋە ژ شەيتانى بۇو، و پىلانەك بۇو ژ لايىن دوژمنى، و كرنه گرى و چۈونە سەرسوتىيىن ئىك، و پاشى د گەل پىغەمبەرى خودى ب دى كەفتىن و گوھدارىيَا
فەرمانا پىغەمبەرى كر صلی اللہ علیہ وسالہ وساتھی.

و پشتى چەند سالەكان ژ ۋى ھەلوىستى و پشتى ب دوماھى هاتنا غەزوا بەنى موصطەلق، ل دەمەكىن كو خەلکى ئاڭ ۋە د گەل ئىمامى عومەرى كورى
خەطابى خودى ژى رىازى بىت_ پالەك ھەبۇو د گوتىن: (جەھجاھىن غەفارى)، ل دەمەكى قەرەبالغەك ژ وى و (سینانى كورى وەبرى جوھەنى) چۈو و ھەردۇو سەرا
ئاشقىن ب شەر چۈون، فيجا سینانى كرە ھاوار و گوت: ئەي گەلى ئەنصاران، جەھجاھى ژى كرە ھاوار ب دەنگن بىلدۇ و گوت: ئەي گەلى مشەختىيان، پىغەمبەرى
خودى صلی اللہ علیہ وسالہ وساتھی كوت: (أَبْدُعُوا الْجَاهِلِيَّةَ وَأَنَا بَيْنَ أَظْهَرِكُمْ؛ دُعَوَى فِإِنَّهَا مُنْتَهٰى_ ئەرى هوين ب گازىيا جاھليەتى_ كەن و ئەز د ناپېھرا ھەوه دا؟ بەھىلەن
ئەو يَا گەنیيە)، و ئەف دەنگوباسە گەھشتە عەبدوللاھەن كورى سەلولى كەرىيىن وى ۋە بۇون و ئىهانان پىغەمبەرى كر صلی اللہ علیہ وسالہ وساتھی و د چاھىپەكەفتە كا تايىەت دا ھانداندا وان

ئەگەر تو بەرپرس باي و
دەنگوباسى پىلانى گەھشتبا تە،
ئەرى ئەو ھەلبىزارتىن دا جى بن يىين
كۆ تو دا بەرەف قە چى

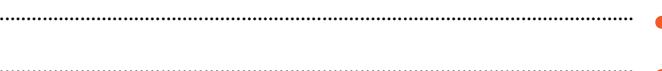
پیک نه کرن و دووبهره کییه کا ساده د نا شبہ را دوو موسلمانان دا سهرا با بهته کن
به رنه که فتی چیبا نیزیک بwoo هنده مه زن بیا هتا گه هشتبا تاریشہ کا مه زن
د نا شبہ را دوو دهسته کان دا ژ موسلمانان، چیجا ئه گه ر پیغه مبهری ﷺ ب
کاربنه جهی ئه و هشیار نه کربان و نه راووه ستاند بانه و کریتیا تاریشی ب وان
دیار نه کربا دا کو براوه ستن نیزیک بwoo تاریشہ گله ک مه زنتر لئن هاتبا، و
پیغه مبهری ﷺ مه ته لا شانازی بربنا وان ب ده مارگیریین و کی مه ته لا خارنا
تشتی گه نی لئن کر ئه وی کو مروف نزانیت یئن گه نیه هه تا ژ نیزیک
نه بیت ژ به ر بیهنا وی یا پیس، به لئن ئه ف قهیران و دووبهره کییه ژ لاین

سیئین فه دهاته ئاراندن کو خو ل بهر گیان موسلمانان فه نابوو (فه نساند ببوو)، و ده ما با بهتی هاندانان عه بدوللاھن کوری سه له لوی و به لافکرنا شه ر و دووبهره کییه
د نا شبہ را موسلمانان دا گه هشتیه پیغه مبهری ﷺ و کو د نا ف وان دا هنده ک تا خفتا دئین و دبهن و با بهتی دئازدین، بربیار دا کو خه لکی مژویل بکهت ب ده رکه فتن
و کاری فه چونکی وی و مسا هه ست پن کر کو بی کاریبا خه لکی ئه گه ره ک بیت بو ڦان دووبهره کی و شه ر و تیکدانان لهوا بربیارا ده رکه فتن دا بو مژویل
کرنا خه لکی ب کاری فه...

پیغه مبهری خودی ﷺ زانی کو ئه فه سه قاییه کی پشتہ فانه بو به لاف کرنا دووبهره کی و به لاف کرنا ئاخفتان، و هنگی با بهت دی ب زه حمهت بیت کو بھیتہ
کونترول کرن، چیجا با بهت به ره ف مژویل کرنی فه بر ژ به ری دووبهره کی مه زن و دژوار بیت.

ئه ری ئه ف چاره سه رییه تیرا هندی هه یه کو دووبهره کیی براوه ستینیت د نا ف جفا کی دا

ئىسلامى ئەف دووبەرەكىيا د ناڤبەرا موسىمانان دا دىيت نەخوشىيەكى جقاكى ياب مەترسىيە، و كۇ دىيت بگەھىتە پىكا كوفرى، و كار كر ل سەر بىنپەرنى ۋى باھەتى ب دوو رېكا:

رېكا خۆ پاراستنى:

وهكى كومەزىكىن و بلندكىن باھىن براينىيەن و پشته ئانىيەن د ناڤبەرا وان دا، و كىمكىن و بىن بھاكىن باھەتىن شانازىيېنى و دەمارگىرى و كريتکىندا پەفتارىن كوسەرى دكىشىن دووبەرەكىيەن و كى ناڤكىن ناسنافىن كريت بۆ ئىكودوو، و غەبىھەت كرن و ترانە پىن كرن ب ئىك، و هىزا خراب ...

تەورى چاردەسىرىي:

داخاز ژەمیان ھاتە كرن كو ھارىكار بن بۆ ب دوماھى ئىنانا دووبەرەكىيە، و كى گرنگىيَا پشت پاستكىندا دەنگوباسى، ئارام كرنا سەقاي، بەلاف نەكىندا دەنگوباسىن ھاندەر بۇ دووبەرەكىيە، دويربۇون ژگىرانا پىلانا ل دژى ئىك و داناندا لېزتىن پىك ئىنانى، و مەزاختنا مالى بۆ پىك ئىنانى، و ئەف چەندە كرە ژەزىتىن كارىن كومەرۇش پىن نىزىكى خودى بىيت و خىران و فەركىندا پاشە بىندا دۈزمىنلىق دەملى خرابى و زوردارىيە دا..

بەلى بوجى پترييا دووبەرەكىيەن ل جىهان
تو دى ل بازىزىن موسىمانان بىنى

-
-

من د ڦیت ئه زل سه ر پیازا

پیغه مبه ری بم

ببمه چاکه ره کن جفاکي

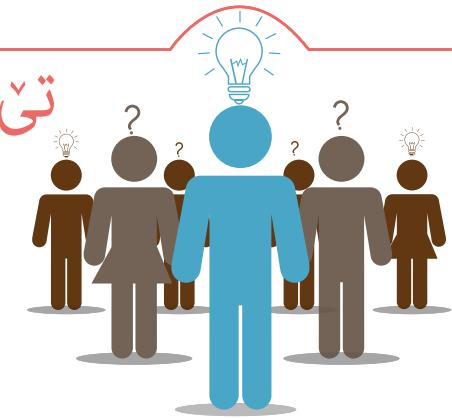
ئه رئ ئه م چ بکهین؟

چاڻ ل پیازا پیغه مبه ری خودی
پیدھیه ل سه ر مه بکهین.

ڙ وی فیر بیین: هشیاری د ووبه ره کیین بی بھری پویدانی
و ب هه مهی هیز و شیانتین خو پشکاریین بکهی بو چاکرنئ د نافبه را خه لکی دا..

تى بگەھە و بىنە

ئەم ژ پىغەمبەرى وَكَلَّا فېرپۇوين كا چەوا دووبەرەكىيىن چارەسەر بکەين د ناڭ جەڭاڭىن خۆ دا، پىغەمبەرى خودى وَكَلَّا د ناڭ چەندىن سەرپۈرىن ب زەممەت و ئالۇز دا بورى، ھندى عەرب بۇون ئەو د نوى بۇون د پەيمانا ئىسلامى دا هېشىتا د نەفسىن وان دا مەيلاخۇ مەزنىكەن و شانازى بىرنى ھەبۇو، و د ناڭ ھەستىن وان دا تولقەكىرن ھەبۇو، و مەيلەكا دژوار ھەبۇو بۆ راکرنا چەكى و توندىيىسى. ل سەر ۋىچەن دووبەرەكىيىن ھەمېيىن را سەرەتەرەتىپ مە پىغەمبەر وَكَلَّا شىا ۋى بازىدۇخى چاك بکەت و د ناڭ ۋان دووبەرەكىيىان دا بېپەيت ب ۋېكى:

يازده کار بۆ رىزگارپۇونا ژ دووبەرەكىيىا (تاگىرى):

بینه و هزار تیدا بکه

سەرەرای ئامادەبۇونا پېغەمبەرى ﷺ د ناف وان دا و باوهرييَا وان يابەيىز بەلئىن هەر دووبارە دبوون، و هەر ب ئەگەر ئەنگەوازى چەند جارەكا هاتە راوهستاندىن و پېغەمبەرى خودى ب دژوارتىن ئازار هاتە ئىشاندى سەرا فىن چەندى... بەلئىن خودى دەپەنە د ناف وان دا چىبىت ئۆز بەر كار بىنهجىيَا وي يامەزن و فەشارتى دا كو بەنييەن خۆ پىن بجهەرىنىت و داكەسى باش و پاقىز ئىن پىس و خراب بەيىتە جودا كىرن، چونكى ل دەمن پەيدابۇونا نەخوشى و بەلا و موسىيەتان خودان نەفسىن جوان و پىر خىر ديار دىن، وەكى كو چەوا كەرىتىيا فەشارتى و خرابىيَا فەشارتى ئۆزەندەكان دىيار دىيت... قىچا خودان باوهرى ۋاستىگول دەمن دووبەرەكى و پەيدابۇونا نەخوشىيەن دا دېيىت ئەقە ئەزمۇونەكا نويىھ بۆ وى، و دەرفەتە بۆ وى كو ئەن جوانىيَا ناخوشىيَا خۆ دەرىيخت و دىيار بکەت، و هەست ب تىزىكبوونا خودايىن (**الرَّقِيبُ أَهْوَى زَيْرَهُ قَانُ لَ سَهْرَ بَهْنَىنْ خُو**) بکەت.

زېربکە و بىنە بىرا خو

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْرَوْةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخْوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مَّنْ قَوْمٌ عَسَى أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا يَسْأَءُ مَنْ نَسَاءٌ عَسَى أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابِرُوا بِالْأَلْقَابِ إِنَّمَا الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَثْبُتْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾ [الحجرات: ١٠ - ١١].

ئانکو: (هندى خودان باوهرن د دىنى دا برانە، قىچا هوين صولىخى د ناپېھەرا برايىن خۆ دا بکەن ئەگەر ئەو ب شەر چوون، و دەمى كارى خۆ دا هوين ئۆز خودى بىرسىن؛ دا رەحم ب هەو بىتەبرن^{*} ئەي ئەويىن باوهرى ب خودى و پېغەمبەرى وى ئىنلىك وكار ب شريعەتى وى كرى كۆمەكا خودان باوهر بلا يارىيان بۆ خۆ ب كۆمەكا دى ياخودان باوهر نەكەت؛ بەلكى ئەويىن يارى پى دەھىتەكىن ئۆزىن دى دېچىترىن، وچ ئۆزىن خودان باوهر بلا يارىيان بۆ خۆ ب چ ئۆزىن دى يەن خودان باوهر نەكەن؛ بەلكى ئەو ئۆزىن يارى پى دەھىتەكىن ئۆزىن دى دېچىترىن، وەندەك ئۆزەو بلا بەحسىن عەيىيەن هەندەكان نەكەن، وناسانىڭىن كەرىت هوين ل سەر يەك دەنەدانىن، ئۆز دەركەفتا ھەو پاشتى كەن هوين ھاتىنە د ئىسلامىن دا پىسە سالۇخەت ونانە، وەھەچىيەن ئۆزى كارى تۆبە نەكەت ئەو ئەون يەن ب كرنا ۋان گۈنەمان زۆردارى ل خۆ كىرى)

گەشتا پېغەمبەرى خودى ﷺ و سەرکەردا يەتىيا وي بۆ جشاکى دى يابەر دەۋام بىت د ۋان پرسىارىن بەيىت دا:

دېيىت جشاک خۆ بوهستىنىت دا كو پېرۇزەكى مەزن ب جە بىنەت، و ھېزەكادەرەكى ل دەرى وى پېرۇزەي و ئەنجامداانا وى بپاوهستىت،...

دئى چەوا رۇي ب روی بۇونا ئۆز ئارىشىن كەي؟ و دئى جشاک چەوا شىت ب تەمامى خۆ سەرېخۇ كەت ئۆز ئۆزى مەزن يابەر دۆر ل وان گرتى؟

ئەقە ئەو پرسىارىن يەن كەن دى ل واندا بەيىت ئاشكەرا كەن ب حەزىرنا خودى ...

تىپىنلەن مىزۇوی يا سەلماندى كۆ ئەو دۇوبەرەكىيىن د ناشىچاڭى دا پەيدا دىن ئەگەر ل دەستپىكى رېكلىنى نەھاتە گرتىن، چارەسەركىندا وى ژ پشتى ھىنگى كارەكى مەحالە، چونكى دەست پى دەكت ژ بازىنەكى بچىك و سادە، و پاشى پىچە مەزن دىيت و بەرەق زىدەبۈونەكا وەسا دچىت كۆ ئىيى دا پاوهستىيان بۆ نىنە هەتا ھەمى دەفەنە بەر سزايان وى و شوينوارەكى مەزن و خراب ل سەر ھەمیيان دەھىلىت، و دىيت بىمەنیت بەردەۋام هەتا چەندىن جىلىن ل دويىش دا...

وانه و مفا

- 1_ هه رئه نجامیین دووبهرهکیان د بهره زمهوندیین ج لایه کی ژ لایین دووبهرهکیین دا نینه.
- 2_ به رده وام ل قیری لایه کن ده رهکیین هه و نه وه ل دوماهیین بی مفای ژ فی دووبهرهکیین دبینیت.
- 3_ ده رئه نجامن شه و مملانن بهایه کن گله ک ددهت کو د هزار ج لایه نه کی دا نینه.
- 4

هشیارکرنہ کا گرنگ:

دبیت هنده ک جاران هنده ک ژ شان ئه گه ران یان همی کوم بین د چاکه کی دا، فیجا هنده ک ژ وان ناگری دووبهرهکیین خوش دکن و هنده ک دبنے نافہ روکا دووبهرهکیین (و هنده ک دخون)، ژ بھر هندی خاندہ قانی هیڑا تو هشیاری شان ئه گه ران بھ، و هشیاری رہ قتاریں شہرخوازان بھ، چ جارچ زہمان و چ جه ژ وان د ٹالا نابن...

و تو ئهی خاندہ قانی هیڑا ئه گه ر ته قیا هنده ک ئه گه رین دووبهرهکیین بزانی و ئه نجامیین وان بیین مهترسی، به ریخدانی بُو ٹان نموونا بکه:

ئه گه رین هنده ک دووبهرهکیا (فتنا) و ئه نجامیین وان

دھرئه نجام

رویدان:

ئه گه رین دووبهرهکییت:

به رزه بیون و ژ ناف چوونا شارستانیه تا ئه نده لوس ب سه ر دا گرتنا فاھلان بُو سه ر وان بازیران.

شہر کرنا سه روکن دھسته کان د نافہ را خو دا

حہزا دھسته لاتداری

شہری نافخویی ل لبانی غہزوا نیسرائل بُو سه ر بازیرا.

رہ تکرنا پیکفہ ژیانا برائیسی د نافہ را خو دا

قہ بولنہ کرنا ئیکودوو

شکه ستنا تورکیا د شہری دا، دا گیر کرنا سوریا و فلسطین.

کومہ کا پیلانکییر هنده ک عہرہ د پازی کرن ب شورہشن ل سه ر دھولہ تا عوسمانی

پیلانیں دھرک

ئازاندن دووبهرهکیین د نافہ را مسلمانان و هندو سان، دا گیر کرنا بازیران ژ لاین ننکلہ را

حہزل سه ر دھسته سه ر کرنا مال و سامانی بازیری

تھماعیبا نابوری

بھر دھوامیا دا گیر کرنا عراقی، شہلاندن و دزینا سامانی نابوریین وان.

پشتہ قانیا وان کھسین خو ددهن د گھل پارت و لہ شکھری دا.

**دھمار گیریا ریبازی
(مه زھبی)**

وانا چارئ

روزا به درئ
دەركەفتەن ژ قوناغا لازىيىئ

ب ناڻي خودي و ل سه رهکه تا خودي

پرسيار

گلهک ڙ خهلكى دنالن د ناف جهاڪين لاواز دا، مال و سامانين وان دهينه شهلاندن و تالان كرن، و ئاريشه ڙهه مى ليان ڻه دورئ ل وان دگرن، و ده ما سه رکردايه تييه کا نوي بو جهاڪي دهيته دهست نيشان كرن دا کوئه ف واقعه خراب بهيته گوهورين، دئ بىنى دڙايه تييه کا ناخوي يا بهيز پيدابوو، و هيزه کا دهره کي يا خول به رهنه اي و دهست ل پشت مهسلن هئي، و دبنه پيگر د ئازادكرونا جهاڪي دا و ئازاڪرونا جهاڪي ڙ پاشڪه فتن...

ئه رئ سه رکردايه تييه نوي دئ چهوا شيت واقعه لاواز گوهوريت؟
و دئ چهوا شيت ب تيڪاري ڏ بازنئ نه شيانئ ده رکه هيت؟

بو به رستا ڦان پرسياران دئ لئ گهريانه کي د ڙياناما پيغه مبهري خودي دا
کهين ﷺ

ئاخفتن خوش و شرين ناپيت ، ئه گه ر ب
به حسکرونا باشتريين مروقان نه بيت ﷺ

دقتی ئىكى

پشتى گورانكارىيىن مەزىن يىن كوشەرەرى مە پىغەمبەرى خودى د بازىرى
مەدینىن دا كرىن، و د گەل دەستىپېكىنا لقاندىن جڭاڭىن ئىسلامى بۇ ئازادكىرن و
پزگاربۇونا وان ڙگىاتىن مەزىن ئەۋىن كود ئامادەل جەزىرى، ھەمى دوزمنان
(موشىكىن مەكەھى/ كافىرىن مەدینى/ جوهىيىن دەرۋوبەرىن وان، و ئەو ئويجاخىن
عەرەبى يىن كول پەخ و پويىن وان) ھەست ب مەترسىيا فى گيانى نوى كر، ئەو
گيانى كو گەف ل بەرژەوندىيىن وان يىن ئابورى دىكىر يان دەستەلەتدارىيىا وان يان
سياسى يان سىستەمىن ڦيانا وان، قىچا راپبوون بەرەف خۆل بەر فەنساندىن ۋە
چۈون، و دەست پىن كىرن كوشان پېنگاقيىن وان ب ھەمى رېكان ڙناف بىهىن:
_قورەيشىيان فشار ل سەر كافىرىن مەدینى كر كو پىغەمبەرى گۈچىلە ڙ مەدینى بکەنە
دەر، و پاشى راپبوون ب بازىھەكا نەسەركەفتى دغەزوا مەدینى دا كو پىغەمبەرى گۈچىلە تىرور بکەن، و جوهىيان ل مەدینى دەست پىن كر كوشەرەلىنىن ل
دەرۋوبەرىن بازارى نوى، و ئەو ئويجاخىن ل دورۇرەخىن مەدینى دەست پىن كرن ماين خۆ تىدا بکەن دا كو پشتەقانىيا هوزىيىن قورەيشىيا بکەن.
_پىغەمبەرى مە گۈچىلە ھەست ب فى بارودوختى دژوار كر و هزر د چارەسەرىيىن دا كر دا كو گيانى خۆ ڙ فى بارودوختى تەنكاف دەرىيختىت يان ۋە دورپىچكىندا نەئاشكەرا.

ئەگەر تو بەرپرس باي، دا ج كەي ھەتا كوتۇزۇنى بارودوختى تەنكاف دەرباز ببای

-
-
-
-
-

ئەو راستىيا ھىز د گەل دا نەبىت دروشىمەكى خولولەيە، چارەنۋىسىن وى دېيتە ژ بىر كىرن نموونا وى وەكى نموونا وى بەرھەمىيە يىن دەدت و دگەھىت قىجا ئەگەر كەسىن نەكىر دى كەفتە بن پىن رېبواران و دى پويچ بىت و مفایىن وى ژى پويچ بىت و نامىنىت...

خودى ئايەتا شەرى ئىنا خار و دەستویرى بۆ موسىمانان دا ب شەرى بەلىن ل سەر وان فەر نەكىر، گوتى: ﴿أَذْلَلُ
لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِيمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ﴾ [الحج: ٣٩] ئانکو: (ل دەسپىكىن چىتەدبوو بۆ موسىمانان
كۆ شەرى كافران بىكەن، وفرمان ل وان هاتبوو كىرن ئەو صەبرى ل سەر نەخۆشىيا كافران بکىشىن، قىجا دەمن
نەخۆشىيا كافران زىيەد بەلاق بىوو و پىغەمبەر ژ مەكەھىن مشەخت بىوو و چووپە مەدىنى، وموسىمان بوبىنە
خودان ھىز) خودى دەستویرى دا موسىمانان كۆ شەرى بىكەن؛ ژ بەر وى زۆردارى و تەعدييىا ب سەر وان هاتى،
وهندى خودىيە دشىت وان ب سەر بىخت دەۋەئىن وان ۋەزىل بىكەت)، و هندەك ئايەت د گەل دا ئىنانە خوارى و بۆ وان
دىيار كر كۆئەف دەستوپىري ب تىن بۆ دوپەركىندا پىغەچى و خارابىدا موشركانە و بلندكىندا ئەركانىن خودى، خودى گوت:
﴿إِنَّ الَّذِينَ إِنْ مَكَنَّا هُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَتَوْا الزَّكَةَ وَأَمْرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلَلَّهُ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ﴾ [الحج: ٤١]. ئانکو: (ئەوين مە ب سەركەفتنا خۇ سۆز دايىن ئەون يىن ئەگەر مە ئەو ل عەردى دانان، وئەو
تىدا كىنه جىڭر و ب سەر نەياران ئىخستىن، دى نېڭىزى ب دروستى و ل دەمن وى كەن، ودى زەكاتا مالىن خۇ دەنە
يىن پىدەقى، ودى فرمانى ب ھەر تىشتەكى كەن يى خودى فرمان پى كىرى ژ حەقى وى وحەقى بەنىيەن وى، ودى
خەلکى ژ وى تىشتى دەنە پاش يى خودى ئەو ژى دايىنە پاش. دەۋىماھىيىا ھەمى كاران بۆ خودى ب تىيە، دەۋىماھى
بۆ تەقوايىيە)

ول وى دەمى قورەيشى سەرى ھەمى ئارىشا بىوون و مەترىسييىا ھەرە مەزىن ئەو بىوون: قىجا پىغەمبەر ئە
ھەمى ھىزرا خۇ دانا سەر ھندى كۆ ھىزرا قورەيشىيىان لاواز بىكەت، و بىياتن ژيانا قورەيشىيىان ل سەر بازىغانىيىن بىوو،
لەوا پىغەمبەر ئەنلىكى دىت كۆ پىكا سەرەكى ياشامى كونترول بىكەت و بىانىتە ژېر حوكىمى مەدىنى، و بۆ ۋىن
بىچۈونى دوو پىلان دانان:

يا ئىكى: گىرەدانان پەيمانان د گەل وان ئويجاخان ئەوين كۆ د ۋىن رېكىن دا دبورن..

يا دۇووى: دووبارە هنارتىدا كوما زىرە ئانىن لەشكەرى بۆ ۋىن رېكىن، بۆ شارەزابوون و ئاگەھدار بىوون ب كاروبارىن
جوگرافى و خونىشاندا شىانا ھىزى و راھىتانا گورەپانى بۆ لەشكەرى.

هەلوىستى هەر
دەستەكەكىچ بۇو ئى
لېيىن مۇسلمانان:
مۇسلمان/قورەيش/جوھى/
ئۈيجاخىن دەوروبەر

دەنگوباسىن زقرييَا كاروانى قوره يشىيان ژ شامان گەھشتە پېغەمبەرى خودىي ﷺ، سەھابىيەن پېغەمبەرى ﷺ خۆ ئاماھە كرن كو بچنە دېيىكا كاروانىيياندا و نەرازىبۇونا خۆ بەرانبەر وان دىيار بىھەن كو وي مالى بۆ وان بەدل ۋە كەن يىن يىن قوره يشىيان دەستەسەر كرى و وي مال و سامانى يىن كول دەمىن ژ مەككەھەن مشەخت بۇويىن و وان ل پشت خۆ ھىلائى، سەركەدى كاروانى (ئەبوو سوھييان) ب ۋى كارى مۇسلمانان زانى، راپبوو قوره يشى ئاگەھدار كرن و داخاز ژى كر كو لەشكەرەكى ئاماھە بىھەن دا كومالى وان ژ دەستى مۇسلمانان پىزكار بىيت، ئەھلىن مەككەھەن پالدا كوشەرەپىغەمبەرى و ئەۋىن دەكەل پېغەمبەرى دا بىھەن و لەشكەرەكى مەزن ئاماھە كر، و پاشى ئەبوو سوھييانى دېيىكا كاروانىييان گوهارت و ژ مۇسلمانان پىزكار كرن و دويىرى وان كرن، و دەما وي ئەف چەندە كرى گوتە قوره يشىيان بىزىرنە مەككەھەن، بەلۇن مەزىتىن قوره يشىيان د ناف خۆ دا دانوسستانىن كرن د مەسەلا زقرييىن دا، و ئەبوو جەھل ل بەر نەھات لەشكەرە بىزقەرىن و ل سەر ھەمييان فەركر كو بچنە شەرەپى و دېيىكا خۆ بەردەوام بىھەن بەرەف بەدرى.

دەما دەنگوباسىن پىزكاربۇونا كاروانى و هاتنا لەشكەرە قوره يشىيان يىن كو گەلەك ژ لاين ژمارەسى و ژ لاين كەلۈپەلىيەن شەرەپى ۋە ژ وان پتر گەھشتىيە مۇسلمانان، ھندەك ژ مۇسلمانان پىن نەخوش بۇ و ب ۋى دەنگوباسى تىك چوون، و دەست ب ھىزرا پاشقە زقرييىن كرن، پېغەمبەرى خودىي ﷺ پرسىyar ژ ھەۋالىيەن خۆ كر دل دۆر باھەتى و گوتى: **(بۇچۇونىن خۆ بۇ من بىئىن گەلى خەلکى)**.

ئەگەر تو ل جەھى سەھابان باي، دا چ بۇچۇون بىئىرە پېغەمبەرى ﷺ ؟

-
-
-
-
-

پیغه مبهري خودي ﷺ دهرگاه هن بوجوونا ل به رانبه ره همی له شکه رى فه کر، مه زنین مشه ختييان رابون و بوجوونا خو ل دور پوي ب پوي بوجوونا قوره يشيان گوت به لکو بريار دا کود گهل وي براوه ستن خو ئه گهر داخاز ژوان بکهت ئه و دهرياي بشه قين يان ببابانا دهشت و بئ ئاڤ بيرن، و سه رومر و مه زن ئه نصاران (سه عدى کورى موعادي) حهذا خو بو ڦن چهندئ ديار کر، فيجا له شکه رى دلى خو بره پوي ب پوي بوجوونا قوره يشيان، پیغه مبهري مه ﷺ مزگيني خوراگريي دا موسلمانان و مزگيني ب سه رکه فتن يان به ههشتئ دايي، و وان به رى دوزمنين خو پاکر و

گه هشتنه به دري و له شکه رل جهه کي راوهستان و (حوابي کوري موندرى) وک شاره زايه کن له شکه رى رابو و گوت: ئه پیغه مبهري خودي، ئه ڦه جهه که خودي فه رمان ل ته کرييئه ئه م لئ بدانين، و ڇن ناپيت بو مه ئه م کاري پن نه کهين، يان ڏئ ئه و بوجوون و ڙهند و فيلين شهريي؟ پیغه مبهري ﷺ گوت: (**نه، ئه بوجوون و فهند و فيلين شهريي**)، حوابي گوت: ئه پیغه مبهري خودي، را به دا ئه م ئاڻن ل پاش خو بهيلين، و برکه کن ل دور کانيکان ڇن کهين، دا ئاڤ بو کافران نه چيت، و ئه و بو مه ب تنن بيت، ج گاڻا ئه م تيهني بوجون، و گاڻا ئه و تيهني بوجون، ئاڤ ب دهست وان ناكه ڦيت ئه و ڙئ فه خون. پیغه مبهري خودي ﷺ گوت: (**نه بوجونه کا د جه خو دا گوت**)، ول به رانبه ر فن چهندئ قوره يشيان ب جره چوون و ئه خنه سئ کوري قهيسى خو ب له شکه ر فه ڙ شهري ڦه کيشا، به لن ئه بوجو جه هل هرئ رڏد بول سه ر بوجوونا خو و به رسينگ گرتنا موسلمانان دا کو به ريناسي و مه زنا هيئ دناف هو زين عره بان دا ب دهست خو ڦه بيئيت و ناڻن خو دناف دا بلند بکهت، و له شکه ر خو هاندا و پالدا ب ئاهه نگين عاره قئ و ستارن و موزيکي، و پشتئ له شکه ر موسلمانان خو ئاماذه کري و بهره ڦ خودي ڦه چوون و دعوا ڙئ کرن، داخاز ژ خودي کرن کو وان ب سه ر بېخت و یئ ڙه مبيان پتر خو بو خودي شکاندي سه روهري مه بوجو ﷺ، چهندين جارا کراسن وي ل سه ر مليئن وي کهفت، و گله ک دعوا ژ خودي کرن کو بژاره يئن ئوممه تا وي رزگار بکهت و سه ر بېخت ژ ڦن پوي ب پوي بوجونا بزه محنت.

ئه رى مفایي دوعاکرن و خوشکاندنا ژ بو خودي چ بوجو

-
-
-
-
-

ول سپىدەھىيا (۲۷) رەمەزانى ژ سالا دووئى مشەختى روى ب روى بۇونا ھەردوو لاياد دەستت پىن كر، ول وى دەمى مiliاكەت ھاتە خارى و خودان باوەر راگرتىن و دەھمان دەم دا ژ حەز و گەرماتىيَا قورەيشىيان بۆ شەپى لاواز كر، و ئەو دەستەكە كىم ل بەرانبەر دوژمنى راوهستا و ھەستىن ترسىن ل دەف نەماپوو، هەتا سەركەفتىن خودى ھاتى، و چەندىن كەس ژ مەزىتىن قورەيشىيان ھاتە كوشتن و دەھمان دەم دا چەندىن كەس ئېخسىر كرن و ئەفسانە يَا قورەيشىيان كەفت، و ئەقە ژ وى دەمى وەرە ئىسلام يَا ھاتىيە عەزىز كرن... و وەكى پۇزا بەدرى پۇزا ژ ناف چۈونا فيرۇھونى بۇو و رىزگاربۇونا ئىرىاتىلىيان ژ ھىزا وى، دەمما كە خودى رىتكە كە هشك بۆ وان د ناف دەريايىدا ۋەكلىرى ژ پىشى كە دەرييا بۆ وان بۇويە دوو پارچىن مەزن و ژ ناف دەستىن فيرۇھونى طاغۇوت و لەشكەرى و رىزگار بۇويىن، بەلىن ئەھلى بەدرى خۇ راگرتىن ل بەرانبەر نەحەقى و خرابىيَا كافران و بەر سىنگىن كافران گرتىن، ئىچجا ژ ھەزى ھندى بۇون كە بىنە باشتىرىن دەستەكە خودان باوەر ھەتا پۇزا قىامەتى.

بۇچى مۇسلمان ب سەر كەفتىن و كافرىن قورەيشىيان شەكتىن ل بەدرى ئىينا

ئەگەر يىن شەكتىن كافران	ئەگەر يىن سەركەفتىن مۇسلمانان
.....

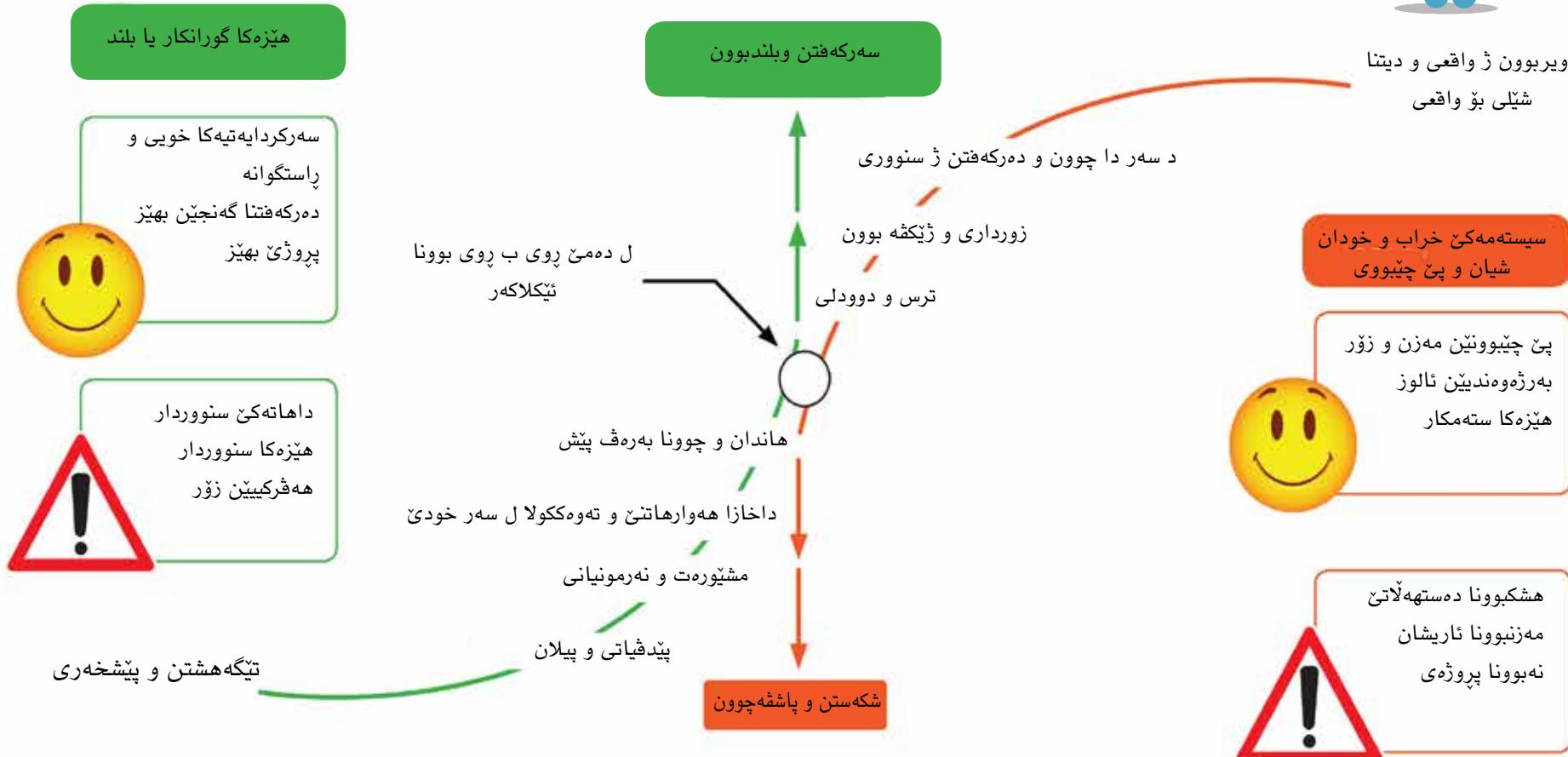
ژ پىشى خۇ شەكتىندا پىغەمبەرى (ع) و ھەقالىن وى بۆ خودى، ئايەتىن خودايى
يىن تىر رەحتى و ئارامى ھاتە خوار، **إِذْ يَعْشِيْكُمُ الْعَاسَ أَمْنَةً مُّنْهُ وَيُرَبِّلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّطَهَرَكُمْ بِهِ وَيُدْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِرَبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيَبْتَأْ بِهِ الْأَقْدَامَ** [الأفال: ۱۱] ئانکو: (دەمن خودى بۆ تەناھىيَا ژ دوژمنى نقرۆسک ب سەر ھەوە دا هنارتى، وئەو ژ عەوران ئاقەكە پاقدىز ب سەر ھەوە دا دەھىتىرىت؛ دا ھەوە پىن ژ پىساتىيىن ئاشكەرا پاقدىز ب كەت، و دەدلى وەزرىيەن شەيتانى ژ دلىن ھەوە بىنیتە دەر، و دا دلىن ھەوە ل دەمن شەپى ب صەبرى موكىم بكەت، و دا ئەو ب تەركىنا خىزى پىيىن خودان باوەران ل عەردى موكىم بكەت جەتا ئەو نەھەحسن)، خودايىن دلوڭان نىشتەكە كۆير ب سەر عەبدىيەن خۇ يىن خودان باوەر دا ئىنا خار لەشىن وان پىن رەحەت بۇون و نەفسىيەن وان پىن ژ ھەزر و دوودلىيەن ئارام بۇون، و پاشى بارانەكە خوش ب سەر دا ھات و ئەو ژ پىساتىيى ئاشكەرا پاقدىز كرن...

و دلىن وان خوش كرن و بارانەكە ئارام و سەشك ل سەر وان بارى و عەردىل بن پىن وان خوش كر بۆ شەپى، و دەھمان دەم دا بارانەكە دژوار ب سەر قورەيشىيان دا بارى و عەردىل بن پىن وان نەخوش بۇو و پىن وان د تەقنى دا نقوم دبۇون.

تى بگەھە و بىبىنە

كاربنەجھىيا خودى دخاسته هندى كو ھەمى ئومىمەت و جچاڭ د ناقبەرا ھېز و لوازىيەن دا بىبورن، پشتەقانى د ناقبەرا حەقى و نەحەقىيى دا بىبورن ئەفەرۈلى دىش هندەك ئەگەرىن مروقايدەتىي، د ۋى نەخشە دا دىيار دىيتى:

من د فیت ئەزل سەر ریبازا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

پیغامبری بم -

ھەر چەندە چ دووبەرەکى و شەر ل وەلاتى من نىن ژى... ئەرى ئەم چ بکەين؟

پىندىيە ل سەر مە چاڭ ل ریبازا پیغامبەرى خودى بکەين ﷺ

ژ وى فيردىيەن كۆز پاشكەفتىنى ھەقىرىيەكى چىكەين و ژ نەشيانى دوزمنەكى و پشتىبەستن ب خودى كار بکەين و ب ھەمى شىانا مە ھەنى، دا كۆ بشىئىن بەر سىنگا ھەر قەيران و نەخوشىيەكى بگەين و فەندۇفېيلان ژ سەر ئۆممەتى راکەين...

سەرەرى مە ﷺ و ھەفالىن وى يىن بەها گران ژ شەرى بەدرى يى مىزۇويى وانەكا باش دا كەسىن لاواز د ئازادى و ئازاكرنى دا:

- ژ بەرى ھەر ئازادىرنەكى يان گوھۇرىنەكا مەزن، دېقىت جفاڭ ھەمى ب واقعى خۇ يى بەردەوام نەگوھۇر و بزەدمەت ئاگەھدار بن و بزان، دەنچام دا خەلكەك دى راىى بىت ب دانا قوربانىيان.
- سەركىدى جشاڭ يىن كۆ ئازادى بېلىت دېقىت ئازادىيىدا دەرىرىنىن ھەلبىزىرىت و رەخنا قەبۈيل بکەت و دویر بىت ژ زوردارىيىن.
- ئازادى بىيارەكا ب جورئەت و ب جەرگە كەسىن ترسنۇك پىن چىنابىت بەدن، و ترس شارستانىيەتى ئاڭا ناكەت بەلكو د ھەرفىنيت.
- كەس ژ سنوورى ترسىن دەرياز نابىت ئە و نەبىت يى راستىگە بىت د گەل خودى، و گەلهك دوعا ژ خودى بکەت.
- ھندى خودىيە يى عەزىزە و رەزىلى بۆ عەبدىئىن خۇ نەفىت، و دەستا ژ وان بەرنادەت ھندى بىيارا وان ئەو بىت كۆ ئەو زوردارىيىن ژ سەر نەفسىن خۇ راکەن.

كورتى

بیانہ و هزار تپدا بکه

خودی و هسا فیا کو پیغه مبهه رئ وی **عَلِیٰ** و هه قالین پیغه مبهه رئ ز مه دینی ده رکه فن پیخه مهت کاروانی قوره یشیما، و قوره یشی ز
مه ککه هن ده رکه فن، و پاشی هه ردoo بگه هنه ئیک ل مهیدانا رویدانی، و هه ردoo دهسته ک بگه هنه ئیک بیی ژفانه ک دابیت ب
ریکه کا سهیر کول سه ره زرا که سین نه بیوو، خودان باوهاران ب فن هه لبڑارتمن نه خوش بیو به لئی خوداین کاربنه جه کاروبارین
ل دهورو به رئ مه ب کاربنه جهی ب ری فه دبهت کوچ عه قل نه شین تئ بگه هن هه تا ده مه ک ب سه ره دا چیت... و پاشی خودی
نفستن و بباران و ملائیکه ت ب سه ره وان دا ئینانه خار خودان باوهار پن ئارام بیوون، دا کو وان ژ پیساتیما ب سه ره پا چر بکه ت
و پیئن وان موکم بکه ت د چاپیکه فتنه کا ب زه حمهت دا، و ئه و دشیا زورداران ژ ناف بیهت ب ساناهیترین ریک و پیغه مبهه رئ خو
و هه قالین وی ب سه ره بیختی بیی چاشه رئ بیون، به لئی ب فی ره نگی به رده وام خوداین عه زیز عه بدین خو ب سه ره دیختیت، که نگی فیا و چهوا فیا و ب چ فیا...
خوداین مه زن (**العزیز**)ه بیی **رَّالِهُ لِ سَهْرِ بَهْدَیْنِ خَوْ وَ الْحَكِيم**هه یئن کاربنه جهه و بلا ته باوهاری پئی هه بیت کو ئه و دئ ته ب سه ره بیختی خو ئه گه ر پشتی
دهمه کنی دی بیت و ب ره نگه کنی و هسا کوچ جار د هزرا ته دا نه بیوو...

إِذْ سَتَّغِيُّونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمْدُّكُمْ بِالْفِيْ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ {٩} وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشَرَى وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ {١٠} [الأنسال: ٩ - ١٠]

ڙبهربکه و بینه بیرا خو

لګهشتا یئغہ مہری خودی و سہرکردادہ تبا حفاظی دی ما یہ رددہ وام بت د قان بر سارین یہت دا:

هندهک جار کومین ڦهشارتی د ناڻ جڻاکی دا پهیدا دبن، ول دهف سه رکردهی خو دهف خوش (مهلاق) دکهن، بهلئ بزاڻا وي هه مى ٿئوه دا کو وي بشکننیت و پروڙی وي ڙناڻ پېهـن.

دی چهوا شیئی وان نیاسی؟ و چاره سه ریبا گونجای بو ره هتارکرنن د گهل وان که سان دا جبیه و تخوبی کرن بو مه ترسیا وان جبیه؟

ئەقە ئەو يىرسپارىز

روى ب روى بۇون ھەستىپىئىرنە.. و بېرىارە.. و كريارە

ئەگەر تە خرابىيەكا گشتى و رۇون ل بەرانبەرى خۆ دىت و تو ترسىيات كو خودانى وي
بەردەوام بەمىنىتە د خەلەتىيى دا، و خەلک ئى يى فىر بۇويە دووبارەكىرنا وي و ل دەف وان يا
بۇويە كارەكى نورمال، و تو رازى نەبووى كو يى نەرىتى بى ل بەرانبەر قى زوردارىيى و كو خۆ^١
رازى بکەي د گەل قى زوردارىيى بىشى

3 پىنگاڭان بەهاقىيىزە

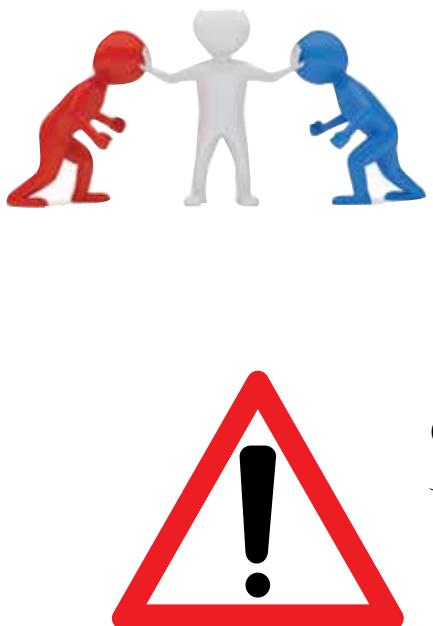
- * _وان كەسان كوم بکە يىن تە باوهەرى
پىن ھەمى و دېينى خودان شىيان و د
گۈنچاينە.
- * _پشتا خۆ ب خودى گەرم بکە و بلا
كارى تە بۆ خودى بىت.
- * _ب كاربىنەجهى (حىكمەت) قە ھەرە د
ناف كارى دا و ئەنجام بده يىسى لاۋازى و
زوردارى.

ھزر د 3 تىستان دا بکە

- * _ئارىشا ئەنجام دانا قى خرابىيى و ئەنجامىيىن
بەلاقبۇونا وي
- * _گۈنچايتىرين چارەسەرى بۆ روى ب روى بۇونا
وي (خۆ دویرىكىرن ژ ترسىنۈكىيىن يان كەفتىدا
ناف تىك وەربۇونى دا)
- * _شىيان و پىن چىبۈونتىن تە بەرانبەر قى
بارودوختى خراب.

نایت تو خو ل سهر بیدهنج بکهی

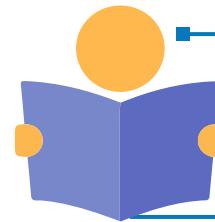
۱. هندهک زاروکین خراب زورداریی ل زاروکهکن ب تن بکهنهان یان ژنهکا لواز یان زهلامهکن دانعهمر.
 ۲. کهسهک یان کومهکا کهسان یېن گیانهوهرهکن لواز دئیشین (پشیک / سه / ...)
 ۳. کهسهک یېن بهرمایکن خو دهاشته باخچهکن گشتی و یېن کهسکاتیبا باخچهی پویج دکهت.
 ۴. کهسهک یېن ماددین یېھوشکه دفروشیته زاروکهکن بیکونهھ و بیی کو مالا وی زاروکی بزانن.
 ۵. قوتابی یېن کهلوپهلین ده زگهھن فیرکرنی پویج دکهت.
 ۶. گهنجهک یان کومهکا گهنجان یېن ترانا ب کهسهکن کیمئهندام یان یېن کوره دکهن.
 ۷. زاروک یېن ئهزیهتا کهسهکی ژ لاین عهقلی ۋە نه دروست دکهن کو (دراهیلانى / دئازرین / ...)
 ۸. گهنج یېن کچان تەنگاف دکهن و دەستدرېزیین ل سەر دکهن.
 ۹. هندهک کەس یېن ئاخفتىئىن كریت د دەرھەقا خودى و دینى و وەلاتى دا دېیژن ب ئاشكەرايى.
-_10

10
ھەلویست

ژ بىر نەكە !

پشتى كو تو ئارىشىن ب دوماھى دئىنى راپە ب ھەوهە كا ھشىاركىن (توعية)
د ناڭبەرا كومهکن یان ل تورىئىن جڭاڭى یان ل راڭەھاندىدا قوتابخانى، دا كو
ئەڤ جورە زوردارىيە دووبارە نەبىتە ۋە.

چىروكا ئازادىيىا وەلاتىيىان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتٌ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهْرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيَسْ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنْ اغْتَرَفَ عُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرَبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاءَوْزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتٍ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظْنُونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو اللَّهِ كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَالَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ (٤٩) ﴿وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتٍ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرَغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَبْتَ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ (٥٠) ﴿فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَاتَلَ دَاؤُودَ جَالُوتَ وَأَتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَمَهُ مَا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِيَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ (٥١) سورة البقرة.

قورىان بۇ مە چىروكەكىن فەدگىرىت ل دۆر ئازادىندا هندەكى وەلاتىيىان كوتام كىرونونە زەممەتى و مشەختىوونا ب كوتەكى، و دەركەفتىنا وان دەستت پىن كىر دەمما بەنۇو ئىرائىلىيا قىيىاي گوھۇرىنى بىكەن، ئىينا خودى ئەتكەن، چۈنكى ئەن وەك پاشا فرىتىكىر، چۈنكى ئەن خودان باشتىرىن زانىن و بېيىزتىرىن لەش بۇو، قىيىجا دەمما ئەن وەركەفتىن و ئەن وى دەمىن گەلەك بۇون و ل وەختەكىن گەرم بۇو قىيىجا ئەن تىيەنى بۇون، راپۇون ل ئاشقىن گەريان، ئەتكەن خودىيە دى ھەوھ ب ئاشقەكا شىرىن جەربىنىت، قىيىجا ھەچىيىن ژى ۋەخوت ئەن نە ژەھلى ئىدىنى منه و نە ژى ۋەشكەر ئەن منه و ئەن و ب كىر جىهادى ناھىيت، و ھەچىيىن ژى ۋەخوت ئەن و تىن نەبىت يىن مىستەكا دەستى ب تىن ژى ۋەخوت، ئەفە ئەزىزىونە كا گونجايى بۇو دا كو گوھدارىيىان بۇ سەرکەردى وان بەھىتە زانىن و دىسان دا سەبرا وان ژى بەھىتە پېشان، چۈنكى ئەھۋى نەشىتە نەفسا خۆ بىن گومان ئەن نەشىتە دوژمنى خۆ ژى، بەلىن پەتىريا لهشكەر ئەن ئاش فەخار، كىمەك تىن نەبن!!! قىيىجا ھەچىيىن فەنه خارى يان ب تىن مىستەك فەخارى وەكى خودى فەرمان داي، دلىن وى بېيىز بۇو و باورىيىا وى مۆكم بۇو و ب سلامەتى ژەدرىيى دەربازبۇو، و ھەچىيىن فەخارى و پېچەوانەي فەرمانا خودى كىرى تىيەناتى ل سەر وان زال بۇو، و ئەن و پاشقە مان و ل سەر لىيەن دەرىيائى مان و ترسىيان ژەچاپىكەفتىن دوژمنى، قىيىجا ئەن و ژ سەركەفتىن بىن بەھر بۇون ب ئەگەر ئىگەر ئۆنەھىن، و ژمارا دوژمنىن وان زۆر بۇون، بەلىن زانىايان يادىار كىرى كەفتەن ژەركەفتەن ژەدە خودىيە نە ژمارە دراوهەستىنىت و نە ژى گەلەكى. لهشكەر ئەتكەن بۇون ئەگەر مروۋىسى دىتبا ترس د دلىن مروۋىسى دا پەيدا دىكىر، بەلىن ئەن دەستەكى كىم يادىكەن ئەتكەن بەلکو داخازا سەبرى ژ خودى كىر و كەن دلىن وان مۆكم بىكتە ژ ترسىن، وەكى كو چەوا پېيىن وان مۆكم كرىن ژ رەھىنىت، قىيىجا خودى دەستەكە بېيىز ب دەستىن دەستەكە لاواز شەكاندن و ژ ناڭ برىن، و داودى گەنج زوردارى مەزن كوشت (جالوت) ب سەتكەرىن چەك، قىيىجا خەلاتىن وى ل دەف خودى ئەن بۇو كاربەنجهى و پېغەمبەرىنى و زانىن دايى.

و ئەگەر خودى ئەپەرىن زوردارىن مەزن بشكىتىت _ دەھمى جارەكىن دا_ ل سەر دەستىن دەستەكە كەلاواز يادى راستىگۇ ژ ناڭ دېت، و دەكتە جىڭىر ل عەردى وەكى كو چەوا ئەفە د گەل موساي چىپىوولى بەراپەر فېرىعەونى و وەرەوەسا ئەھلىن بەدرى ئەن بەراپەر قورەيشىيان... و بىيى دانا بىريارى و كارى رووي ب پۇي بۇوننى كەسىن ئازاد دى ھەر مىن بەندە (عەبد) و دى بەردهوام زوردارى ل عەردى مىنیت و دى بىته دەردهكى پىس و ل عەردى بەلاف بىت و لەشى مروۋاقييەتى زېنىت و پىتى كەت بىيى راوهەستاندىن يان دلوۋانى.

وانا پېنجى

کەسىن منافق ل مەدینى
رەفتاركىن د گەل كومىن نهىنى

ب ناڻن خودی و ل سه ر بهره که تا

پرسیار

دهما سه کردا یه تیبا نوی یا جفاکی بهره ڦ پیش دچیت و خه لکی
ل دور خو کوم دکه ت، کومه کا ره تکار دی ده رکه ڦیت، سرو شته کن
ڦه شارتی ل ده ف خو هلدگریت و دی ل ده ف وان خو ده ڦخوش
(مه لاق) که ن، به لئن بزاڤا وان همه می ئه وه ڦن سه رکردا یه تیبین
 بشکین و پروژه ڦ ناف بیه ن و ده ست که هتیبین وئ بذن ...

دی چهوا شی ی پیلانا وان ئاشکه را که ی؟
و چاره سه ریبا گونجای بُو ره هتارکرنی د گه ل وان دا چیه؟ و
رُزگار بیون ڙ زیان و مهترسیا وان چیه؟

بو به رستاخان پرسیاران دی لئن گه ریانه کن د ڙیانناما پیغه مبه ری خودی ﷺ
دا که ین.

ئاخفتن خوش و شرین نایت ، ئه گه ر ب به حسکرنا
باشترين ڦ مو ڦان نه بيت ﷺ

د هقى ئىككى

نېزىكى سالهك و نىشا ب سەرھاتنا پىغەمبەرى دا ﷺ بۆ ھاتقا مەدينى دەرباز بۇو، سەركەفتەكا مەزن د كارگىريي با پىغەمبەرى دا ﷺ ديار بۇو، دلىن خەلکى ب دەست خۆ ۋە ئىنان، بەلۇ د گەل ھندى ژى ھندەك مانە ل سەر كوفر و شركا خۆ و ھەلوىسىتى خۆ يى دۈزمىنە ل بەرانبەر وى و گازىيَا وى يَا نوى ديار كر...

قىچا دەمما موسىمانان ل بەدرى سەركەفتەن ئىنای و دينى ئىسلامىن بەلاف بۇوى و بسەركەفتى، كەسىن منافق ب فەر دىت كول

پىش چاڭ بچىنە د ناڭ دينى ئىسلامى دا ژ ترسا ھندى كو بەرژە وەندىيەن وان ژ ناڭ بچىن و ژ بەر حەزا وان كومىاي ژ قى سەركەفتەن موسىمانان وەربىگەن، بەلۇ دلىن وان د پىر بۇون ژ كەرب و نەفيانا پىغەمبەرى ﷺ و موسىمانان و خۆ ل بەر دەرفەتكىن ۋەنابۇون دا كو وان ژ ناڭ بېهن و پىلانى بۆ وان بدانىن ب ھەر رىكەكا ھېيت.

ئەرى ب بوجۇونا تە ئە و چ ئەگەرىن سەركىنە بۆ ۋى رەفتارا ھەۋىذ

-
-
-
-

المدينة

مال) و دياردا منافقىيەن د ماوچى هەشت سالان دا يا بەردهوام بۇو و ھەر جار ب پەنگەكى زيان دگەهاند، و مەرسىيە وان يا پلەدار بۇو، و ھندەك جار دگەھاشتە گۈپىتىكا دژوارىيەن...

فيجا دەمما پېغەمبەرى خودى ﷺ و لەشكەرى وى دەركەفتى بۆ شەپى ئوحودى، و دېيکىن دائىن سەلولى خۆ ۋەكىشا ب رېتكە كا ڙ نشکەكى ۋە د گەل وى سى چارىكى لەشكەرى خۆ ۋەكىشا، ب ھىچھتا ھندى كو نەيىن پازى بۇو ب بوجۇونا دەركەفتىن ڙ بەر كو بېيارەكە دى بىتە ئەگەرا ڙ ناف چوونا وان، ھەر چەندە پېغەمبەرى ﷺ بېيار ب مشىورەتنى (بوجۇون وەرگرتىن) د گەل ھەمييان دابۇو، و لەشكەر ب ۋى كارى وى يىن ڙ نشکەكى ۋە تىك چوون، و نىزىك بۇو ھەردۇو ئويجاخ ڙ ئەنصاران سەركەفتىن ئەئىن ئەگەر خودى ئە و رانەگرتىبان...

ئەگەر تو سەرگىرە باي دا چەوا روی ب روی ۋى چى پاشقەچوونا ب زەممەت بى

-
-
-

ئەف نموونە ڙ گوتارەكا «نبيلة الخطيب» ب ناڤۇنىشانىت (نيفاق عبداللاھى كورى ئوبەي وەك نموونە) ھاتىيە وەرگرتىن ڙ مالپەرى (أدباء الشام) لە (٢) ئى تەمۇوزا سالا (٢٠٠٤).

پیغامبری خودی ﷺ ئه ف کاری ژ نشکه کن ۋە ژ لاین مەزىتىن منافقان و خۆ فەكىشانا گەلەك ژ دويىشكەفتىيەن وي ۋە هاتىيە كىرن پشت گوھ ھاقيت، و ھەتا دانوستاندىن ژى د گەل دا نەكىر كوبىين و خۆ فەنەكىشىن، چونكى دانوستاندىن د گەل وان پیغامبر نەدگەھاندە ج ئەنجامىن ئىك لاكەر، و درېڭىزنا دانوستاندىن د گەل وان دىيىت پیغامبرى ﷺ گەلەك ژ لەشكەرى خۆ ژ دەست دابا، لەوا نە كازىنده ژى كىرن و نە ژى

لومەي وان كىر، بەلكو كاروبارىيەن خۆ ب رى ۋە بىن بەرهەف وى ھەلوىستى چوو يىن كۈزۈمىنى خۆ (قورەيشىيان) ل ھېيىي، و ژەھر تىشتكى پىدەقى بىتى ژ ھزرىكىن و ھېزى. وەجىا خودايى ھاتە خار و مەسەلا وان منافقان ئاشكەرا كىر و د ناف موسىمانان دا شەرمىا وان بر، و راستىيا ئىبن سەلولى د ناف خەلکى دا ئاشكەرا كىر خودى گوت: ﴿وَلَعِلَّمَ الَّذِينَ نَأَفَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَاتِلًا لَا تَبْغُنَأُمْ هُمْ لِكُفُرِيْمَيْدِ أَفَرَبُ مِنْهُمْ لِإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ﴾ [آل عمران: ١٦٧].

ئاتىكىو: (و دائە و دورۇيىان بىنast ئەۋىن خودى يَا دلىن وان ئاشكەرا كىرى دەمنى خودان باوهەران گوئىيە وان: وەرن د گەل مە شەپى د گەل زىدە كىرنا هېزمارا مە بۆ مە بىنە پىشەقان، وان گۆتى: ئەگەر مە زانىبا هوين دى شەپى يەكى كەن ئەم دا شەپى د گەل ھەوھە دىزى وي كەين، ئەول ۋەن رۆزى ژ باوهەرىيەن پىر دىيىزىكى كافرييەنە؛ چونكى ئەو وى تىشتنى نە دلى خۆ دا ب دەقىن خۆ دېيىشىن. خودى ب وى يائە د سىكىن خۆ دا ھەدىشىرن زاناترە) د سالا پىنچىن دا ژ مشەختبۇونى و دەمما لەشكەرى موسىمانان ژ شەپى بەنى موصطەلۇق زقىرىن، زەلامەك ژ مشەختىيان ب جىرە چوو د گەل زەلامەكى ژ ئەنصاران، و ھەر ئىكى ژ وان ب ئويجاخا خۆ خۆ بەيىز ئىخسەت و نىزىك بوبو ھەردوو دەستەك ب شەپ بچىن ئەگەر ژ كاربىنەجهىيَا پىغامبرى ﷺ نەبا كۆئەف شەپەدەقە راوهەستاندى، مەزنى منافقان ئەف دەرفەته بۆ خۆ ب دەليقە زانى و دەستت پىن كىر ئەنصار ھاندان ل سەر مشەختىيان و لومەي وان كىرن ل سەر حەواندىدا وان بەلكو زىدەبارى ۋەن چەندى گوت: (والله لئن رجعوا إلی المدينة ليخرجن الاذر ئەگەر ئەم زقىرىنە مەدینى دەستەكا سەرەفهاراز ژ مە دى دەستەكا خودان باوهەرىيەن رەزىل دەرىيخت).

ئەگەر تو سەركىرە باي دا چەوا سەرەدەرىي د
گەل ۋى مەزنى ھاندەر بۆ دووبەرەكىيى كەيى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكُمُ الْمُنَفِّقُونَ قَالُوا نَشَهُدُ إِنَّا كَلَّا رَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّا كَلَّا رَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشَهُدُ إِنَّ الْمُنَفِّقِينَ لَكَذِبُونَ ۚ ۱۰۷ أَتَخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَاحَةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ ۱۱۰ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ أَمْنَوْا نَفْرَةً لَكَرْفًا فَطَبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ۚ ۱۱۱ وَإِذَا رَأَيْتُمْ تَعْجِبًا أَجْسَامَهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَانُوكُمْ حُشْبٌ مُسَنَّدٌ يُحَسِّبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرُوهُمْ قَاتِلُهُمُ اللَّهُ أَنِّي يُؤْفِكُونَ ۚ ۱۱۲

پیغەمبەری خودی د گەل خەلکی دەکەفتەتالىن بۇويە ئېشار، و ب شەفەتە سپىدى، و دەستپىكا بۇزا وان وەسا بۇھەتا تاشى ئەزىيەتا وان كرى، و پاشى ھەمييەنى نەشتىن، و پیغەمبەری خودى ئەف چەندە كردا خەلکى مژوپىل بىكەت ژوئى چەندادوھى ئىبن سەلولى كرى و دەما پرسىيار ژپىغەمبەری ئەتىيە كىرن ل دۆر كوشتنا مەزنى خائىنان بەلىن پیغەمبەری ئەف چەندە پەت كردا عەربە نېيىژن ھەۋالىن خۆ كوشت و دا خەلک دوودل نەبن د هاتنا د ئىسلامىندا و دا كەسىن لاواز دەمارگىرييىن ب ئويجاخىن خۆ نەبەن ژبەر كوشتنا فى كەسى، و ب تايىەت ھېيىز ھەۋارىكىيا بەرئى د نابېھرا ئەوس و خەزەرجاندا ھەبوو.

فيچىا كەسىن منافق دەست ژپىلانان نەبەردا كول بەر مۇسلمانان و پیغەمبەری خودى

فەدەن ب ھەر رىكەكا ب دەست كەفتبا، خۆھەتا شىلانا دەھەمنا وي ياكىز و گىرىدانا پەيمانان د گەل توپىجاخىن جوهىيان و ھەر جار پیغەمبەری خودى پىلانىن وان ژناف دېرن و دگۇھارتىن بۇھەر زەھەندىيىا گشتى ياخاڭى و وېنەيىن دىنى ئىسلامىن ب سەرھەمى مەسەلان دا دېيىختىت و ژبەر حەزا وي بۇب دەست ۋە ئىنانا دلىن خەلکى، و د گەل بورىنا سالان و ئاشكەراكىندا پىلانىن وان يېن دووبىارە و دەرىيختىندا پیغەمبەری ئەلەيھىم بۇ جوهىيان ژمەدىنى و فەكىنامەكەھىن و شەستىن قورەيشىيان ل بەرانبەر وى دەستتە لاتدارىيىا منافقان تىك دېر (تىك دچوو)، و جەھى ئىبن سەلول پاش داچوول مەدىنى، و د سەر ۋىن چەندى ھەمييى را يېن بەرددەوام بۇوەن و ھەر وەسا منافق د گىرانا پىلانان و بىن بەختى و درەوان دا د بەرددەوام بۇون.

ئەگەر تو سەركىدى بەرپرس باي،
دا چەوا پىلانىن فى كوما ب نەيىنى
پىلان دكىران ب ئىكجارى ب دوماھى
ئىنى

دەركەفتىا شەرى تەبۈكىن ئەزمۇونەكا ب زەحمەت بۇو بۆ ھەمېيان، د وى شەپى دا راستگۇويا خودان باواهران و مناققىيا مناققان ديار بۇو، و ھەتا وان شىابا خۆز ۋىن تەنگاقييەن بىننە دەر دەستت ھافىتىن ھېجەت گىتن و درەو كرن دا كو ئەو ۋىز شەپى فەمينن و نەچنە شەپى، بەلكو كەيفا وان ڏى ھات ڙەمانا وان ڙىپەمبەرى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وان وە ھزر دكىر كو مۇسلمان دى بنىر بن دگەل رۇمىيان، و پىغەمبەرى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ قەت حەزا خۆ نېبرە هندى كو ئەو ۋى پشکدارىيەن بىكەن، بەلكو پشکدارىيَا وان دبۇو ئەگەرى ئارىشان و دوودلىان ل ھەر جارەكا ئەو ئامادە بىان دگەل لەشكەرى مۇسلمانان...

بەلىن ئەف كومە ب تىن ۋازى نەبوون ب هندى كو ئەو نەچووينە شەپى و فەماين ڙىشەپى بەلكو دەستت پى كىرن بىزاف كىرن خەلکى ڙى ۋەھىلەن و وە لىن بىكەن ڙۇزمىنى خۆ بىرسن و وى دەمى بگوھۇپىن يىن كو ھاتىيە دەستت نىشان كىن ڙلايىن سەركىدايەتىيەن ۋە، و يارى و ترانە ب وان كىن يىن كو مال مەزاختى و خۆبەخشان، ئىك ھات دا كو مىستەكە قەسپان بىكەتە خىر، و ئىكىن دى ھات مالاھىكىن زۇر ئىتابۇو مناققان تان ل ھەردووكان دا ب فىن گوقتا خۆ: (هندى خودىيە منهت ب خىرا فى نىنە _بەحسا خودانىن مىستا قەسپان_ و هندى ئەقىن ھەيە يىن كو گەلەك مال ئىنای وى بۇ ۋەھىمەتى يا وەكىرى) و پىغەمبەرى خودى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ قەت پىتە ب ۋان كارىئىن وان و ئاخفتىن وان نەكىر، و قەت گىنگى ب پۇينشتا وان ڙى نەدا كو نەھاتە شەپى، ھەر چەندە قورئانى سەرسوورىا وان ئاشكەرا كىن، و پىلان و فەندۇقلىيەن وان ئاشكەرا كىن، و بەلكو ئەو نەساخىيَا د دلىن وان ڙى ڙاشتىن ۋەشارتى ئاشكەرا كىر و شەرمە وان بر.

بەلىن دەما پىغەمبەرى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ زانى كو ئەو يىن كوم بۇوين ڙىيەك جەيىن جوھىيان دا كول دىرى مۇسلمانان ۋاوهەستن، فەرمان كر كو ئەو ۋىن ھېلىنىن بسوژن، و ھەر دىسان فەرمان دا مىزگەفتا ضرار ئەوا كو مناققان ب نەھىنى پىلاتىن خۆلىن ددانان ل دىرى مۇسلمانان، قىچا دەما راستىيا ۋى ئاھەيى ديار بۇوي فەرمان ل ھندەك صەحابان كر كو وى ئاھەيى بەھەرفيىن و ھەر كەسىن تىقە بىت ڙى بەھەرپىخن...

ئەرى دى چ مفای ڙىنى ئەزمۇونا ب زەحمەت بىننە يىا كو پىغەمبەرى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تىدا بورى

(١) صەھىجا بوخارى، پەرتۇوکا (التفسير)، دەركەھىن (الذين يلمزون المطوعين من المؤمنين في الصدقات) ۋە مارا فەرمودى: (٤٦٨).

من دقیت ئەزىز سەر

رېبازا پىغەمبەرى بىم ﷺ

بەلىنى د ناڭ مەدا چ كافرىن منافق نىن

ئەرىئەم چ بکەين؟

پىدىقىيە ل سەر مە چاڭ ل رېبازا پىغەمبەرى خودى بکەين ﷺ

ئۇمىتلىكىن: چەوا هشىيار بىيىن ئۇ وان كەسىن خراب يىين كول دەوروبەرى مە، ب ئاخفتىيەن وان يىين خوش د سەر دا نەچىن، يان د گەل پىلاتىيەن وان رېيك بکەۋىن يېسى دويشچوونەكىن بۆ بکەين و ب تايىھەت ل دەمىن بەرتەنگ و دووبەرەكىيان دا.

کاری پیکهاتی

تى بگەھە و بىيىنە

پىغەمبەرى مە ﷺ شىا كو
پىلانىن مناقفان يېن مەترسىدار
قەدەغە بىھەت و فەندۇفتىلىن
وان يېن جوراوجور ب درېزاهىيا
سالان كونترول بىھەت و كىمترىن
خوسارەتى و قوربانىيان بىدەت، بىي
كىو بىيىتە رېڭر و ئاستەنگ د رېكا
پېروزى وي يېن مەزن دا و ئەقە ڙى
ب رېكا عەقلانىيە كا تىزىك بۇوى و
ھەفسەنگ دا، كو دئ كورت كەين د
قى نەخشەي دا:

مژويلىكىن و ھاندان و ماندىكىن

(وەكى ھاندانا ئەنصاران ل
دڙى مشەختىيان د غەزوا بهنى
موصەلەق دا، خوقەكىشان ل
ئۆحودى)

ھەرفاندىن و ڙ ناف برن و شەرمزاركىن

(مزگەفتا ضار)

خۆ د سەر را ھاقيىتن و پشت دان

(رەتكىرنا حوكىم وەرگرتىن ڙ
پىغەمبەرى ﷺ، پوى وەرگىران
ڙ زکرى خودى)

پشت گوھ ھاقيىتن و نەگرنگى پى دان

(نەدەركەفتىدا وان بۇ تەبوکىن،
و ترانە پى كرنا وان ب كەسىن
خوبەخش...)

مهترسى

ساده

دەستەلاتا دورويان

بهىز

لاواز

بینه و هزر تیدا بکه

ل سهر پیساتیا دووریان و هیزا پیلانن وان، و دژواریا قهشارتا وان، خوداین پر زانا و کاربنجه - ب وئ ئاگهه يا وان د نهفین خۆ دا قهشارتى و ب نهینیپن وان ئاگههداره، و ئیا پیلانن وان و خەسلەتىن وان ئاشكەرا بکەت بەلكو تشتىن دناخىن وان و د ناف دلین وان دا قهشارتى ل بەرانبەر پیغەمبەرى خۆ ﷺ و هەرتىكى د گەل وى ژ صەحابان ئاشكەرا بکەت، بەلكو ل بهرانبەر مروقايەتىپن ھەمېيىن و ھەتا رۇزى قىامەتنى.

ئەو خوداین سەح دکەتە دلان و ئەھۋى زانا ب تشتىن قهشارتى وەسا ۋىا كۆ كەسىن خاپىنۈك ژ مروقان دەستا ژى بەرنەدەت ھەتا شەرمىا وان نەبەت و عەبىا وان ئاشكەرا نەكەت خۆ ئەگەر پېشى دەمەكىن دى بىت، خۆ ئەگەر ئەو چەند خۆ ب جوانىيىن بىننە دەر و چەند خۆ ستارە بکەن ... ئەفە چونكى ھندى خودىيە (**الحق المبين**) ھە ئانكىو ئەو دشىت ھەر تشتەكى ب **ھەقى ئاشكەرا بکەت** و ئەھۋە يىن حەق.

ژ ئەبوو ھورەيرە خودى ژى رازى بىت - ژ پیغەمبەرى ﷺ كۆ وي گوت: ((آيەُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ : إِذَا حَدَثَ كَذَبٌ ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ ، وَإِذَا أَؤْتِمَنَ خَانٌ)) رواه البخاري ومسلم.

نىشانىن منافقى سىنە: ئەگەر ئاخفت دى درەوى كەت، و ئەگەر سووز و پەيمانەك دا دى لىن قە بىت، و ئەگەر باوهرى پىن ھاتە بىن دى خيانەتىن كەت).

ژبەربکە و بىنه بىرا خو

گەشتا پیغەمبەرى خودى و سەركىدايەتىيا جفاكى دى يا بەردەواام بىت د ۋان پرسىارىن بەيت دا:

د دەمىن ب زەممەت و بەرتەنگ دا، د ناف جفاكى دا ئاخفتىن دژوار و ب مەترسى بەلاڭ بۇون و دېيت گىانى جفاكى و خۆ پىكە گىتنا وي بەھەزىنەت، دى چەوا سەرەددەرىيى د گەل بەلاقىرنا وان كەي، و دى چەوا مفای ژى بىنى بۆ پاشەپۇزى ...

ئەفە ئەو پرسىارىن يىن كۆ دى ل وانا بەيت ئاشكەرا كەين ب حەزكىرنا خودى ...

تو چەند يى دويرى ژ منافقىيى؟

هندى منافقىيە دياردەكى گەلەك كەفته، و ئەف دياردە ل دەف مروقى ديار و نوى دېيت دەما مروقى ۋىلا پېش چاھىن خەلکى خۆ جوان ديار بىھت و دگەل هندى خرابىيا وى ياخشارتى دنافخۇيا وى دا مابىت، حالاتەكى نەفسى يىنسا خەمە مروق تووش دېيتىن ژ بەرى كۈرە فەفارەك كومەلايەتى ياخىتى، و هەر جارەكە تە چارەسەرەيىا نەفسا خۆ ژ لايىن نافخۇيى قەپشت گوھ ھافىت و گرنگى پەن نەدا ئارىشا بۆ خودانى خۆ زىدە دىھت و زيانى ب كەسىن دەوروبەرى خۆ دگەھىنەت....

بەلن دئى چەوا قى كەسى نىاسى ژ نەساخىيىن دلى وى يىن ۋەشارتى؟ زانىيان دېچچوون ياكى كىرى كوب دويىش نىشانىن كەسىن منافق يىنس ديار دگوتىن و كريارىن وان دا بچىن.... و ئەف نىشانە ژ قورئانا پىرۇز و فەرمۇودى ئىنائىنە دەر، و ب بوجۇونا هندەك زانىيان كو ئەو (٣٠) سالوختەن مروقىيەن منافق پەن بەيىتە نىاسىن

—بزاھىن بکە بەرسقا پرسىيارا ب راستى بده و ئەگەر يىن ب تىن بى باشتە،
—لەزى د بەرسقا پرسىيارى دا نەكە _ھەتا بۆ تە پۇون و ئاشكەرا بېيت—
—بزاھىن بکە بەرسقىن ب قەلەمىن رصاصى بىدەي دا كۈنىسىينا باشىيال بەر تە ب سانەھى بېيت
ھەر جارەكە تو ژ عەدەتەكى خراب پىزگار بۇوى ل پاشەپۇزى.

رُوْجَاء	رُهْمَة	لِيْلَة	لِيْلَة	رِهْفَتَار
1	ئەرىٰ تو گوتىن خۇ دگوهھۈرى دا كۆ خۇ رېزگار بىكەي ژەندەك ھەلوىستان (مهوققان)؟			
2	ئەرىٰ تە جارەكى دەست ژوان كەسان بەردايە يىن كۆ باوەرى ب تەھەي، ژەنجامىن كاودانەكى دەسەر تە دا بورى بىت؟			
3	دەما تو دانوستاندىن دەھل كەسەكى دكەي، تو ئاخختىن ب ئىش ب كار دئىنى يان پەنايىن دبەيە بەر خەبەر گوتىن؟			
4	چەند جار تە سوز دايە كەسەكى، و پاشى تە خۇ دىتىيە كۆ تە حەز ل سەر ب جە ئىنانى نىنە و تە پىگىرى پىن نەكى؟			
5	ئەرىٰ تو ھەست ب سىست و خاھىيىن يان بىزازىيىن دكەي دەمما تو نىيەت دكەي نېيىزى بکەي؟ و ب تايىھەت وھختىن سار يان گەرم؟			
6	چەند جار تە ۋىايە خەلکەك كارى تە يىن خىرى بىيىن و پەسن و مەدھىت تە بکەن؟			
7	ئەرىٰ گەلەكىيَا ئارىشان و پەيوەندىييان وەل تە دكەن كۆ تو زكىرى خودى كىم بکەي (وەكى تەسىحات و نېيىزان...)؟			
8	ئەرىٰ تو نەچار دبى كۆ نېيىزا خۇ بلەز ب دوماھى بىنى؟			
9	ئەرىٰ تو پەخنا ل ئەندامىن سەنتەرەن خىرخازى دگرى و خەلەتىيىن وان و عەيىيىن وان ل پىش چاھىن خەلکى دىار دكەي؟			
10	ئەرىٰ تو حەز پىكەنیكا دكەي ب ئايەتىن قورئانى يان فەرمۇودىن پىغەمبەرى ﷺ يان يارى و ترانا ب ھەۋالى خۇ بکەي، و پاشى داخازا لى بورىنى ژى بخازى _ئەگەر مەسەلن خاستە هەندى؟			
11	ئەرىٰ تو نەچاردىبى كۆ ھەر جار سويند بخوى دا كۆ خەلکەك باوەر ژ تە بکەت و پشت راست بن ژ دروستىيا ھەلوىستان تە؟			
12	ئەرىٰ تو ھەست پى دكەي كۆ تە حەز نىنە پىشكدارىيىن بکەي د دانا خىرمان دا بۇ سەنتەرەن خىرخازى؟			
13	ئەرىٰ تو پەخنى ل كارىن نۇي دگرى، و تو بۇ خودانىن وان دىار دكەي كۆ مەزاختنى لى نەكەن؟			
14	ئەرىٰ تو دوودل دبى ل دەمىن دەنگوباسىن نەخوش و خراب بۇ ھشىاركىرنا بوجۇونا گشتى ل دەروروبەرەن تە ئەۋىن كۆ د بازىرى دا دەھىنە پويدان؟			
15	ئەرىٰ تو گازندا ژەختى خۇ دكەي ل دەمىن كۆ دەلىقەكا گىرنگ ژەدەستى تە دېيت؟ يان لومەكى دكەي ب دژوارى دكەي ژېشتى كۆ موسىيەتكى ب سەر تە دادەيت؟			
16	ئەرىٰ تو خەلەتىيىن كەسىن پىگىر (مولەزم ب دىنى) ب باشىيەن بەلاف دكەي و تو عەيىيىن وان دىار دكەي دا كۆ كەس ژ دەروروبەرەن وان ب وان داغبار نەبن؟			
17	ئەرىٰ تو ھەست پى دكەي كۆ بۇ تە يا گىرنگ نىنە نېيىزا ل مزگەفتى ب جەمماعەت بکەي؟			
18	ئەرىٰ تو گازندا ژەغەرى خۇ دكەي دەمما كۆ ئەنجامىن كارەكى ب دلى تە نەھاتىيەت و وان كەسان پىشكدارى د چارەسەكىرنا ئارىشا تە دا كربىت؟			
19	ئەرىٰ تو ھەست پى دكەي كۆ پەفتار و كرييارىن تە يىن دەرەكى دەھل باوەرىيىا تە يان ناخخويى ناگونجن؟			

رەفتار	زمارە	ئىچىرىڭىز	دەپتار	ئەندىم	ئەندىم جاران	ئەندىم جاران	ئەندىم
ئەرى ل دەمن ھەر تەنگاھىيەكى دا تو ھەست ب ترسى دەكە ؟	20						
ئەرى تە جارەكى لى بورىنەكا نە ژ دل خاستىيە ب تىن بۇ ھندى دا خۇ ژ بابەتكى يان سزا يەكى پىزگار بکە ؟	21						
ئەرى تە ھندەك چالاکىيەن خىرخازى پەت كرييە و د گەل خوداتىن وى پىك نەھاتى ؟	22						
ئەرى تو پىشەقانىيا ھندەك كاران دكە يېن كو خەلک ل پىش چاڭ دېيىن كارەكى خراب ؟	23						
ئەرى جارەكى تو ھاتىيە گازىكىن بۇ مەزاختنى ل سەر ھەزاران و تە پەت كربىت ژ ترسا كىمبۇنا مالى ؟	24						
ئەرى تە ھندەك بوقۇون ھەنە كو پىچەوانەي وى بن يا د قورئانى دا ھاتى يان ھندەك فەرمۇودىن پىغەمبەرى، چونكى زانىن بەردەواام پىش دەكە قىت ؟	25						
ئەرى تو عىيادەتكىرنا خودى ل پىش چاھىن خەلکى دئىننەي پىش عىيادەتكىرنا خودى ب نەھىنى ۋە ؟	26						
ئەرى تو گەلەك گرنگىي ب رەوانىبىزىيا ئاخفتىن خۇ دەدەي، و ھەلبىزارتىن گوتىن ئى گرتى، و ئاخفتىن درىز دكە دا كو خۇ د گەل خەلکى بگۇنجىنى ؟	27						
ئەرى تو دېيىنلى ئامادەبۇونا دیوانىن شەرعى وەكى فقەمى يان فەرمۇودان كو ئەقە بەرزەبۇون و بىرنا وەختەكى زەعىيە و كو ھندەك كارىن دى فەرتر و گىنگىترن د ژيانى دا ژفان دیوانان ؟	28						
ئەرى دەمما تو دېيىنلى كويىن پەشىمان بۇوى ل سەر گونەھان و بىرئىنانا وان وە ل تە دكەت كو ژيان يان بىن تامە ؟	29						
ئەرى تە دەقىت و تو دخازى كو ئارىشە و نەخوشى ب سەر ھندەك جەڭاكان دا بەھىن وەكى سزا بۇ وان ؟	30						

• **خانا سوور:** ھەبۇونا ئىك خەسەلتى د ۋىن خانى دا ھندى دگەھىنیت كو خەسەلتەك ژ خەسەلتىن منافقىيەن يىن ل دەف خودانى، و ھينگى ل دەف نامىنيت هەتا دەھىلىت وەكى پىغەمبەرى گوتى عەلەم .

• **خانا ٻەش:** ھەبۇونا خەسەلتەكى يان زىدەتى د ۋىن خانى دا دەلىلە بۇ لاوازىيە خودانى، و نىزىكە بېيتە كەسەكىن منافق، و ئەق كەسە دەشىت ب خۇ ماندىكىنى ۋىن چەندى ل دەف خۇ نەھىلىت ب كرنا چەند كارەكىن نەھىنى وەكى شەققىزان يان خىرەكى ب نەھىنى و خاندىندا قورئانى ب نەھىنى...

• **خانا شىن:** ھەبۇونا خەسەلتەكى يان زىدەتى د ۋىن خانى دا نىشالا لاوازىيە مروۋىيە، كو مروۋى مۇسلمان يىن پىگىر تۆوش دېيىن ب ئەگەر ئىم دوييربۇونا ژ ھەۋالىن باش يان ھىلانا سوننەتان يان خواندىندا قورئانى يان زكرى...

• **خانا كەسك:** ھەبۇونا ھەمى بەرسقان د ۋىن خانى دا دەلىلە كو دلىن خودانى يىن پاقۇرە، و نيفاق تىدا نىنە، بەلۇن نابىت ئەق كەسە ئىم بىت ژ نەفسا خۇ چونكى ھندى نەفسە دەھىتە گوھۇرىن، دەقىت چاڭدىرىيەن لى بکەت ب زىرەقانى و محاسبا نەفسى.

ئەنجامىن
پاپسىنى

وانا شهشتى

شەرى ئۇحودى
رەفتارىرن د گەل بەلاقبۇونا دەنگوباسا

ب ناڻن خودي و ل سهه بهره هکه تا خودي

پرسيا

گله ک جارا ده مين ب زه حمهت ل سهه جهاکي دهرباز دبن، و
گله ک ده نگو باسيين ب ترس د وي ده مي دا دهينه به لاف كرن،
و دبيت جهاک و ڦيڪر تا وي پئن بهيته هه زاندن، و به لاق بونا
ده نگو باسيين نه راست ڙوان ئامرازين جنه نگي يين دهرونسيه کو
گله ک ملله ت دڙي ئيک ب کار دئين، بن کو لفنه کا ب تنن ب
سهه راهه کن خو بکه نيان ڙي گوله يه کا ب تنن به اهي زن.

چهوا په فاري د گهر شان ده نگو باسا بکهين؟ و دئ چهوا
شين سنورا بو دانيں و ب کيٽريں زيان ڙي دهرباز بین؟ و
نه بهس هما ب تنن ڙي دهرباز بین به لکو جهاک مفای ڙي
و هر بگريت ل داهاتي؟

بو به رسقا ڦان پرسيا را دئ لئ گهريانه کن د ڙيانانا ما پيغه مبهري خودي دا

که ين (عَلَيْهِ السَّلَامُ)

ئاخفتن خوش و شرين نابيت ، ئه گهر ب
به حسکرنا باشترينى مروقان نه بيت (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَبَرَّهُ)

خوشقىيەن خودى پىغەمبەرى مە (ﷺ) گوھ ل دەنگوباسەكى بwoo كو لەشكەرەكى مەزىن يىن قورەيشيان يىن ژ مەككەھىن ھاتىن بۆ ھندى دا كو ھېرىشى بکەنە سەر مەدينى، و وان ئامادەباشىيە كا تمام يا بۆ ۋەن چەندى كرى، دا كو تولۇ خۇ ژ مۇسلمانان ۋەكەن ژ بەر پوژا شەرى بەدرى. پىغەمبەرى (ﷺ) خەلک كوم كر و بوقۇونىن وان وەرگرتىن بۆ ھندى كا دى ب ج پىك بەرھەنگارى وى لەشكەرە قورەيشيان بن،

بوقۇونا پتريا وان ئەو بwoo كو ئەو شەرى ژ دەرقەي بازىرى مەدينى بکەن، لەوما پىغەمبەر (ﷺ) و مۇسلمان بەرمەف چىايىن ئوحودى چوون، ب پىكىن فە سىيكتەك ژ لەشكەرە مۇسلمانا ژ دوورپىان (منافقان) پىغەمبەر و مۇسلمان ب جە ھىلان ژ بەر نەويىرەكى و ترسىانال دەف وان ھەى، بەلىن پا پىغەمبەر (ﷺ) و مۇسلمان د بەردەۋام بۇون ھەتا كو گەھشتىنە جەن شەرى، و لەشكەرە مۇسلمانا گەلەك ب باشى ل ويىرى ئامادە كر، و گەلەك ب باشى بەلاقە كرن، و چىايىن ئوحودى وەكى پارىزقانەكى سروشتى ھەلبىزارت ل لايەكى، و فەرمان ل ھندهك لەشكەرە كر كول چىايەكى بچىك ل پشت چىايىن ئوحودى بىمېن كۈنى كەستن ژى ئىنا، هەر نەھىنە خار. فەرمان ل وان كر كو ئەو ژ وى چىاي نەھىنە خار خۇ ئەگەر ج روبيىدەت، ھەتا ئەگەر مۇسلمانا شەستن ژى ئىنا، هەر نەھىنە خار.

**بۇچى پىغەمبەرى (ﷺ) گەلەك دوپاتى ل تىرهاقىزى كر كو ئەو جەئىن خۇ نەھىن
و نەھىنە خار**

-
-
-
-

ل دهستىپىكا شەپى موسىلمانا گەلەك ب جەرگ و وېرەكانە د گورەپانا شەپى دا شەپىدكر، هەتا گەھشتنىه د ناف دلىن دوژمنى دا و ئالايىن وان ئينا خار، دوژمن گەلەك لاواز بwoo لهوما پىكول كرن كو ئالايىن خۇ بلند بکەنە فە بەلىن پا ھىرىشىن موسىلمانا يىن دېقىك بەردەوام ھەر ئالايىن وان دتىخستە عەردى، ب ۋىن چەندى لەشكەرئ قورەپيشيان ھەست ب شەكسىتنى كر كو پاشقە بزقىرن، موسىلمانا ژى دەست ب كومكىرنا دەستكەفتىين شەپى كر، تيرهاقىزىا ئەف ديمەنە ل سەرى چىاي دىت، ژ بەر ھندى ئەو ژى ھاقە خار و دەست ب كومكىرنا دەستكەفتىيا كر ژ كەلوپەلىيىن قورەپيشيان يىن كو ھىلائىنە ل گورەپانا شەپى، ھەر چەندە صەحابىيەن ھىزىرا (عبدالله كورى جوبەيرى) كو سەركىدى وان بwoo، بىرا وان ل شىرىھتا پېغەمبەرى (عَلِيٌّ) ئينا كو نايىت ژ چىاي بەھىنە خار بەلىن پا ھەزىكىرنا دەستكەفتىيا چاقىن وان تارى كرن و گوھدارىيَا وى نەكىر و ھاتنە خار و ب ۋىن چەند تيرهاقىزىن كىم مانە د گەل. خالدى كورى وەلىدى كول وى دەمى ھىشتا موسىلما نەببwoo، چاۋىپىريا لەشكەرئ موسىلما دكىر و بۆ خۆل دەرفەتكىن دكەریا قىچا دەمى ديمەنەن ئەتە خارا تيرهاقىزى دېتى ژ چىاي، بلەز ل دور چىاي زقىرى و ئەو چەند كەسىن كىم يىن كو ماينە ل وېرى شەھيد كرن، و گازى كرە لەشكەرئ قورەپيشيان و گوتىن نەرەقىن و بزقىرنە شەپى ۋە، ئەو ژى ئىكىسەر زقىنە فە شەپى، ب ۋىن چەندى موسىلما مانە د نا شبەرا دوژمنى دا و ھىرىش ھاتە سەر موسىلما ژ ھەردوو لايىان. پاشى ۋىن چەندى ئاللۇزى و لاوازى كەته د ناف پىزىن لەشكەرئ موسىلما دا ژ بەر ۋىن گوھپەپىنا چاۋەپى نەكىر، ژ بەر ھندى موسىلما ئىك ل دېش ئىكى شەھيد بۈون، ژ وان ژى صەحابىيەن ھىزىرا (موصعەبىن كورى عومەيرى) خودى ژى رازى بىت كو ھەلگرى ئالايىن موسىلما بwoo ھاتە شەھيد كرن، دەمىن ھاتىيە شەھيد كرن كۈزەكىن وى ھزر كر كو ئەفە پېغەمبەرە ھاتىيە كوشتن لهوما دەنگى خۇ بلند كر كو پېغەمبەر ھاتە كوشتن.

ئەگەر تو سەركىدى شەپى باي، دا چەوا ل بەرانبەر ۋىن دەنگىباسى ب تېرس راوهستى

پىغەمبەرى خودى (ع) ب تىن سەركىدى شەپى نەبۇو، بەلكو ھەلگرى خەون و پەيام و ۋەحىا خودى و خودان نشىتمان و كەس و كار بۇو، ڙېھەر ھندى ئەو دەنگوباسىن درەو كۆھاتىيە بەلاف كىرن كۆ پىغەمبەرى مرى (ع) گەلەك كارىگەریيە كا دژوار ل سەر دەروننى مۇسلمانا كر، ھەروەكى ۋايروسەكى بۇو كۆ بچىتە د ناڭ لەشكەن لەۋاز دا و ئىكسەر زيانى بگەھىنەتىن د دەمەكىن كورت دا دەمى لەشىن وى دا بەلاف بىت.

پىغەمبەرى خودى (ع) د گەل ژمارەكا كىيم ڙ مۇسلمانا بەرانبەرى لەشكەرى خالدى كورى ۋەلىدى راواستىان، بۇ ھندى دا كۆ بىزىن وان پاپارىزىت دا كۆ بىگرىن ل وان بکەت كۆ ئەو نەزىقىنە مەدىنى و دا كۆ نەھىنە دورپىچ كىرن و ڙىناڭ بىر. پىغەمبەرى (ع) بىريار دا كۆ جەن خۇ ئاشكەرا بکەت دا كۆ ۋىن دەنگوباسىن درەو ڙىناڭ بېھت، ھەر چەندە ۋىن چەندى ترسەكا مەزن ئىخستە سەر ژيانا وى بەلىن پا نەنجام دا و ب دەنگەكىن بلند گوته مۇسلمانا (إِلَيْ عَبَادُ اللَّهِ) بۇ لايىن من وەرن ئەى بەندىن خودى، دوزمناب ۋىن چەندى جەن پىغەمبەرى (ع) زانى لە وما ژەمى لايا پىتر ھېرشن ئىخستە سەر وى جەن پىغەمبەر لى (ع).

بەلىن پا حەفت صەحابا (پازى بۇونا خودى ل سەر بىت) ب جەرگ و وېرانە پارىزگارى ب ھەمى گىانى خۇ ڙ پىغەمبەرى (ع) كر، ھەتا كۆ ھەمى شەھيد بۇوين، ھەروەسا صەحابىيەن بەا گران (سەعدى كۈپى ئەبۇ وەققاصلۇ و طەلحەيى كورى عەبدوللاھى) گەلەك ب زىرەكانە شەر دىكىر، بەلىن د گەل ۋىن چەندى ڙى د ۋى دەمىن ب زەممەت دا چار دادىتىن پىغەمبەرى خودى (ع) شەستن و سەر و دىمىن وى يىن موبارەك ڙى بىرىندار بۇون.

دى چەوا ئەق كارەساتە ھىتە راواستاندن

-
-
-
-
-

مسلمان بۇ چەند كومەكا دابەش بۇون، هندهك ب خەمباري ۋە پاشقە زەرقىنە بازىرى مەدینى و گوھدارىيَا گازىيا پېغەمبەرى (ﷺ) نەكىر، و كومەكىن ذى باواھرى ب وى گازىيىن كىر يا كو گوتى كو پېغەمبەر (ﷺ) يىن شەھيد بۇوي ۋىجىا وان چەكى خۆ دانا و بىن ھىقى و نومىد بۇون ژ شەپكىنى، بەلۇن صەحابىيىن ھېئىزا (نهنسى كورى ئەضرى) د بەر قىن كومىن را ببورى و گوتىن: ھىن چاۋەرى چ دكەن؟ وان گوتىن پېغەمبەر (ﷺ) يىن شەھيد بۇوي، وى بەرسقا وان دا و گوتىن: پا ژيانا ھەوھ بۇ چىبى پشتى پېغەمبەرى (ﷺ) دى ڀابىن بىرەن ل سەر وى رېكىن يا كو پېغەمبەر (ﷺ) ل سەر مىرى، پاشى گەلەك ب قارەمانى چوود ناف گورەپانا شەپى دا، پاشى (ثابتىن كورى دەدداحى) ھات و ھەئە و گوتىن گوتە ۋە يا كو بەرى وى ھاتىيە گوتىن و وەكى ثابتى چوود ناف گورەپانا شەپى دا، پاشى مۇسلمانىا ئېكودوو ھاندا ھەتا كو مۇرالا وان زەرقى و ھىز و ھىفيقىن وان زەرقىن، و ژ بېريارا خۆرپادەستكىرنى پەشىمان بۇون و چەكىن خۆ راکىنە ۋە ھېيرىش كىرە سەر بىباوهرا ئەڭە د دەمەكى دا كو بىباوهرا ھەولۇ كوشتنى پېغەمبەرى (ﷺ) ددا، پاشى دەنگوباسىن ھندى كەھشىتە صەحابا كو بابەتنى كوشتنى پېغەمبەرى (ﷺ) چ راستى بۇ نىنە و درمۇھ، ب قىن چەندى ھېشتى مۇرالا وان بەرز بۇو و چەلەنگىرلىن ھاتىن، پشتى شەپكىنە كا مەزن و قارەمانانە شىيان سەركەفتىن ل سەر قىن دورپېچكىندا كافرا بىنن كو دور ل وان گىرت بۇو، پاشى ھەمى مۇسلمان ل دور پېغەمبەرى (ﷺ) كوم بۇون، و هندهك ژ وان چ جارا پېغەمبەر (ﷺ) نە ھېلا ب تىنى، پشتى قىن چەندى ھېشتى دەربىكەقىن و مۇسلماندا پاشقە بىزقەنیت و بەرەف نەھالىيىن چىايىن ئوحود بىن ئاسىن ۋە بېتە.

پشتى قىن چەندى بىباوهرا دىت كو مۇسلمان پاشقە زەرقىن ژ گورەپانا شەپى وان ذى ئەف چەندە بۇ خۆ ب دەرفەت زانى و راپۇون ب كىرىت كىرنا لەشى شەھىدىيەن مۇسلمانان و سەركەفتى خۆ راگەھاند و سەشكاتى و تۈرانە ب لاشەپەن شەھىدىيەن مۇسلمانان كىرن.

**ئەو چ ئەگەر بۇون كو وە ل پېغەمبەرى (ﷺ) كىر، كو ئەو ژ گورەپانا شەپى
پاشقە بىزقەنیت و بەرەف نەھالىيىن چىايىن ئوحودى ۋە بېتە**

موسلمانا د ڦي شهري دا حهفتنه صهحابيئن بها گران ڦ دهست
دان، و گلهه ک ڦي بريندار بون، ئه ڦي ڦي ڦ به ر گوهداري
نه کرنا وان بو فه رمانا پيغه مبهري (ع)، به لئن پا هه ر خوداين
مه زن پيغه مبهري خو (ع) پاراست، و چ صهحابي (رازيبونا
خودئ ل وان بيي) نه هاتنه تئخسir کرن، و بازيرئ مهدين ڦي
ڦي شهري مه زن و وي رانکه رهاته پاراستن، و پيغه مبهري (ع)
موسلمان يئن توشي بن هيقيئي بون، و فه رمان دا کو شه هيدال گوره پانا شهري بشهرين، پشتی بيا وهر ڙ چيائين ئوحودي دويير که تين ههست پي کر کو ئه
سه رکه فتنا وان ئيناي نه يا تمام بون، لهوما بپيار دا کو بزفرنه مه ديني ڦي و ئه و حالن نه باش يئن ده روني يئن موسلمان تيدا بو خو ب درفهت ببنيان.
پيغه مبهري (ع) گوه ل پيلانا زفرينا وان بون، لهوما فه رمانا وان دا يئن کول شهري ئوحودي به ڙدار بون، کو ئاماده بکهت بو ب هرسين گرتنا بيا وهره را و ئه ڦي
پشتی بورينا ڦوژه کن ب تنن بونو ڦ شهري ئوحودي، د سه روان ئازار و برينا دا هه مي ئاماده بون و که سه ک پاشنه نه ما، بيا وهر گلهه ک ب ڦن ده رکه تنا موسلمانا
يا وي ره کانه ترسيان، ترسيان ڦ هندئ کو ئه و سه رکه فتا وان دوهى ديتى وئي ڦي ڦ دهست بدمن لهوما هنده ک دهن گوباس بو وان فريکرن دا کو موسلمانا بترسين،
به لئن پا موسلمانين چله نگ هر جي گير مانه ل نافچا (حرماء الأسد) بو ماوى سئ روزان، به لئن پا له شکه رئ بيا وهر نه هات، و ئه ڻ کاري پيغه مبهري (ع)
يئن وي ره کانه بو ئه گهر کو مورلا وان بلند بيي، پاش خوداين مه زن چهند ئاي هت ئيانه خار ڙ سوره تا (آل عمران) کو تيда سه بر و ئارامى دا بريندارين شهري
ئوحودي هروه سا به حسن مه زنيا شه هيدن وئي ڦوژي کر، و د سه ر پي گيرينه کرنا وان ب فه رمانا پيغه مبهري (ع) هر خوداين مه زن ل هميما بورى و دلوقاني پي بر.

نهي خاندھقان تو چ ڦي شهريور فيريوو

من دقتیت ل سه ریبازا
پیغه مبه ری خودی بم (علیکم اللہ علیکم السلام)

بهلى پا نه ئەم د ناڭ شەرى دايىھە، و نە د ناڭ مە دا دەنگوباسىن ب مەترسى بەلاق

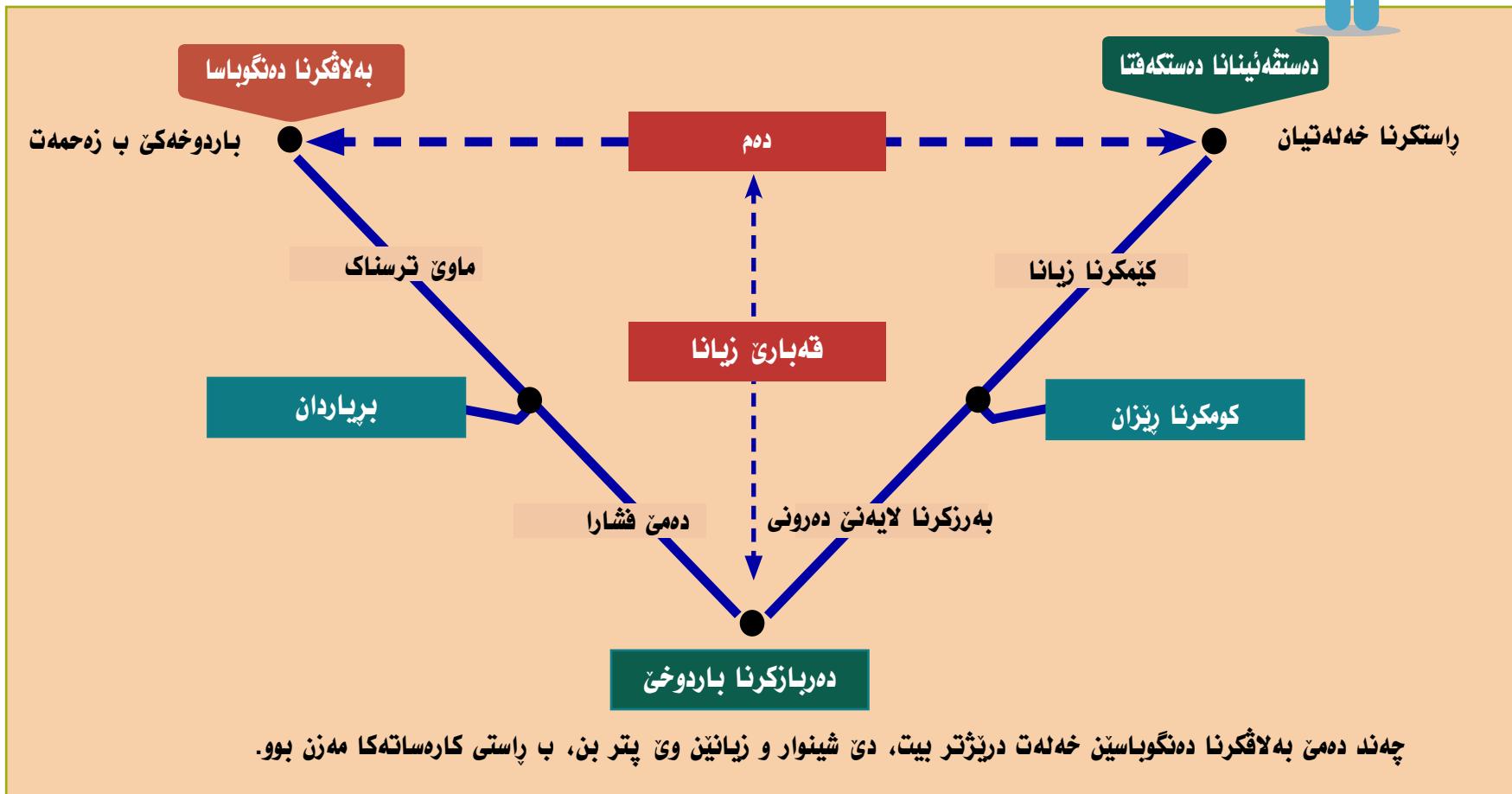
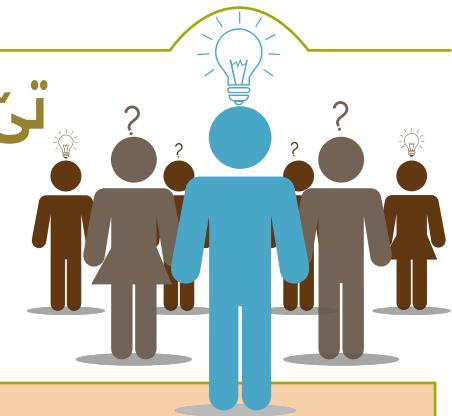
ڦڃائم چ ٻکهين؟

پیٰ تدقیقیہ ل سہر مه چاف ل ریبازا پیغہ مبہر (علیہ السلام) بکھپن

و ڦئ هير彬: کا چهوا به رانبه ر ده نگو باسین نه دروست پراوستين و چهوا ڙناف بيئين، و جهنج و شهري د گه ل بن هيقبيونى بکهين، و کار بکهين بو به لافكينا ئه رېنى و ده نگو باسین ئه رېنى و سرهكه فتنا به لاف بکهين، و مزگني و گوتتن حوان بگه هيننه خه لکر ل ده مورو به درين خو.

ئى بگەھە و بىيىنە

پېغەمبەرى خودى ب شارەزايىا خۇ شىا كارىگەریيا وان گوتگوتكىن ب مەترسى وەرگىريت د وى بارودوخىن ھەستىيار دا و پىرەوا ئىن قەيرانى ب كىمترىن خسارەتى بگوھەپەيت و د كىمترىن دەم دا ب رېكا رېكارەكىن تمام كو دى كورت كەين د ب ئى خشتىن دەيىت:

بیینه و هزر تیدا بکه

ئىك ژ ناقىن خودايىن مەزىن (الحق) -ه كو ھەر تىشەكى ب دروستى ئەنجام دىدەت، و شىيانىن ل سەر ھەر تىشەكى ھەين، قىانا وى ل سەر ھندى بۇو كو موسىلمانى سەرا چەند خەلەتىيەن تاقى بکەت، دا كو ئەف تاقىكىرنە بۇ وان بېيتە دلوڭانى ژ دەف خودى و بېيتە ئەگەرى قىانا خودى بۇ وان.

هاتنا خارا تىرهاقىژا ل رۇژا شەرى ئۆحودى بەرھەمىن نەگوھدارىيىا ئامۇزگارىيىا پېغەمبەرى (ﷺ) بۇو، و ئەف نەگوھدارىيىه بۇ ئەگەر كو حەفتىن صەحابە (رَايِيْبُونَا خودى لىنى بىت) بەيىنە شەھىد كرەن، و ژيانا پېغەمبەرى (ﷺ) و صەحابا بکەۋىتە مەترىسىيەن و پېغەمبەر (ﷺ) بىرىندار بىت، ئەگەر خودايىن مەزىن سەرا قىن نەگوھدارىيىن ھىلابان و چ زيان نەگەنەندا وان، دا وىرەكى بۇ موسىلمانى د جارىن بېيت دا چىپىت ل سەر گونەھ و نەگوھدانان فەرمائىن پېغەمبەرى (ﷺ) بىن شەرم و تېرس، قىيىجا دا ئەو ب ھىلاك چىن ل دنيا و ئاخىرەتنى، ئەفە ژى پەرەردەكائىلاھى بۇو، بۇ ھەمى موسىلمانى، دا بىزانىن كو ئىك ژ ناقىن خودايىن مەزىن (الحق) -ه، و حەزىمە دكەت و ژ مە رازى نايىت ئەم ھەر بەرددوام د ناف گونەھان دا بېجىن و ل خۆ نەزەرىن.

﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أُوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ
عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ
الشَّاكِرِينَ﴾ [آل عمران: ١٤٤].

ژبهربكە و بىنه بىرا خو

كەشتا پېغەمبەرى (ﷺ) و سەركىزدايەتىيا جەفاكى دى يا بەرددوام بىت د
قان پرسىيارىن خوارى دا:

كەلەك تەخىن جەفاكى نەقام دىن و ب تايىيەتى تەخا گەنچان د ناف بكارىئىنا ماددىن بېھوشكەر و ۋەخارىن ئارەقىن، و حۆكمەت و رېكخىراو ژى ھەمى ھەولىيەن خۆ دەمەزىخىن دا كو رېگرىن ل ۋاش كار و دەرئەنچامىن ۋاش كارىئىن خراب بکەن، بەلىن پا دى چەوا شىئىن ژى دەرباز بىن؟ چەوا دى رېتكەرىنى كەين ژ بەلاقىرنا ۋاش كارا د ناف جەفاكى دا؟ و دى چەوا قىن كارى ژ ناف بەين و نەھىلىن؟

ئەفە ئەو پرسىيارىن يىن كو دى ل وانا بېيت ئاشكەرا كەين ب حەزكىن خودى ...

مَثْلُ كَلْمَةٍ حَبِيشَةٍ كَشَجَرَةٍ حَبِيشَةٍ

پروژى ژماره / ۱

تە گوھ دەنگوباسەكى بۇو كود ناڭ قوتابخانى يىن بەلاڭ بۇوی يان ڏى يې ل گەرهەكى ھەوھ بەلاڭ بۇو، و تو مايە راۋستىيەتى و تە نەزانى دى چەھوا بەرانبەر راۋستى، و تە دېقىت بەرانبەر ب راۋستى، پېدەقىيە ل سەرتە تو ۋان خالائەنjam بىدە:

- ل دېقى پالدەرىن ۋى دەنگوباسى ھەرە و ئارمانجىن وان بىزانە.
- مل دەف ھەۋالىن خۆ دۈزايەتىا خۆ بۇ ۋى دەنگوباسى دىيار بىكە.
- ھەۋالىن خۆ ل سەر ھەندى كوم كوشى زولم لى كىرى بىكەن يىن كوئەف دەنگوباسە ب دويىقى ۋە ھاتىيەنان.
- گىنگىيا ۋى ھەلوىستى بۇ دىيار بىكە و توۋى نېكەم بە.
- چەند بېرىارىن گونجايى بىدە و چەند كريyarىن گونجايى بىن ترس بىكە.
- خۆ دويىر بىكە ڙ ھەمى كارقەدانىن خراب و بەرەلا.

پروژى ژماره / ۲

د ناڭ فەيسىبوکى د ناڭ ھەۋالىن تەدا چەند دەنگوباسىيەن خراب سەبارەت وەلاتىن تە ھاتىن بەلاڭ كرن، دېيت كارىگەرە كا خراب ھەبىت ل سەر ئارامىا وەلاتى، يان ڙى دى بىنە ئەگەر ئىمدىيەن د ناڭ خەلکى دا، و دېيت ئەف دەنگوباسە ب شىۋىي پېكەنин و ترانە بەھىنە بەلاڭ كرن. تو پىكولۇ بىكە مالپەرەكى دروست بىكە كى بىن دەنگوباسىيەن ئەرىنى و جوان و كارىن سەركەفتى تىدا بەلاڭ بىكەي.

ھەر وان پىنگاقين بەرى نوكە ئەنjam بىدە.

پروژى ژماره / ۳

دېيت د ناڭ بازىرىت تە دا چەند نېھىسىنەكىن ل سەر دىوارى كو تو بىيىنە نەدجوان بىن مفانە، يان ڙى دېيت كوئەف نېھىسىنە ئەگەرن بۇ رەشىبىنیا خەلکى و پالدانە بۇ خەلکى بۇ بەرەف خارابىي، و تە ڙى دېقىت كو ۋى دىاردادا نەجوان و نەرىنى بگوھەپى.

ھەر وان پىنگاقين بەرى نوكە ئەنjam بىدە.

وانا حەفتىن

حەرامبۇونا ئارەقى
چارەسەریا ئىدمانى «ئالودەبۇونى»

ب ناڻي خودي و ل سه ر بهره‌که‌تا خودي

پرسيار

گله‌ک ته خيّن جهاکي نقوم دبن و ب تاييه‌تى تهخا گهنجان د
ناٺ بكارئينا ماددين بيهوشكه‌ر و فهخارنا ئارهقى، و حكومه‌ت
و پيکھراو ژى هه‌مى هه‌ولىن خو دمه‌زىخن دا كو پيگريي
شان كار و ده‌رئه‌نجامىن شان كاريin خراب بکه‌ن،

به‌لئن پا دئ چهوا شىئين ڈئ ده‌رباز بىن؟

چهوا دئ پيگريي كه‌ين ڈ به‌لافكرنا شان كارا د ناٺ جهاکي
دا؟ و دئ چهوا شىئين ڈى كاري ڈ ناٺ به‌ين و نه‌هيلين؟

بو به‌رسقا شان پرسياران دئ لى گه‌ريانه‌كى د ژياناما

پيغه‌مبه‌رى خودي كه‌ين (عَلَيْهِ السَّلَامُ)

ئاخفتن خوش و شرين نابيت ، ئه‌گه‌ر ب
به‌حسكينا باشترينى مروقان نه‌بىت

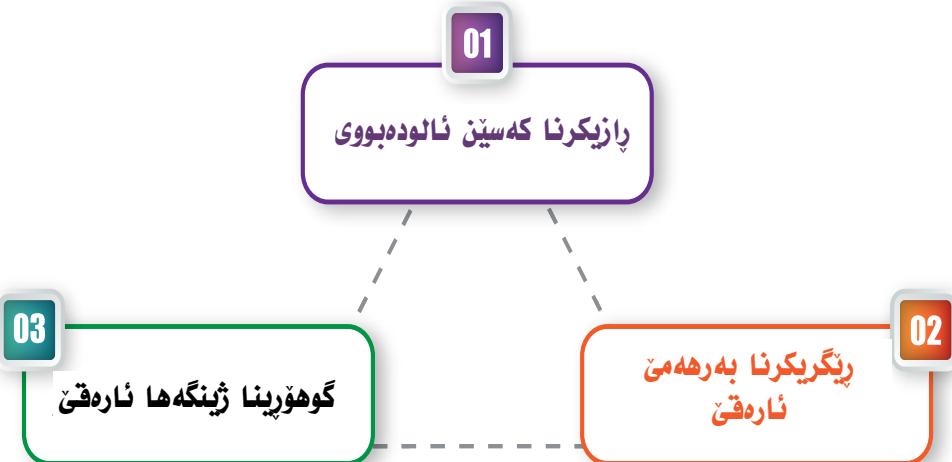
فه خارنا ئارهقى ل سەردهمئ پىغەمبەرى
 (كۈلىكتەن) د ناھ عەرەبان دا ب تىن ئەخارنەك
 نەبۇو كۆئە و بۆ خوشى و دەم بوراندىن
 ئەخۇن، بەلكو باھەتىن وان يىن سەرەكى
 بۇو د هوزان و بازىرگان و ئاخفتىن و
 رېۋىشتىن وان دا، و ئارەق جەن شانازى و
 خۆ مەزنىرىنى بۇول دەف وان، بەلتى د سەر
 قىن چەندى را ئەخارنا ئارهقى ئەگەرى
 پتىيىا ئارىشە و دوبەرەكىيەن وان بۇو.
 ئارەق ئەگەرى ژناف چۈونا پارە و عەقلى
 و ھزروپىرىيەن وان بۇو، ئەقە د دەمەكى دا
 كۆ عەقل بنەمايىن سەرەكى يىن دېزگرتىن
 مەروۋىيە ژلايى خودايىن مەزىن ۋە.

هه رڙ بهر ڦي چهندئ ٿه گهر ل دهست پيڪا
هاتا ئيسلامي پيغه مبهري (عاصم الله عز وجل) فه رمان ل واء
موسelman بين.

کیہے ل پشت ئاریشا ئارهق ڦه خارنچ

پىدشى بىول سەر پىغەمبەرى (ﷺ) ب وەھىن كۈچەندىن پىكەكە كا بگىرىت بۆ ھندى دا كۇ دوماھىيىن ب ۋى كارى پىس بىنىت: و بىزەحەمەتلىك قوناغ ئەقەيە كا دى چەوا كەسىن ئالودەبۇوى «مودمن» ژىھىتە دويىر كرن، ژېھەر كو كەسىن ئالودەبۇوى كەسەكىن لاوازە بەرانبەر حەز و شەھوەتلىن خۆ، نەشىت ب ساناهى ل سەر حەزىن خۆ زال بىيت و بەھىلىت، هەر ژېھەر ۋى چەندى پىدشىيە ل سەر خۆ و ھىيىدى ھىيىدى پىكول دىگەل وى كەسىن

ئالودەبۇوى بھىتە كىرن، هەتا كۇ بىگەھىتە وى باوهەرىيىن كۆ ئارەقىن زيانا بۆ وى ھەى. ب پىكا وەھىن ئىكەم ئامازە بۆ ئارەقىن ھاتە خارل مەدينى، خودايىن مەزن گوت ﴿وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَخَذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَا يَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ [النحل: ٦٧]، د ۋىن ئايەتنى دا رېزق ب باشى وەسف كر بەلىن پا ئارەق ب باشى وەسف نەكىر، ئەقە وەك دەستپىكەك بۆ حەرامكىرنا ئارەقىن، پاشى ئامازە دا زيانىن ئارەقىن و گوت كو زيانىن وى گەلەك پىتن ژە مفایىن وى، خودايىن مەزن گوت: ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْحُمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِلَّمْ كِبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا﴾ (البقرة: ٢١٩)، پاشى ل قوناغا دىش دا خودايىن مەزن فەرمان كر كو ئەن و ئەن ئەن ئەن د سەرخوش، خودايىن مەزن گوت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ﴾ [التىاء: ٤٣].

ئەرى ئەقە ب تىن بەسە دا كۆ ۋى كارى بەھىلەن

هەزكىندا خودىي ھوسا بۇو كو موسىلمان ژئەگەرى ئەخارنى تارەقى پۇزى بۇ پۇزى توشى ئارىشە و گرفتا بىن ژئەگەرى ئەخارنى ئارەقى، پۇزەكىن چەندەكىسا پېشى كود پۇينشتا خۆ دا ئارەق ئەخارى پاشى قىيىتى بىن ئەماعەت بىكەن پېشىنىڭىزى وان خەلەت بۇو د خاندىن قورئانى دا، و بىن چەندى كېشە كەفە د نافبەرا وان دا، و هەر قىن چەندى

وهەر كۈئە و پىچ پىچە ژئارەقى دويىر بىكەن، هەتا كۈئە و پۇزا ب تمامى حەرام بۇوى، خودايىن مەزن ئەف ئايەتە ئىندا خار: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنَصَابُ وَالْأَرْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ [المائدە: ٩٠].

خودايىن مەزن ئەخارنى ئارەقى د گەل پىسترىن كار بەحس كر كۈئە و ژى كىرنا عىيادەتىيە بۇ پەيكەرا، هەروەسا كەلەك ب جوانى روھن كر كۈ ئەخارنى ئارەقى و كىرنا قومارى ژپىلاتىن شەيتانىن بۆ ھندى دا كۈ شەيتان نەفيان و كەربلى د نافبەرا دلىن ھەوە دا بچىنېت، و دا شەيتان ھەوە ژنىقىزى و پەرسىتنا خودىي دويىر بىكەت كۈ ئەفە خوشىتىرىن كارن ل دەف خودىي، و پاشى خودايىن مەزن ب پرسىيارەكا گەف ئايەت ب دوماھىك ئىندا.

پەرتوكىن ژيانىما پېغەمبەرى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بۇ مە فەدگوھىزىن كو دەمىن ئەف ئايەتە هاتىيە خار كە خودايىن مەزن ب ئىك جارى ئارەق حەرام كر، نە ب تىن وان دەستت ژىن بەردان بەلكو ئىكسەر و بىن دوودلى دەستت پىن كر ب پېشتنى ئارەقى، ب شىۋەكىن ھوسا كود كۈلان و تاخىن مەدىنى دا ئارەق دەھاتە خار وەكى جوڭا، كوب ۋى شىۋەنى نەدھاتە سەر ھزرا كەسەكى.

**بۇچى موسىلمانا ب ۋى لەزى بەرسقا گوتنا خودايىن مەزن دا، و
ئارەق ھىلا**

.....
.....

دقى چارى

کەسى ئارەق ۋە خۇر وەكى وي زاروکىن بچىكە يىن كۆ نەشىت دەستا ژ يارىكىن خۆ بەردەت، هەتا كۆ يارىيە كا ژ يارىيەن خۆ باشتىر و ب بەهاتر بىبىن. مرووف ژى ب ۋى شىيەيە نەشىت دەستا ژوى تىشى بەردەت يىن كۆ خوشىئىن ژى دېنىت، هەتا كۆ تاشتەكى خوشىت و ب بەهاتر نەبىنىت، ھەر وەكى كا چەوا دۇزمۇن ھىرلىشى ناكەتە سەرتە هەتا كۆ لەشكەرەكى باشتىر ژىن تە

ھەبىت، پىغەمبەرى خودى ژى (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ) ئەف كارە كر، حەزىكىن و رازىبۈونا خودى د دلى موسىلماندا دا چاند و وەل موسىلماندا كر كۆ چ تىشت ژ رازىبۈون و حەزىكىندا خودى ل دەف وان پىروزتر نەبىت، و موسىلمان فيرى هندى كرن كۆ بەردەوام خودايىن مەزن چاڤدىرە ل سەر موسىلماندا، و ھەر كريارە كا ئە و بکەن يان ژى يا فەشارتى خودايىن مەزن دېنىت، ژ بەر كۆ ئەگەر مرووفى موسىلمان حەزىكىندا خودايىن مەزن دلى دا نەبىت و ھەست پىن نەكەت كۆ خودايىن مەزن بەردەوام وى دېنىت ئە و جارا نەشىت دەستا ژ گونەھ و شەھوەتىن خۆ بەردەت.

بى گومان دەستبەردان ژى كارى خراب ھەر ل دەستپىكى دروستكىندا جڭاکە كا نوى كارەكىن ب ساناھى نەبۇو، بەلىن پا پىغەمبەر (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ) يىن بەردەوام بۇول سەر ھارىكارييما موسىلماندا بۇ ھىللانا ژى كارى خراب، و بەردەوام بۇ وان بەحسىن خرابىيەن وى يىن مەزن و فەشارتى دكر و وەسف دكر و دگوت كۆ هندى ئارەقە (أَم الْخَيَاثَ) ھە ئانكى دەيىكا ھەر پىساتىيە كىيە، و دگوت (إنها مفتاح كل شر) و ئارەق كلىلا ھەر خرابىيە كىيە، هەتا كۆ گەھشتىيە وى رادەيى كۆ كريين و فروشتن و ديارى كرنا وى خۆ بۇ كەسەكى نە موسىلمان ژى ھاتە حەرام كرن ل سەر موسىلماندا، و نەفرەت (لەعنەت) ل ھەر ئىكى ھاتە كرن يىن كۆ كار ل سەر بکەت ب ھەر شىوهكى.

ئەرى ئەف دورپىچىرنە بۇ سەر ئارەقى بەسە كۆ ب شىوهكى
ئىك جار بەيىتە ھىللان

پشتى بارودوخى حەرامبۇونا ئارەقىن جىگىر بۇوى و كريين و فروتن و بهرهەمئىانا ئارەقىن گەلەك كىيم بۇوى، و خەلک ب ھندەك باھەتىن مەزىتىر ۋە مژوپىل بۇوىن، پېغەمبەرى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) سزايدىك (حەدەك) بۆ وان كەسا دانا يىن كو ئارەقى ۋە دخون، سزايدىك مەعنەوى يىن كوچ جارا نەھىيە ڙېير كرن و بىن تولۇشەكىرن، ڙېھەر كۆكەسىن ئالۇدەبۇوى كەسەكىن نەساخە پىدىشى ب چارەسەرىيىبە، ئەبۇو ھورەيرەدى پازىبۇونا خودى لى بىت گوت: كەسەك ئىنا دەف پېغەمبەرى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) كو ئارەق ۋە خار بۇو، پېغەمبەرى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) گوت: **لى بىدەن، قىچا ھەر ئىكى ب شىوهكى قوتا ھندەكا ب دەستى و ھندەكا ب نەعالى و ھندەكا ب جلکى خۇ، قىچا دەمن ئەو كەسە چووى، ھندەكا گوتى: خودى تە شەرمىز بىكەت، پېغەمبەرى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) گوت: وە نەبىزىنى و ھارىكارىيَا شەيتانى ل سەر برايى خۇ نەكەن.**

ڙېھەر كو مروف يىن لاوازە و ئىمانا وى كىيم دىبىت چ جارا چىروكى ئارەقىن و ئالۇدەبۇونا وى ناهىيە راۋستانىدىن د ناڭ مروقايدىتىن دا ب ئىك جارى، و دا كو نىشىن بھېت يىن پاراستى بىت ڙەھەر بېھوشىكەرەكى، و هەمى پەنجەرىن ئالۇدەبۇونى بھېنە گرتىن، پېغەمبەرى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ئاشكەرا كر كو ھەر تىشەكىن سەرخوشىكەر بىت خۇ چ جور و ناڭ بىت دى حوكىمىن ۋى تىشى وەكى حوكىمىن ئارەقىن بىت، و ئەم پاشقە لى دايىن ڙەھەر تىشەكىن مروفى لاواز و خاڭ بىكەت و يىن ب زيان بىت بولەشى، و گوت ھەر تىشەكىن گەلەكىيا وى كەسەكى سەرخوش بىكەت پېچەكىيا وى تىشى ڑى ھەرامە، و ئەم ھشىار كرین ڙپاستىيەكا ترسناك كو بىكارىيىانا ماددىيەن سەرخوشىكەر و ئارەق ھەر تىشەكىن جوان ڙناڭ دېبەت، و دلىن خودانى خۇ ۋەق دكەت و دى ڙتىزىكىيا خودايىن مەزن بىيار كەت. **(خۇ گەلەك ڙ ئارەقىن بىدەنە پاش، چونكى سويند ب خودى ئىمان و ئالۇدەبۇونا ئارەقى د دلەكتى دا كوم نابن، و ئەگەر كوم بۇون ئىك دى يى دەرىختىت)**

**بەلى بوجى ئارەق و ماددىي
بېھوشىكەر د بەربەلاقن ل وەلاتىن
موسلمانا**

من د ڦیٽ ل سه ر ڦیا زا
پیغه مبه ری خودی بم (عَلَيْهِ السَّلَامُ)

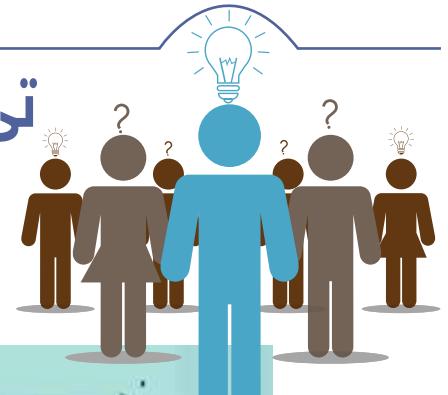
به لئن پا ئه ز ئاره قئ ڦه ناخوم، و ئه ز نه ئالوده بو وي ماد دین سه رخوش که رم.

ڦیجا ئهم چ بکهین؟

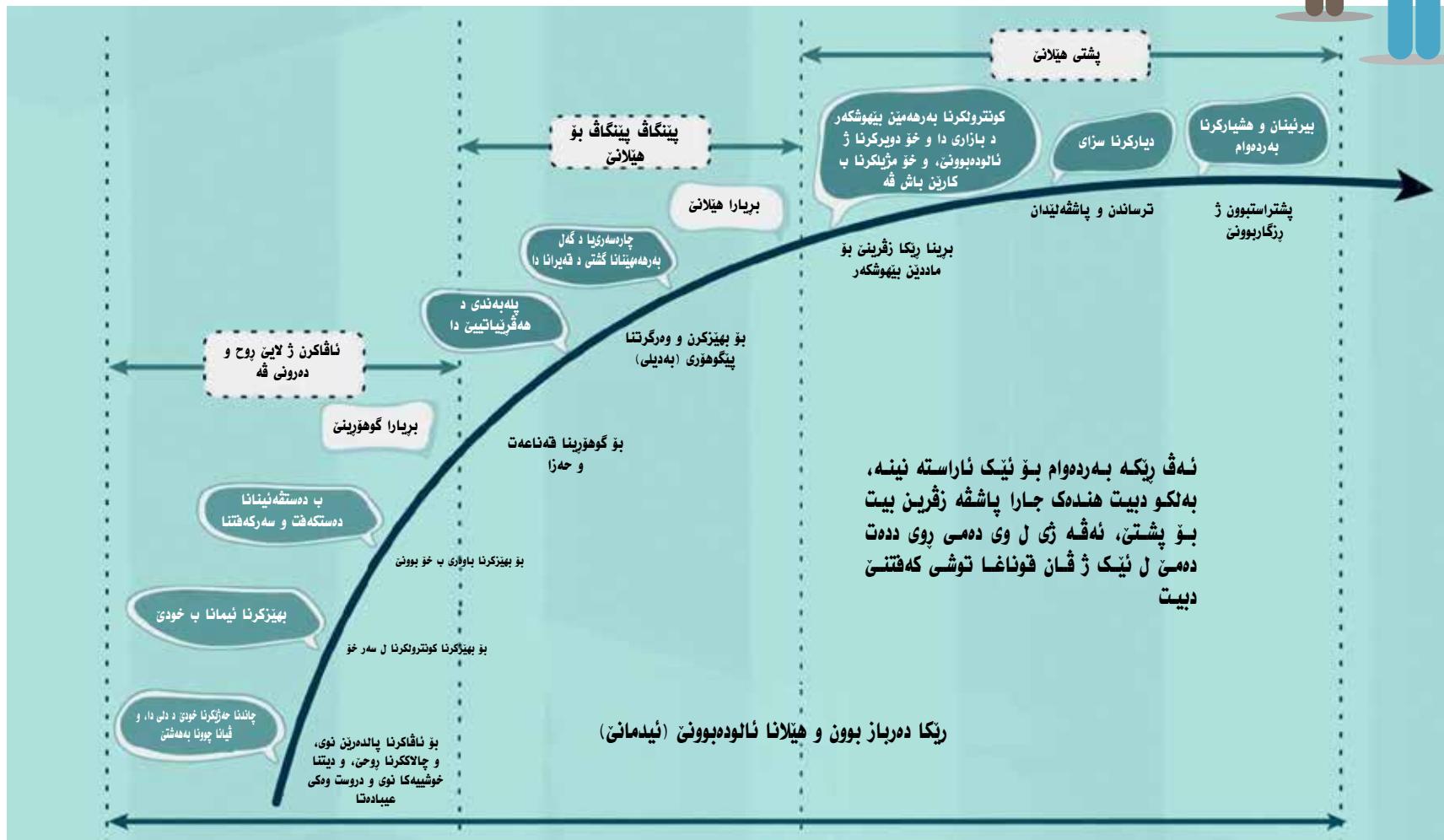
پید ڦیه ل سه ر مه چا ف ل ڦیا زا پیغه مبه ر (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بکهین.

و پید ڦیه ئه م نه هیلين نه فسین مه به ڻنه گريدان ب هنده ک ماد دیياتا ڦه و ڙيانا مه بکه نه ئی خسیر ڦن ده ستیت خو، یان ب هنده ک حه زین بیعه قلانه ڦه کو پاش نه شیئن خو ڙئ خلاس بکهین

تی بگهه و بیینه

پیغامبری خودی (عاصمه) ب هرمان و هاریکاریبا خوداین مهزن شیا وہ ل موسلمانا بکھت کو ب جاره کئ دھستا ڙ فخارنا عاره قئی به ردهن، و ئه د دھمکی دا ئه و دھمکی دریڙ بولو کو ئه تووشی ئالوده بولونا وی بیوون و دگھل دژیان، بھلی پا پیغامبر (علیهم السلام) ب شههربازی یا خو، و ب زیما نهخشیه کئ دانای فه، کو ئه دشینن ب کورتی ب فی شیوه دیار بکھیں.

ئەف رىكە بەردەوام بۇ نىيڭ ئاراستە نىنە،
بەلەكۇ دىبىت ھندەك جارا پاشە رېقىن بىت
بۇ پشتىن، ئەقە ئى ل وى دەمى روى دەدەت
دەمى ل نىيڭ ژ فان قۇناغا توشى كەفتىنى دىبىت

بینه و هزر تیدا

خوداین مهزن پیز یا ل مروفی گرت، و ب دهستین خو مروف یعن دروست کری، و پوح یا داین، و فرمان ل مهلا تکه تان کر کو ئه و وک ریزگرتن و قهدرگرتن بچنه سو جدی بُو با بن مه ناده می (علیه السلام)، و خوداین مهزن زولم کرنا ل سهر نه فسی یا حه رام کری ب هر ئه گه ره کن هه بیت، و خو کوشتن یا حه رام کری خو ئه گه ر چهند کاودان د نه خوش بن، و مروف یعن هو سایه ده من کو ژ خوداین خو دویر دبیت تو شی لاوازی و داکه فتنی دبیت، هر ژ بهر ژنی چهندی په ناین دبهت بُو ماد دین بیهو شکه ر، و ب ژن چهندی دی چاره نشیس خو پاده ستی بره زه بونی که ت.

بهلن پا تیک ز نافین خوداین مهزن (**الْحَفِظ**) -ه ثانکو **ئه وه یعن کو به ندین خو دپاریزیت**، و حه ز مه دکهت و حه ز ناکه تن کو دوماهیکا مه ل سه ر ژنی بیت، لهوما هر پیکه کا به ری مه بدته تیچوون و به رزه بونی یا ل سه ر مه گرتی.

خوداین مهزن دبیزیت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْحُمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَرْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [٩٠] ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْحُمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنِ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْثُمْ مُنْتَهُونَ﴾ [٩١] [المائدة: ٩٠ - ٩١].

ژ به رکه و بینه بیرا خو

گه شتا پیغه مبه ری (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَبَرَّكَاتُهُ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ) و سه رکردا یه تیا جفا کی دی یا به رده وام بیت ب ژن پرسیارا خواری:

کومه کا مهزن د ناٹ جفا کی دا ب دهستن هه زاریی و دهستکورتیی دنالن، و پیکاری گولا تممه نن گهنجی ددزیت و ژ ناٹ دبهت، ئه ری چاره سه ری چیه؟

ئه قه ئه و پرسیارن یعن کو دی ل وانا بھیت ئاشکه را کهین ب حه ز کرنا خودی ...

فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ

[المائدة: ٩١]. «فِتْحًا هُوَيْنَ دَيْ فَى چەندى بەس كەن؟»

ئەو كەسىن عەبدىنیبا خوشىيىن خۆ دكەن ج جارا ئازاد نابن، ج جارا باوهەرنەكەن كوشەھوت و خوشى ل سەر كەسەكى زال بىن ئەو بشىت پۇزەكىن سەركەفتەكى ل سەر دوزمنەكى خۆ بىنىت، دەستپېكى نەفسىيىن خۆ ژ دېشكەتا شەھوەتا رىزگار بکەن، ئەگەر هوين دېنى مەيدانى دا ب سەر كەتن دى دەھمى مەيدانا دا ب سەر كەن. الشیخ البشیر الإبراهيمى: ژپەرتوكا، عيون البصائر.

تو كارەكى خەلەت دكەى. .. يان **تۈين بۇويە ئائۇدەبۇويىن (مودەنلى) گونەھەكى**. .. يان ژى **ھەقلىيەن خراب دورا ل تە گرتى و تە ب دروستى دېيت كەن** **واقعى خراب بگوھۇرى** **قان دەھ خالىيەن ل خارى ئەنجام بده.**

ئەگەر تو توشبۇويىن ئىك ژ قاناي:

١. ئارىشەكا خۆ ديار بکە يا كو تو توش بۇويىن (سەحكە ليستا رەش ئەوا د لايپەرى دېش دا)
٢. بۆ ماوى حەفتىيەكى هەر شەف بۆ ماوى دەمزمىرەكى دەمەن خۆ تەرخان بکە بۆ كرنا عبادەتى بۆ خودى، دا كو پىتر خۆ نىزىكىن خودايىن مەزن بکە، و گەلهەك دعوا بکە، و گەلهەك قورئانى ب رامان ۋە بخىنە. و ھەول بده كو ھەمى رەمەزانا ب تىن بۆ عبادەتا تەرخان بکە، و ۋەن دەرفەتىن ژ دەست نەدە.
٣. داخاز ژىپىرنا گونەھان ژ خودى بکە، ئەو گونەھىن بەرى نوکە بەردەوام تە كرین، و ھزر د راوسىيانا بەرانبەر خودى بکە ل ٻۇۋا قىامەتى.
٤. ل كەسەكى بگەرە كو تە باوهەرى پىن ھەبىت، و ئارىشا خۆ بىرچى و داخازا شىرەتا ژى بکە، و بلا ھارىكاريپا تە بکەت ھەتا ژ فى چەندى دەرباز بېي.
٥. دەست پىن بکە ب كىمكىرنا ۋى كارى تە دېيت بەھىلى ھىدى (تىدرج) و پىلانەكىن بۆ فى چەندى بدانە، و داخازا ھارىكاريپا ژ كەسىت بىپور بکە بۆ فى چەندى، دا كو عەقلنى تەئارام بىت.
٦. وان كىشە و ئارىشا بىنە پىش چاھىن خۆ يىن كو تو و ئەو كەسىن دى ژى سەرا ۋى كارى توش بۇويىن، و ل سەر دىوارى ژورا خۆ يان ژى ل سەر موبایلا خۆ وان وينە و ۋىديويا بدانە يىن كو دېنە ھارىكار دا كو تو خۆ بگوھۇرى و ۋى كارى بەھىلى.
٧. رۇزەكى دەست نىشان بکە بۆ ھندى كو تو دەستا ژ فى كارى بەردەى، و سوزى بده خۆ كو تو جارەكا دى نازقىرييە ۋى كارى و سوزى بده خودايىن مەزن كۆ فى كارى بەھىلى.
٨. ژ وان ھەمى تشتان دويير بکە ۋە يىن كۆ فى كارى دەئىنە بېرا تە، و ژوان كەسا ژى دويير بکە ۋە يىن كۆ تو ۋى كارى ئەنجام بدهى، و پىكولا بکە كو ھندەك ھەقلىيەن نوى و باش بۆ خۆ پەيدا بکەى.
٩. پىكولا بکە كو بەردەوام خۆ مژىلى خاندىندا پەرتوكا يان كرنا وەرزشى يان ھەر كارەكى باش بکەى.
١٠. بەردەوام بە ل سەر ئامادەبۇونا وان پۇينىشىن و ديوانىن بەحسىن خودايىن مەزن و ئامۇزگارى تىدا دەھىنە كىرن خۆ پشتى تو ۋى كارى دەھىلى ژى ھەر يىن يەردەوام بە، ھەروەسا پىكولا بکە ھارىكارىپا كەسانىن دى ژى بکەى دا ئەو ژى وەكى تە بشىن دەستا ژ قان گونەھە و خەلەتىيَا بەردەن.

لیستا رهش

یا هندهک ژوان نهريتىن كريت و گونههين بهربهلاق

1. كىشاناجكارا ب هەمى جوريىن وى قە، و ب كار ئينا ماددىن بىھوشىھەر.
2. گوتىن كريت بۆ كچىن خەلكى ل سەر جاددا يان ئى ب تەله فۇنى، و دروستكىرنا پەيوهندىيەن نەشەرعى د گەمل وان.
3. سەحكىرنا مالپەرىن بىرەشت و نەدروست، و مانا ل سەر ئىنتەرنېتىن بۆ ماوهەكى درېڭىز بن كارەكى دەست نىشان كرى.
4. ئالۋەدبوونا سەحكىرنا مالپەرىن تۈرىن جەڭلىكى و كەنالىيەن بىن مەفا، تا وى رادەي د دەمى خاندىن و كاركىرىنى زى دا، ل سەر حسابا پشتگوھ ھافىتىا كارىن گرنگ و خىزانى.
5. قوماركىن ب هەمى جورا قە، و كرنا يارىيا، و روئىنىشتىا ل كافيتىريا بۆ ماوهەكى درېڭىز.
6. مانا ژ دەرقەي مال ھەتا درەنگى شەق ب شىوهكى بەردەوام.
7. كەلەك خارن د هەمى دەما دا.
8. تېستىا درېڭىز، و ژ دەست دانا نېشىز و كارىن گرنگ.
9. دويىكەتن و پشتىدانا خاندىدا قورئانى، و نەچۈونا مىزگەفتى بۆ نېشىزىن ب جەماعەت.....
-10

وانا ههشتى

حەرامبۇونا رىيابىت
شەركىن د گەل ھەزارىيىت

ب ناڻي خودي و ل سه ر بهره که تا خودي

پرسيا ر

سيڪا مروڻان ل ڙير هيلا هڙاريئن دڻين، و نه شين پيڏفيئن
ڙيانا خو دابين بکهن، برسياتي مروڻاتيئا وان ڙوان ددزيت
و كه رامهت و قه درئ وان ڙ ناف دبهت و ب كيمترين بها
دفروشيت، و بن کاري گولا ته منه نه گنهنجيئن وان دميزيت و
هشك دكهت بن به رابه ر.

ئهري ئه گه رئن هڙاريئن چنه؟ و ئه م دئ چهوا شين ڙ
هڙاريئن پذگار بین؟

چهوا دئ همه مي که لئن مروڻا شين ب ڙيانه کا خوش ڻين؟

بو به رسقا ڦان پرسيا را دئ لئ گه ريانه کي د ڙيانناما
پيغه مبه رئ خودي دا که ين (عَلَيْهِ السَّلَامُ)

ئاخفتن خوش و شرين نا بيٽ ، ئه گه ر ب
به حسکرنا باشترييني مروڻان نه بيٽ

55 قى ئىكى

جەن گزيرتا عەرەبى ھەريمەكا بىابانى بۇو، و خودان داھاتەكى سىنوردار بۇو، ژ بلى ھندەك جەما وەكى بازىرى ئائىف و بازىرى يەمامە و بازىرى مەدینى، ژ بلى كارى خودان كرنا پەزى چ چالاكىيەن بازارگانى نەبوون، و قورەيشيان بازارگانى ھەمى داگىركىرپۇو ئەقە ژى ژ بەر كو ھندى كو (بىت الحرام) ئانكۇ كەعبە ل وېرى بۇو. و پەريا خەلکى مەدینى ژ ئويجاخىن (ئەوس و خەزەج) ل وى دەمن كو پىغەمبەر (ع) هاتىيە مەدینى خودان چەند دارقەسپىن كىيم و لاواز بۇون. ئەقە ژى ژ بەر وان شەپىن بەردەوام يىن كو پۇي ددان د ناۋەرا وان ئويجاخان ھەمى رەز و بىستانىن وان ژناف بىرپۇون، و ب مفاتىرين و سەركەفتىرىن كەس د ناڭ ۋى قەيرانى دا بازارگانىن جوهى بۇون، ژ بەر وان پارە ب دەين ددا خەلکى و زىدەتر ژ وان وەردگىرت ئانكۇ پىبا دخار، و بازار و بازارگانى كونتۇل كىرپۇو، د گەل مشەختىبۇونا پىغەمبەرى (ع) ژمارا بىران بۇ ئەوان پىرلى دهات، و كوم كومە دهاتنە مەدینى و مال و سامانى خۆ ھەمى دەپىلا مەكەھى ژ بەر ھندى دا كو پىغەمبەرى (ع) ب سەر بىخن و پشتەۋانىي بۇ بىكەن.

**پىغەمبەرى خودى (ع) چەوا دى شىت ئابورىيەكى مەزن و
بەيىز بۇ خەلکى مەدینى دروست كەت**

-
-
-
-

دوقندي دووچي

ئارمانجا پىغەمبەرى خودى (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ) ب تىن بىندىرىنى
ئاستىن ژيانىن يىن تاكە كەسى نەبۇو، بەلكو پىكولا
ھندى كر كو گەشەيەكا بازركانى بۆ جشاڭى
ھەمېن دروست بکەت، ھەروەسا پىكولا ھندى
دكر كو خەلکى ژھندى رىزگار بکەت كو ھندەكىن
دى وان ب كار بىينىت، ول سەر قىن چەندى ھەمېن
پا خەما وى يامەزىن دروست كرنا دەولەتەكى
نۇي بۇو، دەولەتەك كوتىدا تاكە كەس گەلەك ب
خوشى و ئارامى تىدا ژيانا خۆ ببورىين.

پىغەمبەرى خودى (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ) ب رىكا ۋان سى بازنا دەست ب لېين و چالاكيما كر:

١. ئازادىرىنا ھىزا كارى د ناخى مروفى دا،
٢. رىكسىتنا لېينا مال و سامانى، د كومىرن و بكارئىنانى دا.
٣. كاراكرنا جشاڭى و جەيىن كاركىنى بۆ گەشەپىدانى سامانى و نەھىلانا ھەزارىيى.

پىغەمبەرى خودى (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ) ب كىيىشكى ژ ۋان دى دەست پى كەت

.....
.....

مروف بنه ماين پهيدا كرنا سامان و مالييه، لهوما بن پيکول و خو زه حمه تدان نه پاره ب دهست دكه قفن و نه سامان گهشه دكهت، ز بهر هندى پيغەمبەرى خودى (ع) بهرده وام كار يىن بلند داناي و ئەم يىن پاشقه لى دايىن خازخا زويكىين بکەين، ئەنسىن كورى مالكى خودى زى رازى بيت دېئزىت، زەلامەكىن (ئەنصار) خەلکى مەدینى هاتە دەف پيغەمبەرى (ع) و داخازا هارىكارىيىن زى كر، پيغەمبەرى (ع) گوته وي: ئەرى تشتەك د مالا تە دا هەيء؟ بەرسى دا و گوت: بەلىن قوماشەكە ئەم هندەكىن دكەينە بەر خۇ و هندەكىن ل سەر دروينىنە خار، و ئامانەكە ئاقىنى زى فەدھوين، پيغەمبەرى خودى (ع) گوت: كى دى شان ز من كريت، زەلامەكى گوت ئەز دى كرم ب دەرھەمەكى، پيغەمبەرى (ع) چەند جارا گوت: كى دى ز دەرھەمەكى زىدەتر پى دەت، زەلامەكى گوت ئەز دى ب دوو دەرھەما كرم، پيغەمبەرى (ع) دايىن و دوو دەرھەم وەرگرتەن و كرنە دەستىن وى زەلامى دا و گوتى: هەرە ب دەرھەمەكى خارنى بۆ مالا خۇ بکە، و ب دەرھەمنى دى بقەركى بکە و بىنە دەف من، ئەو زەلام زى چوو كرى و زقىرى ۋە، پيغەمبەرى (ع) ب دەستىن خۇ دەستىكى وى بۆ شەدان و گوتى: دى هەرە دارا پىن بکە و بفروشە و بلا پازىدە رۇزىن دى ئەز تە نەبىنەم، ئەو زەلامە زى چوول سەر وي كارى و پشتى پازىدە رۇز ب دوماھىك هاتىن هاتە دەف پيغەمبەرى (ع)

و يىن بوبويه خودانى دەھ دەرھەما، ب هندەك قى پارەي جلک و خارن كرین، پيغەمبەرى (ع) گوتى: ئەقە بۆ تە باشتە كو تو بەيى خازخا زويكىين بکەي و نيشانەك ل نافچا قىن تە بەيتە كردن ل رۇزا قيامەتن، و خازخا زوكى دروست نىنە بۆ ج كەسەكى ئىلا كەسەكى كو كەلەكىن هەزار بيت، يان كەلەكىن دەيندار بيت، يان زى بھاين خوييەكىن ل سەر ھەبيت. هەر وەسا پيغەمبەرى (ع) هند كاركىنا حەلال يابىندى كرى هەتا كەھاندىيە ئاستى كرنا جىهادى، و بەرده وام خەلک هانددا ل سەر كاركىنى خۇ ئەگەر رۇزا قيامەتن زى بھيit، دەھمان دەم دا ئەم يىن پاشقه لى دايىن ژئىسراپ و زىدەمەزاختنى، دا كو موسىلمان نەكەقە دىن دەينان ۋە، و ئىك ژ پەروردەيا پيغەمبەرى (ع) بۆ موسىلمانا ئەقە بوبو كو نقىزىجا نازەي ل سەر كەسىن دەيندار نەدكر ھەتا كو كەسەكى دەينى وي دابا.

ئەرى ھاندان ل سەر كاركىنى
ب تىن بەسە بۆ هندى كو
خەلک زەنگىن بىن

پیغه مبه رئ خودئ (عليه السلام) کارکرن ل بازییری مه دینئ بهر فرهه کر، و خله ک هاندا دا کو زه شیئن خو یین هیلای و مری بچینن، هه روہ سا مولسان هاندان کو کاری گوه پینی بکنه و چاندنی پیکفه بکنه هه روہ کی چهوا خله کی مه دینئ د گه ل برایین خو یین مشهختی پیکفه کار دکر ئه و ده من کو د گه ل پیغه مبه رئ (عليه السلام) هاتینه مه دینئ. هه روہ سا پیغه مبه رئ خودئ (عليه السلام) مفا ژ شیانین خله کی مشهختی یین بازرگانی دیت و شیا بازاره کن سه ربخو جودا ژ بازاری جوهیا دروست بکه ت، و دوی بازاری دا پیبا و کونترولکرنا بازاری تیدا هاته حه رام کرن، و هه میبا ما ف هه بوبو چالاکیین خو یین بازرگانی تیدا ئه نجام بدهن بئی ج هه رجه ک ل سه روان بهیته سه پاندن، پیغه مبه رئ خودئ ژی (عليه السلام) چافدیریا لشینا بازاری دکر و ریگری ل کرنا فیل و حیله و نه دروستیا ته رازیین دکر

بھلن گرنگترین تشت د فی بواری دا کو ئایینن ئیسلامن گله ک دژیا یه تیبا وی کری ئه فه بسو یا کو دیېزئنی (پیبا)، ئیسلامن خودانیین فی کاری ب کریتیرین سیفه ت ناٹ کرن، و خوداین مه زن زی جهنگ ل دژی وی کھسی پاکه هاند یئن کو فی کاری بکه ت، پیغه مبه رئ خودئ (عليه السلام) گله ک دوپاتی ل سه رگونه ها پیبا یئن کر هه تا کو ژ وان حه فت گونه هیئن مه زن یین مروضی د هیلاک دبه ن هه ژمارت، هه روه کی دیېزیت (خو دویر بیخن ژ وان هه ر حه فت گونه هیئن مه زن یین کو مروضی د هیلاک دبه ن، صە حابیبا گوت ئه و کیزکن؟ پیغه مبه رئ خودئ (عليه السلام) گوت: خارنا پیبا ی.

بوچی ئه گه فا دژوار هاته کرن ل سه ریبا ی

نمونا که سین ریباخور و هکی نموننا گیانه و ری هاشتپیه (اختبوط)، دی گیانه و هر کن فه ده ل نیشه کا ده ریای گریت هندی پیکولا بکهت خو ژی رزگار ناکهت، هه تا کو خو ژ پییه کن وی رزگار بکهت ئه و دی پییه کن دی ل دور وی ئالینیت، پاش دی ژن نیچیری بهته بنن ده ریاین کول ویری بخوت بن کو ج به رگریین ژ خو بکهت، ریبا ژی که سین زنگین زنگینتر لئ دکهت بن کو ئه و که سه هه وله کن بدنه، ول لاین دی ژی که سین هه ژار دئیخیته د بن بارین گران ۋه بن پاوستیان، و دهستن خو ددانه سەر سامانى وان هەزارا ب ساناھیترين رېیک، ئەف نە خوشیيە گەلە کا بەربەلاڭ بۇو ل دەف جوهیان، پېغەمبەری خودى ژی (ع) ئەف چەندە ژ دهستىن وان ئىنا دەر، و بەرانبەر ژىن چەندى موسلمان ھاندان بۆ کارین دانا خىرا و دانا زەکاتى ژ مالى خو، و ھارىكارىيىا هەزارا بکەن، نە ب تىن بۆ مروقى بەلكو موسلمان ھاندان کو ھارىكارىيىا هەر خودان رەھى بکەن، و پىگرى ل که سین زنگین کر کو ئه و ب تىن بازارى كونتrol بکەن، و گەف ل وان كر و سزا دانا بەر وان که سین کو ژى كارى دکەن، پېغەمبەری خودى (ع) د گەل ژن چەندى هەمییى پالدەره کن ب ھىز بۇو، بۆ کارى بازرگانىي ھەر وەسا کەسین بازرگانى دەستپاڭ د بەھەشتىن دا ل رېزا کەسین شەھيد و راستىگو دانا.

ئەری بوچى پتىيا ھەزارىن جىهانى يىن ل وەلاتىن مۇسلمانا

-
.....

من دقیت ل سه ریبازا
پیغه مبه ری خودی بم (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَسَلَّمَ)

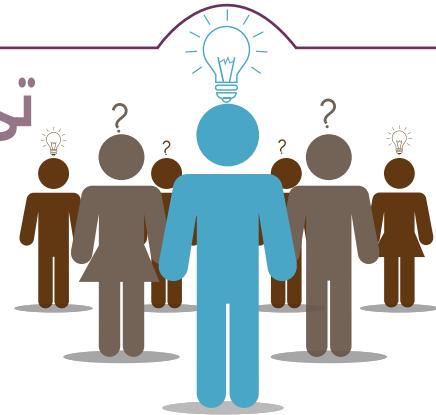
به لئن پا ئه ز ریبایتی ناخوم، و فیلا د کیشان و پیقانی دا ناكه م

قیجا ئهم چ بکهین؟

پیدقییه ل سه ریبازا پیغه مبه ری (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَسَلَّمَ) بکهین.

و پیدقییه کارین خو به رفره هتر لئن بکهین، و ئاستن ب کارئینان و مه زاختن کیم بکهین، دا کو خو ژ دهینداری دویر بکهین، و نه ئه قه ب تنس بکو پیدقییه هاریکاریا ههزار و ده ستکورتا بکهین، و هاریکاریا وان بکهین هه تا کو دبنه خودان داهات و کارین سه ربخو.

تىّ بىگەھە و بىيىنە

پېغەمبەرى خودى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ب رېئىمايىن خودايىن مەزىن شىا ب شىيەتكىن ھەزارىيىن كىيم بىكت، ھەروهسا شىا پىتر ۋىن چەندى پىش بىيىت ب رېكا ۋان سى تەوارا:

جڭاڭ

- ب ساناهى كرنا ئىنگەھە كاركىنى
- خۇ داندا د گەل ئىك بۇ كارىن خىرخازى
- ھاندان بۇ تمامكىرن و بەزداركىنا
- موسىمانا د گەل ئىكودوو

سامان و پارە

- رىيگىرلىكىنا ھەنگرتىنا تىستان.
- حەرامكىنا رېبىاين و ھاندان ل سەر كريىن و فروشتتى.
- حەرامكىنا فيل و غشە كرنى.

مروف

- ھاندان بۇ كاركىنى و كارى دەستى.
- ھاندان ل سەر فيئربۇون و خۇ شارازاكىنى.
- پاشقەلىيداندا ژ خازخازوكىنى.
- كىيمكىنا مەزاختنى و پاشقەلىيداندا ژ زىدە مەزاختنى.
- خۇ دويىركىن ژ دەينىكىنى

چارەسەرييا ھەزارىي

بیینه و هزر تیدا بکه

خودایین مهزن خو ژ وی دهمن ئەم دروستکرین پزقى مه يىن داي، بەلكو بەرى مه بدهت ژى هيپشىتا ئەم د زكى دەيکىن خو دا پزقى مه ددا، و ب ھېز و شيانىن خو ئەگەر يىن پزقى يىن بۆ مه و هەمى چىكىرييا ئامادە كرينى و ئەفە ژى حەزىكىرنە كە ژ دەف وى بۆ مه، و بۆ مه ئەف هەسارە يَا ئامادە كرى يَا كۆ خىر و خىراتىن وى ل سەر مه د بەردەوامن د ھەمى دەما دا. و د ناخوخىا عەردى دا بۆ مه كارگەھە كاگەلەك مەزن يَا دانايى كوب بىدەنگى و بىن پىسکرنا زىنگەھەن بۆ مه كار دكەت كو توپقى د ناڭ دەنەنەن دا بۆ مه دگەھىنيت و بۆ مه دكەتە بەرھەم و دەخلودان، و بۆ مه عەسمان ژى يىن كرييە كوگەھە كا مەزن يَا ئاڭى ب ھارىكارىيىا ھەندەك عەورىن سەڭ ھەرگاڭە كا بېتىت بۆ مه چىك چىك دئىنېتە خارى ل سەر وى جەھى خودى بېتىت بىن كو بچىنە د ناڭ ئىك دا، و مرووف ژۇنى كارى ھندە مەزن د بىن ئاگەھەن، و سوپاسىيىا شان نىعەمەتا ناكەن، و د گەل ۋىن چەندى خودايىن مەزن باشترين پزقدەرە (الرزاقي) كوج مروۋا بەلكو چ گيانەوەرا ناھىليتە بىن پزق خو بۆ چەند دەمەكىن كىيم ژى ژ وان بىن ئاگەھە نابىت .. تو ژى پشت راست بە ! چ جارا خودايىن مەزن تە ژ بىرناكەت.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ ٢٧٨ فَإِنْ لَمْ
تَفْعُلُوا فَأَذْنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا
تُظْلِمُونَ﴾ ٢٧٩﴾ [البقرة: ٢٧٨ - ٢٧٩].

ژبهربىكە و بىنه بىرا خو

كەشتا پىغەمبەرى خودى (عَصَمَ اللَّهُ) دى ب ۋى پرسىيارا ل خارى يَا
بەردەوام بىت:

ھەتا نوكە ژى چەندىن جفاكىن جودا يىن ئازارا دېيىن د دەستىن زول و زوردارىيىن دا، و مافىن وان يىن دھېتە بەر زە
كرن، و بچىكتىرىن مافىن ژيانە كا ئارام يىن ژ دەست دايىن، قىجا چارەسەرى چىيە؟

ئەفە ئەو پرسىيارن يىن كودى ل وانا بەيت ئاشكەرا كەين ب حەزكىرنا خودى ...

ئەرى تو دزانى؟

كۆ سامان و پارى سىن زەنكىنلىرىن كەسىن جىهانى هندى سامانى (٤٨) وەلاتىن ھەۋارى ! و سامانى (٢٠٠) زەنكىنلىرىن كەسىن جىهانى زىدە ترە ئى (٤١٪) ئى سامانى خەلکى ل سەر عەردى دېزىن ھەمىيەن.

دەرىئەنچام و سزاپىن وان

- راوسىتىانا ئىشىنا پارەدى د ناڭ چىڭكى و بازارى دا
- زىنەبۇونا بىن كارىيەن ئەنچامىن نەبۇونا پارەدى
- بەلاقبۇونا ھەۋارىيەن و تاوانا

- نەمانا سەرمایىكىن پاڭچى ل بازارى
- زىنەبۇونا پارەدى بىن بەرالىبەردىكى راستەقىنە (بەرتىل و دىرى..)
- كىيمبۇونا دەرەقەتىن كارى د ناڭ چىڭكى دا
- بەلاقبۇونا بىن كارىيەن / بەرتىل / نەمانا شارەزايىن و زىزىكىيىن/...

- زىنەبۇونا مالى زەنكىندا بىن ھەولۇن و مەترىسى بىن
- زىنەكىندا ماندى بۇونا ھەۋارا ب تىنى ۋېبرەر يېقەنلى ئىشاندا خۇ، و بىن كوبىگەنە داھاتەكى باش.
- دەستىسەرگەرلەنما ئەۋارا ب ساناهىتىرىن رىك.
- داگىكەرلەنما بازىرا و حوكىكەندا د قان بازىرا دا

- كىيمبۇونا سامان و پارى تايىبەت بۇ بەرھەمەيتىنانى
- چىرىكى و دەزلى داندا خېردا دا
- كىيمكەرلەنما ئىشىنا پارەدى د بازارى دا
- كورتەيتىنان د بودجى دا، پاشى دەنگەرلەنما پارەدى زىنە

- زىنەكەرلەنما پارەدى و سامانى ل سەر زەممەتا خەلکى سادە
- كىيمبۇونا باوەرىيەن د ناڭ كەسىن بازارى دا
- ئالۇزكەرلەنما يېكىن بازاركەن و گەلەك خەرجىرىن
- كىيمبۇونا دەرەقەتىن بەرھەمەيتىنان و نەمانا بەرەكەتى.
- زىنەبۇونا كىشى ل دادگەھان.

كىيە ھەۋارىيە ل جىهانى دروست دەكتە؟

ئەگەر تە بېتىت نەيىيە ئى زەنكىنلىيا مەزن و نەئاسايى بىزانى، و بىزانى كا بوجى ھەر ژمارا ھەۋارا د زىدەبۇونى دا يە، ئى ئەركىن ل خارى ئەنجام بىدە.

1. ناڭ و نىشانىن نەخوشىيەن بىگەھىنە وەسف دەرىئەنچامىن وى.
2. ئان نەخوشىيە ل دېڭەتلىك دەرىئەنچامىن وان رېز بىكە.

ناڭنىشان

خارىدا بىلەن

ھەنگەرلەنما ئىلەنلى يەندرۇست

خابكارى

فييل و غشەكىن

وەسفا نەخوشىيەن

ب دەستت فە ئىننانا ژمارەكە مەزن يَا گۈرۈپەستان، يان ئى پېندا ئەن پەلە پۇستا بۇ ھەندەك كەسىن دەستىشانلىرى ب تىن ب نەھەقى.

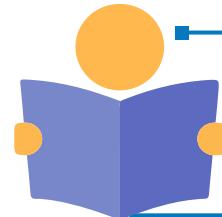
داندا دىينى بۇ كەسىن پېنۇقى و ھەۋار، ۋېبرەر زىنەدە وەرگەرتىا ئى دىينى د ماۋەكىت دىياركىرى دا.

نە ئاشاندا پارا ۋە لايىت زەنكىنلەن ئەن، و بازار پېنەكەرلەنما ب ئى پارەدى، بۇ مەبەستا پارىزگارىكەرلەنما ۋە ئى پارەدى.

ب دەستت فە ئىننانا پارا ب رېتكا قىيل و قىتابىغا، ھەروەسا ب دەرەقتى دىتنى ب ئاكىھىيە كەسىن ل بازارى د بەرھەمەن وان.

مەزنگەرلەنما پېرۇز ب شىيەكى ئېچجار مەزن، د بوارەكى دا كو پېنۇقى ب چىنچىدى نەيىت، ئەڭ چەندە ئى ۋە پېنەكەت خەجىرىن و خۇ درېخىستان و خۇ مەزنگەرنى بىت.

کریتترین گونه‌ه و ب ترسترين گه!

بُو خاندنى

ب ناڭن خودايىن مەزن و دلوغان

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُولُونَ إِلَّا كَمَا يَقُولُ الَّذِي يَتَحَبَّطُهُ
الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا
وَأَخْلَلَ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَّبِّهِ
فَأَنْتَ هُنَّ فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ

الثَّارِ هُمْ فِيهَا حَالَدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحُقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الرَّزْكَةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ بَخْرُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِنَّ لَمْ تَفْعُلُوا فَأَذْنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تُظْلِمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ وَإِنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلِمُونَ ﴿٢٨١﴾ [البقرة: ٢٧٥ - ٢٨١].

د قورئانا پىروز دا چ گونه- من نه ديتىنە وەكى خارنا پىبايان خودايىن مەزن ئەف كەپىن دژوار و جودا جودا لىن كىرىن ب چەندىن شىۋاز، ئەزى كەيف خوشم كول ۋىن نەيىنلىك بىگرىيەم:

ئەف ھەمى گەف و سزايد، ھەروھسا جەنگا خودى د گەل وى كەسى پىبايان دخوت ڏ بهرج؟ زيانىن ۋى كارى چ نە؟ ئەرى مانە داناندا ھەپشىكا بۇ خودى زولە كا مەزنە؟ ئەرى مانە ۋە خارنا ئارەقىن دەيىكا ھەر گونه- و پىساتىيە كېيە؟ خارنا پىبايان فەگۇھاستە كا بلەزە و ب سانابىيە ڙ كەسەكىن ھەزار و پىدەنى بۇ كەسەكىن زەنگىن و ئەقە ڙى ڙ بەر پىدەنى و نەچاربۇونا كەسى ھەزار، و ئەقە ڙى بۇ ماۋى چەندىن سالا دى يىن بەردەوام بىت و كارى وى ھەمى دى كەفتە سەر ملىئىن كەسى دەين وەرگرتى، و تەمەن و ژيان و ماندىبۇونا وى و تەندروستىيا وى ھەمييەن دى ڙ ناڭ بەت، و ئەقە ڙى ھەر وەكى خويىمېزانە، پىباخارن زولە و چەندىن گونهھىيەن مەزن ب دېش خۆ دا دىئىتىت، و دېيت مەتسىيدارتىرىنى وان ئەو بىت كو ڙ خودايىن مەزن دویر بکەت ئەو خودايىن ھەر ڙ دەستىپىكا دروستكىنا وى پىز لىن گرتى، ھەروھسا ديارتىرىن شىنوارىن خارنا پىبايان ئەف نەدادى و نەھەۋىنى دەيىتە دىتن.

دئ چهوا شىين وى كەسى رازى كەين يى كو رېبايىن وەردگريت، دا كو دەستا ژۇنى قازانجى پىس بەر بىدەت

قورئانا پىروز ئەف نەخوشىيە يا چارەسەركرى ب ۋان خالا:

1. نىشادانا كەسىن رېباخور ل سەر شىيۇ ئۆزىن پاستەقىنە، وەك مروفەتكى دەرون نەخوش.
2. لادانا وان ماسكىن دىمەن خۇيى كەپتىن جوان دەكەن (رېباخارن نە بازركانى و زىرەكى و عاقلىيە)
3. پىشىخستنا گەفا مەزن و دویر بۆ كەسىن رېباخور (مانا د ئاڭرى دا بۆ هەروھەر)
4. پىشىخستنا گەفا يىزىك (نەمانا بەرەكەتن و زيانەكا بىن گومان، هەر بۆ كەسىن دەينى دەدەت و هەر بۆ
وى كەسى وەردگريت ژى)
5. پىشكىشكىرنا بەدىل خىر و صەدەقا وەك بەدىل بۆ (بەرەكەتكەپشت راست بۆ مال و سامانى)
6. سوپاپسى نەكىرنا خودى و تاونباربۇونا كەسىن رېباخور + ژەدەستداناندا قىيانا خودى
7. نىشادانا كارىن بەدىل بۆ رېبايان (دانان خىرا) بۆ جارا دووئى (نەترسانا ژ پاشەرۇزى و خەمخارنا راپىردوى)
8. ب كارىئىانا ھەست و سوزىن (عاطىفە) ئىمانا ب خودى بۆ هىللانا رېبايان.
9. گۇتنا گەفا دۈزار بۆ كەسىن رېباخور (جەنگا ژ لايىن خودى ۋە بۆ وى كەسى)
10. نىشادانا پىكتىن پىزگاربۇونى (ھىللانا رېبا خارنى، و راپى بۇون ب مالى)
11. ھاندان بۆ جىئەگەرەكى بۆ رېبايان بۆ جارا سىيىن ئەو ژى (مولەتداناندا وى كەسىن دەينى ل دەف) يان ژى (ھىللانا دەينى
بۆ وى) و ئەقە ژ ھەمپىا باشتىرە، ئەگەر خۇ ئەنجامىمەن وئى د دىيار نەبن ژى.
12. گەفا دوماهىكىن (پىرئىنانا ل پۇزا راۋستانا بەرانبەر خودى ل پۇزا قىامەتنى)

ئەف گەفا دوماهىكىن گوتە يا كو بۆ پېقەمبەرى (ئەلەكىن) ھاتىيە خار، دا نىشا خەلکى بىدەت كو ئايىنى ئىسلامن ب ھەمى شىۋا رېبا يا قەدەغەكىرى، خۇ ئەگەر ب
ھندەك ماسكان بەپىتە خەملاندىن ژى، و <مروفەتىن مەزن> بانگەشى بۆ بکەن و <مروفەتىن بېچىك> پى رازى بىن. دئ مروفەتى هەر د ناڭ ۋى ئازار و نەخوشىيە
دا مىنېت ل ھەمى چىركە ول ھەر جەھەكتى بىت، هەتا وى دەمى كو ئەف نەخوشىيە د ناڭ لەشى وى دا ب تىك جارى نەمىنېت.

وانا نەھى

شەرى دژى سىستەمى كويىلەكىنى
مافيىن مروشقى

ب ناڻي خودي و ل سهربهرهکهتا خودي پرسيار

ههتا نوکه ڙي چهندين جڅاک یئ ئازارا دبيبن د دهستن زول
و زوردارين دا، و مافيین وان یيڻن دهتنه بهرهزه کرن، ههتا وي
رآدهي خو ٻچيڪريين ماڻيin ڙيانا ئارام یيڻن ڙ دهست داين،
ڦنهنگه بهشهک ڙ ڦان که سال وهلاتين پيشكههتى ڙي بن.

ئهري ئهڻ زورداريهه چهوا ده رکهتىي؟
و دئ چهوا شين ب شيوههکي ڦيڪ جاري نه هيلين؟

بو بهرسقا ڦان پرسيارا دئ لئ گهريانههکي
د ڙياناما پيغههمههري خودي دا کهين (وَيَسِّرْهُ اللَّهُ)

ئاخفتن خوش و شرين نابيت ، ئهگههرب
به حسکرنا باشتريين مروقان نهبيت

دھقنى ئىكىن

پىغەمبەرى خودى (صلى الله علیه و آله و سلم) دىت كو جفاكتى عەرمبى ل وى سەرددەمى يىن نقوم بۇوى د نەزانىن و نەقامىيىن دا، ب ھەممى لايان قە مژويلى زولكرىتىنە، ئافرەتىنە چ پىز و بەياھەك نەبۇو د ناڭ وان دا ب زاروكى بن ئاخ دىرىن و يىن مەزن ڑى دەستت درېئى دىرىھ سەر، ھەرە سا ڈ بەر وان شەر و جەنگىن بەرددەواام ئافرەت دىرىھ بەندە و خزمەتكار، د دەمەكىن كىيم دا ڈەسەكا ئازاد دبۇو كەسەكا بەندە بۆ كەسەكى، ول بازاردا دهاتە كېرىن و فروتن ب بەياھەكىن كىيم، ئانكۇ ھەممى پلە و بەياھەكىن مروۋاپايەتى ڈى هاتبوو ستاندىن، و چارەنۋىسىن وى دهاتە ڙناف بىرن . . .

نەزانىن و نەقامى گەلەكا بەربەلاڭ بۇو، رىبىا بېبۇ خارنا وان با سەرەكى، و دەھەمن پىسى ب ئاشكەرايى دىرى، و زولما ڈەن چەندى ھەمييىن مەزنتى ئەق بۇو كوب شەق و پۇز پەرسەتن بۆ صەناما دهاتە كىرن.

ئەگەر تول جەن پىغەمبەرى (صلى الله علیه و آله و سلم) باي دا ڈەن چ دەستپىكەي

دوقن دووچ

پیغەمبەر (ع) گەھشتە وى چەندى ب ھارىكارىيە وەھىا خودى كۆئەۋ ئارىشە و گرفتە چارە نابىن ھەما ب تىنى ب پاشقەلىدان يان سەپاندىنا سزايدەكى ل سەر وان، بەلكو پىدۇشى ب سىستەمەكى مۆكم و بەيىز ھەيە كۆ وە ل خەلکى بىكەت گەلەك زىكا بەرسىت بۆ خوغۇھۇرىنىن ھەبىت، ب شىۋەكى كۆئەوب ب خۇ دۇرى زولم و سىتەمن بىراوستن، خودايىن مەزن ئەۋ ئايەتە ئىنانە خوارى و تىدا ئاماژە ب يەها و رېز و قەدرى مروشى كر، كۆ مروف خودان رېزە ل دەۋ خودايىن مەزن، خودايىن

مەزن دېيىزىت : ﴿ وَلَقَدْ كَرِمَنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيَّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴾ [الإسراء: ٧٠] هەروەسا دېيىزىت : ﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتُّقَاعُكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَبِيرٌ ﴾ [الحجرات: ١٣]

و خەلک ل وى سەردەمى دەپىنگەھەكى دا دېيان كۆ دەمارگىرييەكى دژوار ھەبۈو، لهوما گەلەك پىدۇشى ب پىشەۋانى و ھاندانەكاب ۋى شىۋەكى ھەبۈو، بۆ ھەندى دا كۆ حەۋىكىدا خودى و پیغەمبەرى وى (ع) بچىتە د ناف دلىن وان دا، وى ئايىننى نوى قەبىل بىكەن و ب سەر بېخىن و بگەھنە بەھەشتا پىروز.

ئەرى ئەۋ قەناعەتىن نوى بەسن بۆ شكاندىنا دىاردا بەندايەتىيىن

-
-
-

دھقی سیئی

هر چهنده هه قالیں پیغامبری (علیهم السلام) پیوهندیه کا باش هه بود گھل برائیں
پیوهندیه کا باش هه بود گھل برائیں
خویین بهنده و ئه و خو جودا نه دکرن،
بهلن پا حه زکرنا خوداین مهزن هو سا
بوو کو ژ دایکبوبونا جٹاکه کی نوی بو
جیهانن ئاشکه را بکهت، لهما خوداین
مهزن پیغامبری (علیهم السلام) هاندا بو هندی کو
د گھل وان بروینیته خار و خو ژ وان دویر
نه کهت، د گھل هندی کو ئه چهندہ ب
دلی مهنتین قوره یشیان نه بودو ژی ...
و پشتی پیغامبری (علیهم السلام) مشهخت کرییه

مهدين بيلالى حبهشى راسپاراد كوبىتە بانكەھەلدىر، ھەروهسا دەمىن فەتحا مەكەھى زى ھەرمان لىن كر كوبچىتە سەر بانى كەعبىن كوبانگ بىدەت، و ھەرمان ل زەيدى كورى حارىشەى كر چەندىن جارا كوبىتە سەركەرى لەشكەرى مۇسلماندا و سەركەفتن زى تىدا ئىنا د سەر ھندى را كو چەندىن صەھابىيەن مەزىن يېنى ئازاد د ئامادە بۇون، دگەل قىچەندى سىستەمىن بەندايەتى كىرنى هەتا نوكە زى يىن بەردەۋامە و پۇژبۇرۇزى بەرەلاقىرىت دېيت زەنجامىن ئەو جەنگ و شەرىپەن ھاتىنە سەپاندى ل سەر مۇسلماندا، كەسىن بەندە خۇچەندىز زى ھەبىت ھەر ئىرادا وى ياخاتىيە زى سەستاندىن و ماھىتىن وى دەھىتە بەرزە كردىن و مەرۇبۇونا وى كىماتىيە تىدا ھەتا كو ئازاد دېيت.

ئەرئى يېغەمبەر ئىمەن داشت ئان كەسىن بەندە ئازاد بکەت

جشاک نهشیت پیش بکه هیت و بلند بیت
هندي زولم و ستم د ناف دا هه بیت و
مافيین خه لکن ژي بهيئه ساندن يان ژي
خه لکن دهست گريادي د ناف دا هه بیت،
هه ر دهمن ئهف زوله د ناف جشاکي دا
نه ما دئ بهايىن ۋى جشاکي د ناف هه مى
جشاکا دا بەرز و بلند بیت، و دئ خه لکن
ۋى جشاکى زيانه كا ئارام بەنە سەرى.
ژ بەر كو پزگاربۇون ژ بەندە كرنا
مروفقا ياب زەممەت بۇو شەرىعەتى
ئىسلامى ب چەندىن رېكىن جودا

بانگهوازىيا ئازاد كرنا بەندا كر، ژ وان ژي بۇ نموونە ئازادكىندا بەندا ئەگەر بۇ ژىبرىنا گونەھان، ئازادكىندا بەندا كەفارەته بۇ كوشتنا ب خەلھەتى فە، ئازاد كرنا بەندا كەفارەته بۇ وى كەسى سوينىدەكا ب نەحەقى دخوت، ژ بلى شان هەمیيا ژي ئازاد كرنا بەندا رېتكە كە بۇ خۆ نىزىك كرنا ژ خودى، ژ بەر قىن چەندى پېغەمبەرى (عليه السلام)
بەرده وام دەوروبەرپىن خۆ ھاندان بۇ ھندى كو بەندا ئازا بکەن، و پېغەمبەر (عليه السلام) دېپۈزىت: **ھەر كەسەكى مرۇفەكى بەندا ئازا بکەت دى خودايىن مەن بەرانبەر ھەر ئەندامەكى قى كەسى بەندا ئەندامەكى وى ژ ئاگرى جەنەمەن پارىزىت**^(۱).

سەرمىرى قىن چەندى موسىلمان يېن ھاقىنە ھاندان ژ لايىن دانا زەكتەن فە و ژ لايىن تاك و جشاکى و پارىزىن دەولەتن فە كو ھارىكارىيىا بەندا بەيىتە كرنا بۇ ئازادكىن وان.

ئەرى د شيان دا يە كو ئەف نەخوشىيە بەيىتە راواستاندىن

ئىمامى بخارى ب ژمارە ۲۳۳ د (كتاب العنق) دا ۋەدگوھىزىت، و ئىمامى مسلم ب ژمارە ۲۷۷ د (كتاب العنق) دا.

ژ بهر کو شېر و جهندې ئەگەرن کو بهندايەتى زىدەتر لى بھىت، و پاۋستاندى شەر و جهندال جىهانى كارەكى گەلەك بزەممەتە و مۇستەحىلە، هەر ژ بهر ۋىچەندى پېغەمبەرى (عليه السلام) چەندىن بنەمايىن مروقايەتى دانان بۆ ھندى كول دەمن شەر و جهندال بھىتە پېرەو كرن و كار پىن بھىتە كرن، وەكى ئازادىرنا ئىخسىرا بىن بەرانبەر و ئەف چەندە چەندىن جارا يا جىئەجى كرى هەر وەكى ل شەر (بني المصطلق) و ل شەر حودەبىيىن، و ل شەر حونەين، هەرەسا ل خەلكىن مەككەھىن بورى ل دەمن ۋە كىن مەككەھىن، و ل دوژمنىن خۇبۇرى ب سەڭتەرىن ئەگەر، هەرەسا پېغەمبەرى (عليه السلام) فەرمان كر ب باشىيا د گەل ئىخسىرا كر ب دابىنكرنا خارن و جەسى و جلکا بۆ وان ... پېغەمبەرى (عليه السلام) هەتا كو دوماھىك چىرىن ژيانا خۇزى هەر بەرددوام شىرەت ل موسىلمانى دىرى كو د گەل كەسىن لاواز و بىن دەستەھەلات د چاكەكار بن، دەيكە موسىلمانى (أَم سلمة) خودى ژئى را زى بىت گوت: **پېغەمبەرى خودى (عليه السلام) ل وى دەمى يى كو نەخوش ب وى نەخوشىيا كو تىدا چۈويە بەر دلوقانىا خودى گوت: هشىيارى ئىقىزىن خۇبىن و باشىيى د گەل كەسىن لاواز و بەندە بىكەن...^(۱)**

ئەرى بەندايەتى د ۋى سەردەمى دا ب دوماھىك ھاتىيە

من د قیّت ل سه‌ر ریبازا
پیغه‌مبه‌ری خودی بم (عَلَيْهِ السَّلَامُ)

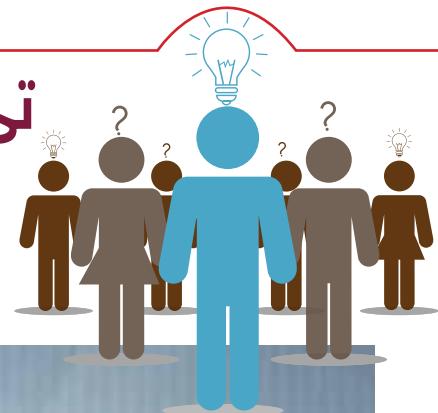
به‌لئ پا که‌سین به‌نده و ئیخسیر د ناچ مه‌دا نین

قیجا ئەم چ بکەین؟

پیدقییه ل سه‌ر مه چاڤ ل ریبازا پیغه‌مبه‌ری (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بکەین.

هەست ب وان که‌سین لاواز و بى دەسته‌لات بکەین يىن كول دهوروبه‌رین مه، بها و كەرامه‌تا وان پارىزىن، و ب هەمى ھىز و شيانىن خۆ پارىزگارىين ژ مروقبوونا وان بکەين.

ټن بگهه و بیینه

پیغه مبهه رئ خودئ (بِسْمِ اللَّهِ) شيا ب هاريکاريما و محيا خودئ جډاکن خو پر زگار بکهت ژ نیک ب زه حمه تريين زولما د وي ده مى دا، ل جډاکه کى کو گوهه رينا وي يا ب زه حمه ت بwoo، ئه فه ل دیش پیلانه کا تمام يا داریژتى، ل دیش پینګاڅین څي نه خشهي.

بیینه و هزار تیدا بکه

حه زکرن و حیکمهتا خودایین مهزن هوسا بوو کول هه می دم و جها که سین هه ژار و لاواز هه بن، ول به رانبه ری وان که سین بهیز و دهوله مهند ژی هه بن، خودایین مهزن شیان هه ببوو کو هه میان و هکی ئیک يه کسان بکهت، به لن پا ئه ف جیوازییه ژ بهر هندییه دا کو دهسته کا که سین بهیز و زنگین هه ست ب که سین لاواز و هه ژار بکهنه، و ئه گه رئه ف هه سته ل ده ف وان نه بیت دی مروفا یاه تیا خو ژ دهست دهن و بین هزرکرن دی زولئ ل ئیکودوو کهنه و ب قن چه ندی دی ژیان بیته کابوسه کا تژی ئازار، هه ر ژ بهر قن چه ندی خودایین مهزن پیغه مبهه (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَسَلَّمَ) فریکر دا کو مروفا یاه تیی فیر بکهت کادی چه وا په فتاره کا دروست کهنه، کو دهسته کا ئیکن کو هه ژار و که سین لاواز ژ بن ئومیدیی پزگاز بکهت، و دهسته کا که سین بهیز و دهوله مهندن ژ ئه زئه زیین (ئه نانیه تی) پزگار بکهت، دا کو ئه ف هه ردوو کومه پیکفه جیهانه کا جوان ئاثا بکهنه و ب خوشی بژین.

ژ برکو ئیک ژ نافیین خودایین مهزن (المحيي) یه نانکو نهوى تشتا زیندی دکهت، دلن که سین زنگین زیندی دکهت دا کو دلوشانی و ۋیان به رانبه رکه سین هه ژار و لاواز هه بیت، و دلن که سین هه ژار ژی ب هیقى و ئومیدا زیندی دکهت.

﴿ وَلَقَدْ كَرَّمَنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ
الطَّيْبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كُثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴾ [الإسراء: ٧٠].

ژ به رکه و بینه بیرا خو

گەشتا پیغه مبهه خودی (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَسَلَّمَ) دی ب ۋان پرسیارین ل خارى
يا به رده وام بیت:

دبیت جشاک توشی مهترسییه کا مهزن بیت، ترس و دوودلى ژ هه می لایان فه ب سهر دا بگریت، ئه رئى دی چهوا شیین قن مهترسیی دهرباز کهین؟
بەلكو دی چهوا شیین مفای بۆ داهاتى ژی وەرگرین؟

ئەفه ئەو پرسیارن یېن کو دی ل وانا بھیت ئاشکەرا کەھین ب حەزکرنا خودی ...

دى چەوا مروقەكى ژ بەندايەتى و كويلايەتىيەن رىزگار كەي؟

رىزگاركىن مروقەكى ب پاكارنا بەندايەتىيەن **ب تىن** نىنە ل سەر وى

بەلكو چارەسەرپىا كەسەكى خودان ئىش و ئازار
ب سەرئىخستنا كەسەكى زولم لى هاتىتىه كىن

كەسەكى نەزان ئەگەر حەزا فېربۇونى ھەبىت
فېركرنا

يان ژى دىتنا كارەكى باش بۇ كەسەكى بىن كار، ئەقە ھەمى رىزگاركىن مروقانە
خودايىن مەزن دېيىزىت

﴿وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَانَمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا﴾ [آلەتە: ۲۲]

1. ل خىزانەكا ھەزار بگەرە، كو گەلەك زاروک ھەبن، كو زاروکىن وان ھاتىنە بىن بەش كىن ژ خاندىنى ژ بەر ھەزارىيى.
2. پىدەقىيەت خاندىنى يىن زاروکەكى يان چەند زاروکا دابىن بکە، وەكى چانتا و پەرتۈك و پىدەقىيەن خاندىنى.
3. پىكولا بکە كو باوهەرى و قەناعەتىن بۇ سەميانىن زاروکى (يان زاروکا) دروست بکەي كو ئەو زاروکىن خۆ فەرىيەنە قوتا بخانى و كارا بۇ پەيدا كىن ژيانى ب وان نەكەن.
4. پىكولا بکە وان ھارىكارييىن مە گوتىن ب شىۋەكىن گونجايى و د دەمەكىن گونجايى دا بگەھىنى.
5. پالپشتىيا زاروکا بکە كو ئەو گرنگىيەكە مەزن ب خاندىن و فېربۇونا خۆ بىدەن و قوناغىيەن خۆ يىن خاندىنى ب باشتىرين شىۋە دەرباز بکەن.

ڙيڏه ر

په رتو

القرآن الكريم.

صحیح البخاری.

صحیح مسلم.

الرحيق المختوم ، للشيخ صفي الرحمن مباركفوری، الناشر أولی النہی للإنتاج الإعلامي ١٤٢٢ هـ
سنن أبي داود.

سنن ابن ماجة.

كتاب السيرة النبوية : محاولة لتطبيق قواعد المحدثين في نقد روايات السيرة النبوية : أكرم ضياء ، العبيكان للنشر ، ٢٠١٣ .

ئينته رئیت

کومه کا گوتارین دهنگی یېن (دکتور راغب السرجانی) ڙ زنجیرا (السیرة و بناء الأمة) ل مالپه رئ (قصة الإسلام).

گوتار

گوتارین (نبیلۃ الخطیب) ب ناف و نیشانین (النفاق عبدالله ابن اُبی نمودجا) ل مالپه رئ (رابطة أدباء الشام) هاتیه به لاقکرن.

ناڻهڙوک

پیشگوون

وانا ئېكى: دهستپيکا بازيرى مهدينى..«ئاڻاڪرنا گيانى جقاکى»

دهقى ئېكى:

دهقى دوووى:

دهقى سىيىن:

دهقى چارى :

دهقى پىنجى:

وانا دوووى: براينى و پەيمانا مهدينى... «دروستكرنا پىك خوشبوونا جقاکى»

دهقى ئېكى:

دهقى دوووى:

دهقى سىيىن:

دهقى چارى :

دهقى پىنجى:

وانا سىيىن: بهلاڻيۇونا خرابىيى د جقاکى مهدينى دا.. کارگېرىبىا ل ھەڙركىبىا جقاکى

دهقى ئېكى:

دهقى دوووى:

دهقى سىيىن:

دهقى چارى :

دهقى پىنجى:

وانا چارى: رۈزا بەدرى.. «دەركەفتەن ۋ قۇناغا لوازىيەن»

دهقى ئېكى:

دهقى دوووى:

دهقى سىيىن:

دهقى چارى :

دهقى پىنجى:

وانا پىنجى: كەسىن منافق ل مهدينى.. رەفتاركىن د گەل كومىن نهىيىنى

دهقى ئېكى:

دهقى دوووى:

دهقى سىيىن:

دهقى چارى :

دهقى پىنجى:

٧٨	وانا شهشى: شەرى ئوحودى.. «رەفتاركىن د گەل بەلاقبۇونا دەنگوباسا»	دەقى ئېكى:
٨١		دەقى دووئى:
٨٢		دەقى سېيىن:
٨٣		دەقى چارى :
٨٤		دەقى پېنجى:
٨٥		وانا حەفتى: حەرامبۇونا ئارەقى.. چارەسەرييا ئىدمانى «ئالۇدەبوونى»
٩٠		دەقى ئېكى:
٩٣		دەقى دووئى:
٩٤		دەقى سېيىن:
٩٥		دەقى چارى :
٩٦		دەقى پېنجى:
٩٧		وانا ھەشتى: حەرامبۇونا رېبايى.. «شەرىكىن د گەل ھەزارىيىن»
١٠٤		دەقى ئېكى:
١٠٧		دەقى دووئى:
١٠٨		دەقى سېيىن:
١٠٩		دەقى چارى :
١١٠		دەقى پېنجى:
١١١		وانا نەھى: شەرى دژى سىستەمى كويىلەكرنى.. «مافيىن مروقى»
١١٨		دەقى ئېكى:
١٢١		دەقى دووئى:
١٢٢		دەقى سېيىن:
١٢٣		دەقى چارى :
١٢٤		دەقى پېنجى:
١٢٥		
١٣٠		